

ଓଡ଼ିଗବିଗ୍ରୀ
AWIG-AWIG
ନାନାଓନାହାନ୍ତିବ୍ୟପି
DÉSA ADAT SAMSAM

କ୍ଷେତ୍ରପାତାଳିକ୍ଷେତ୍ରମାଲା
KECAMATAN KERAMBITAN
କାହୁପାତାଳିକାରାଜନ୍ତି
KABUPATÉN TABANAN
୧୯୧୯୦୯୧୧
WARSA 2025

ပိဋကတ်ယနာဘဏ္ဍာဒ္ဓဘိဘဝါဘ။

PIDAGING MAKABANTANG AWIG-AWIG

ବିଷାକ୍ତିଯାତ୍ମକ ପରିଚୟ	Kaca
.....	1୩୧
PIDAGING MAK A BANTAN AWIG-AWIG	i
ପୂର୍ବାଳ୍ଲିଗାତ୍ମକ	1୬୧
PURWAKANING ATUR	vi
ପରିଚୟ	.....
PAWILANGAN PATRANING PRALAMBANG UTAWI NYASA	viii
ଗଣାନୀଯାକାନ୍ତିକ ପରିଚୟ	1୫୧
DÉSA ADAT SAMSAM	viii
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ୍ତି	1୩୦୧
MURDHA CITTA	x
ପୂର୍ବାଳ୍ଲିଗାତ୍ମକ	1୩୧
PRATHAMAS SARGAH, ARAN LAN WEWIDANGAN ADAT	1
ତୃତୀୟିଯାକାନ୍ତିକ ପରିଚୟ	1୪୧
DWITIYAS SARGAH, PATITIS LAN PAMIKUKUH	2
ତୃତୀୟିଯାକାନ୍ତିକ ପରିଚୟ	.....
TRTIYAS SARGAH, AWIG-AWIG, PARAREM, MIWAH UGER-UGER	1୩୧
ତୃତୀୟିଯାକାନ୍ତିକ ପରିଚୟ	1୩୧
TIOSAN DÉSA ADAT	3
ପରିଚୟ	1୩୧
Palet 1 Indik Awig-awig Désa Adat	3
ପରିଚୟ	1୩୧
Palet 2 Indik Pararem	5
ପରିଚୟ	1୩୧
Palet 3 Indik Uger-Uger Tiosan Desa Adat	5

ສାତ୍ୟହୃଦୀଶ୍ୱରାତ୍ମକାବାହ୍ୟାନାଳି	161
CATURTHAS SARGAH, SUKRETA TATA PARAHYANGAN	6
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମବ୍ୟାହାନାଳି.....	161
Palet 1 Indik Kahyangan Désa.....	6
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମବ୍ୟାହାନାଳିପ୍ରାତିଶୀଳି.....	161
Palet 2 Indik Kasukretan Kahyangan	8
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମବ୍ୟାହାନି/ଗେନାହୁଣ୍ଡି.....	1ଶଶୀ
Palet 3 Indik Ngawangun Kahyangan / Genah Suci.....	18
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମବ୍ୟାହାନି.....	1ଶଶୀ
Palet 4 Indik Panca Yajnya.....	19
କାନ୍ଦିତ୍ୟାଧାଯାନ୍ତ୍ରି.....	1ଶଶୀ
Kaping 1 Dewa Yajnya	19
କାନ୍ଦିତ୍ୟାଧାଯାନ୍ତ୍ରି.....	1ଶଶୀ
Kaping 2 Rsi Yajnya.....	20
କାନ୍ଦିତ୍ୟାଧାଯାନ୍ତ୍ରି.....	1ଶଶୀ
Kaping 3 Pitra Yajnya.....	20
କାନ୍ଦିତ୍ୟାଧାଯାନ୍ତ୍ରି.....	1ଶଶୀ
Kaping 4 Manusa Yajnya.....	26
କାନ୍ଦିତ୍ୟାଧାଯାନ୍ତ୍ରି.....	1ଶଶୀ
Kaping 5 Bhuta Yajnya.....	27
ପତ୍ରାଯମ୍ବାଦୀଶ୍ୱରାତ୍ମକାବାହ୍ୟାନାଳି.....	1ଶଶୀ
PANCAMAS SARGAH, SUKRETA TATA PAWONGAN	29
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମା.....	1ଶଶୀ
Palet 1 Indik Krama.....	29
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମା.....	1ଶଶୀ
Palet 2 Dasar Pakraman.....	33
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମା.....	1ଶଶୀ
Palet 3 Indik Swadharma lan Swadikara Krama Désa Adat.....	34
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମା.....	1ଶଶୀ
Palet 4 Indik Prajuru Dulun Désa Adat.....	39
ପତ୍ରାଣୀତ୍ୟାହିନ୍ଦିନିକ୍ରମା.....	1ଶଶୀ
Palet 5 Indik Prajuru.....	40

ပဋိတော်လက္ခဏာလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	13၃၁
Palet 6 Laluputan Miwah Olih-olihan	43
ပဏ္ဍာဂါၢယၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1331
Palet 7 Indik Sabha Désa Adat	44
ပဏ္ဍာဂါၢယၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1361
Palet 8 Indik Kertha Désa	46
ပဏ္ဍာဂါၢယၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	13ၢ၁
Palet 9 Indik Paruman lan Pasangkepan	49
ပဏ္ဍာဂါၢဘၢၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၃၄၁
Palet 10 Indik Lembaga Adat	52
ပဏ္ဍာဂါၢဘၢၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၃ၤ၁
Palet 11 Indik Ngawrediang Lembaga Adat	57
ပဏ္ဍာဂါၢဘၢၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၃ၥ၁
Palet 12 Indik Semeton Krama	57
ဆပါၢဘၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၃ၧ၁
Kaping 1 Indik Pawiwanan	57
ဆပါၢဘၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၆၀၁
Kaping 2 Indik Nyapihan lan Balu	60
ဆပါၢဘၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၆၂၁
Kaping 3 Indik Sentana	62
ဆပါၢဒၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၆၅၁
Kaping 4 Warisan	65
ဆပါၢဘၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၆၇၁
Palet 13 Indik Panyangran Banjar Adat	69
ပဏ္ဍာဂါၢဘၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၆၈၁
Palet 14 Indik Panyangran Désa Adat	69
ပဏ္ဍာဂါၢဘၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၇၀၁
Palet 15 Treptining Pawongan	70
မူမှုပုံစံဘဏ်အဖွဲ့	1၇၄၁
SASTHAS SARGAH, SUKRETA TATA PALEMAHAN	72
ပဏ္ဍာဂါၢဘၢဟီၢနီၢနီၢလိပ်စာရေးဝန်ကြီးဌာနပါနမာန်	1၇၅၁
Palet 1 Indik Sukretan Désa	72

ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာလေပါ	1၇၃၁
Palet 2 Indik Ngentasang Sawa.....	73
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာ/အျောက်ခါ	1၇၃၁
Palet 3 Indik Setra / Tunon.....	74
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာပုဂ္ဂယာဆန်	1၇၈၁
Palet 4 Indik Pepayonan.....	75
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာ	1၇၈၁
Palet 5 Wewangunan.....	76
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာ	1၇၈၁
Palet 6 Wewalungan.....	77
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာပေဆင်ရာဘဏာရှုနှင့်ကာဇာရေး	1၇၂၁
Palet 7 Indik Kawasan Pedésaan Désa Adat.....	78

သုတေသနပုံစံတရာ့ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာပေဆင်ရာ

SAPTAMAS SARGAH, PADRUWÉN, UTSAHA MIWAH PENGANGGARAN

ရာဇာလေဆန်	1၇၃၁
DESÀ ADAT.....	79
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာပုံစံတရာ့လေဆန်	1၇၃၁
Palet 1 Indik Padruwén Désa Adat.....	79
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာပုံစံတရာ့လေဆန်	1၂၇၁
Palet 2 Indik Penganggaran Désa Adat.....	81

သုတေသနပုံစံတရာ့အားလုံးကုန်ကျော်လေဆန်

ASTAMAS SARGAH, TATA HUBUNGAN LAN SEMAYA DÉSA ADAT..... 83

သူမှုပုံစံတရာ့ဆယ့်အုပ်

SANGAMAS SARGAH, BHAYA, KULKUL, WICARA MIWAH PAMIDANDA... 86

ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာသာ	1၂၆၁
Palet 1 Indik Bhaya.....	86
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာကုန်ကျော်	1၂၂၁
Palet 2 Indik Kulkul.....	88
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာပီဆာ	1၂၀၁
Palet 3 Indik Wicara.....	90
ပုံမှန်အိမ်မြတ်စွာပီယာ	1၂၃၁
Palet 4 Indik Pamianda.....	91

କାଳୀଯବ୍ୟାଗ୍ୟା ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ ପରିବାରାଙ୍ଗନ

DASAMAS SARGAH, WEWANGUNAN DÉSA ADAT MIWAH WEWANGUNAN ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ	୧୫୩
WAWENGKON PERDÉSAAN DÉSA ADAT.....	93

କାଳୀଯବ୍ୟାଗ୍ୟା ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ ପରିବାରାଙ୍ଗନ

EKA DASAMAS SARGAH, PANUNTUNAN, PENGAWASAN, PEMBERDAYAAN ମିହ୍ୟାଦିନୀ ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ	୧୫୧
MIWAH INDIK NGLESTARIAN DÉSA ADAT.....	96
ପରିବାରାଙ୍ଗନ ମିହ୍ୟାଦିନୀ ପରିବାରାଙ୍ଗନ	୧୫୧
Palet 1 Indik Pembinaan	96
ପରିବାରାଙ୍ଗନ ମିହ୍ୟାଦିନୀ ପରିବାରାଙ୍ଗନ	୧୫୧
Palet 2 Indik Pengawasan.....	96
ପରିବାରାଙ୍ଗନ ମିହ୍ୟାଦିନୀ ପରିବାରାଙ୍ଗନ	୧୫୧
Palet 3 Indik Pemberdayaan.....	97
ପରିବାରାଙ୍ଗନ ମିହ୍ୟାଦିନୀ ପରିବାରାଙ୍ଗନ	୧୫୧
Palet 4 Indik Pelestarian	97

ତୃତୀୟ କାଳୀଯବ୍ୟାଗ୍ୟା ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ ..... ୧୫୧ |

DWI DASAMAS SARGAH, NGUWAH NGUWUHIN AWIG-AWIG MIWAH PARAREM.....	98
ତୃତୀୟ କାଳୀଯବ୍ୟାଗ୍ୟା ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ	୧୫୧
TRI DASAMAS SARGAH, TATA SUKRETAN AWIG.....	99
ପରିବାରାଙ୍ଗନ	୧୩୦୧
PAMUPUT.....	100

ଚରଣ ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ ..... ୧୩୦୧ |

PETA WEWIDANGAN DÉSA ADAT SAMSAM	104
ପରିବାରାଙ୍ଗନ ଜୀବନ	୧୩୦୧
PRAWARTAKA PANYURATAN AWIG-AWIG DÉSA ADAT SAMSAM.....	105

କାଳୀଯବ୍ୟାଗ୍ୟା ପରିବାରାଙ୍ଗନ ..... ୧୩୦୧ |

CATATAN UTAWI PAMITEGEPEP	107
---------------------------------	-----

បុរាណសិក្សា
PURWAKANING ATUR

ព្រៃនូចូង

"Om Swastyastu",

ជីវាបាយុបាលុបត្តិទ្វិំ យើងិវិលបាយនាមី នានី

Dirga Hayu Astu Pangastawan titiang, majeng ring Sang Parama Kawi, Kalih
កិហិនាគម្មារាកិធម្មានិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ
ring Ida Bhatara - Bhatari. Sangkaning Asung Kertha Wara Nugraha Ida, prasida titiang
ស្រួលាងាតាចេតិធម្មុបិញ្ញិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ

Krama Adat Samsam ngawetuang Awig-awig puniki.

ម្មូចិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ ឈាលិកិំ

Manguing unteng tatujon utama nyuratan Awig-Awig puniki, tan tios ugi
ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ
lamakane Ida Dane Krama sawewidangan Desa Adat Samsam, pawikan ring kawentenan
ការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ
Desa Adat Samsam puniki, dumogi prasida anggen gaguat sesuluh utawi suardipa.

ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ

minakadi pawayangan samatra, malarapan nguacen daging Awig-awig puniki.

ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ

Daging Awig-Awig puniki, rumaga pidabdab sane patut kamanggehing ring Ida
ការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ ឈាលការុណិំ
Dane Krama Sami sajeroning ngulati kasukretan jagat, mikukuhin miwah jejer ngajegang
ឯកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ
dresta, adat lan kecaping Sastra Agama Hindu sane manggah ring Bali, manut daging
ិនិភាគ
tatujon Tatwa Tri Hita Karana, minakadi : Sukreta Tata Parahyangan, Sukreta Tata
បាបាទានិកិំ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ ិនិភាគ

Pawongan lan Sukreta Tata Palemahan.

ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ ិកិំ

Sangkaning kalangkung wimuda, kadulurin dahating banget katunan titiang,

ତାର୍ତ୍ତାକୁଣ୍ଡିତ୍ୟତ୍ୟତ୍ୟବ୍ୟପ୍ତିପାଗତାନିଷ୍ଠିର୍ବ୍ୟାହାଗଣିଲିଷବି
taler tan surud titiang ngalungsur pasuecan sang maraga linuih, arsa ledang micayang
ବିର୍ତ୍ତାଳାକୁଣ୍ଡିତ୍ୟତ୍ୟବ୍ୟପ୍ତିପାଗତାନିଷ୍ଠିର୍ବ୍ୟାହାଗଣିଲିଷବି ॥
ନାହାନ୍ତୁତ୍ରିମାତ୍ରାପିର୍ବ୍ୟାହାଗଣିଲିଷବି ॥
piteket lan tuntunan, sarat angge mapitegеп daging Awig-awig puniki.

Pinih untat, lugrayang titiang ngaturang parama suksmaning manah, mogi
ပုဂ္ဂနိုဘာဘုရားမြတ်ဘုရားများနဲ့ဘယ်တော်ဘုရားမြတ်ဘုရားများနဲ့မျက်
prasida bobot kawigunan nyane sajeroning ngardi kasukretan jagat sakala lan niskala.
အောင်အနီး၊ အနီး၊ အနီး၊ အောင်။
Om Santib Santib Santib Om.

ବ୍ୟାପି ଓ ନିର୍ମାଣ ପରିକଳ୍ପନା

Samsam, 16 Pebruari 2025

ပုဂ္ဂနိုင်၏

Panyurat

ပမိုဘဏ္ဍာ
PAWILANGAN
ပရှေ့နိုပ်ဆဲ့ဟူမဟိုချာသာဓာတေသနဒေသနယျာပါ။
PATRANING PRALAMBANG UTAWI NYASA DÉSA ADAT SAMSAM

ပအြန်သာမဏေဘုရားပါဝပ်၏ပတ္တိ၏မိမိသာမဏေလက်တော်တစ်ခု/ယခုမဲ့သူမဲ့ပြော
Patraning sane marupa bucu lima pateh sisi sane medaging begak/makudang kudang patra
သာယူရွှေဆင်ပူလီသာမဏေဘုရားမဲ့လက်ပဲ့ပဲ့ပို့ယနူးမျိုးပါတေသန။
kasusun sakadi punika kantos madaging suardipa sane pinih luwih manut Tri Hita Karana
သာမဏေဟန်၏အဓိကအဖွဲ့၏သုတေသန။
sane wenten ring Desa Adat Samsam.

၁၇၁ ပြည်နယ်ရုံးမှာ ပေါင်းပေါင်း ၂၅၀၈ ယခုနှစ်တွင် ပေါင်းပေါင်း ၂၅၁၃

Desa Adat Samsam makukuhin dasar Negara Republik Indonesia minakadi

បច្ចាស់នាម សារ

Pancasila.

១៧១ បញ្ជីស្ថាយបិទេរិវិះ ចារុញទេស្ថិកបានកិត្តិកាលកោប្រែប្រាប់លេខ /

- (2) Patraning Swastika, mapiteges : tatujon hidup inggihan punika Catur Purusartha / ພາຕະນິງສວັດສະກິບພາຍໃຕ້ ໂດຍມາເລີ່ມຕົວໂລກ ພາຍໃຕ້ ບາງຄະຫຼາດວ່າ ປູກເງົາເຊົາ ຄື ໂດຍມາເລີ່ມຕົວໂລກ

Catur Krama; Dharma, Artha, Kama, Moksa, sane dados tatujo Agama Hindu.

၁၃၁ ပြည်နယ်ရုံးလုပ်ငန်းမှူးချုပ်မှုနယ်များနှင့်မြို့တေသနမှုနယ်များ

- (3) Patraning Kendi, mapiteges : Kendi sane madaging Beras Kuning madaging Toya

ကျပ်ပိန္ဒရာ၏၊ ပီ၈။၁၇ပိန္ဒသာမာဂါယမိန္ဒ၍၊ ဘုရား

Suci pinaka Bija / Wija. Bunga pinaka Sari masikian dados Wijasari sane
යပිෂ්ට් ගිවෙයුගම් || තිකිගුභාවත්තුගමෙයුගම් ||

mapiteges Samsam. Inilah asal mula Samsam.

၁၃၈ ပြည်နယ်ကြံး၏ပါပိုက်သီးပုလုပ်စေဆန္တာရေးနှင့်

(4) Patraning Candi Bentar, mapiteges : pralambang Ardhacandra ring kekalih
ပର୍ବତୀକୁଣ୍ଡବୁର୍ଜିପାଦାଳକାହାବୁନ୍ଧିଗ୍ରାହିଲୁଗୁହାକଣାଯିବେ
wangunan inucap sejiwa, sane dados simbol Rwa Bhineda ring mercapada,
ବିଦ୍ୟାଵାଙ୍ଗାକୁଣ୍ଡବୁର୍ଜିପାଦାଳକାହାବୁନ୍ଧିଗ୍ରାହିଲୁଗୁହା

pengaksaran ipun ANG Jan AH

၁၅၂ ပတ္တနဲ့ပင်မျှပေးပို့တွေကာကွယ်ပါ။ အပိုဒ်၏ ဘာသာဆုံးမှာ ပေးပို့တွေကာကွယ်ပါ။

(5) Patraning Padi lan Kapas mapaikeut antuk rante, mapiteges : Nyasa gemah ripah loh
କିଣତ୍ରିଭାଷ୍ୟକାଳକିମ୍ବାକାଳାନ୍ତରାଜୀବ୍ୟପ୍ରଧାରୀରୀଯାକିମ୍ବାକିମ୍ବାଯି
jinawi, taler madaging pangapti Krama Desa Adat Samsam, mogi-mogi Krama
ଗାନ୍ଧାରାଜୀବ୍ୟପ୍ରଧାରୀରୀଯାକାହୁର୍ମିପିରୀରୀଯାକିମ୍ବାଯି

Desa Adat Samsam yoga idep, ngamolihan karahayuan,

ສາກະບາດຕະກິໄດ້ແບບາພງກີບປຸກຂົນໄສວັດຫາເກົ່າເກົ່າມັງມີຜົດຖານ

kerahajengan, dirgahayu urip waras, kasukretan jagat lan prasida digaya

ନାଗର୍କାବ୍ୟାପକାବଳୀ ଯାବନାବତ୍ତକାବ୍ୟାପକି ।

ngantos riwekasan malarapan antuk masikian.

၁၆၁ မခေါ်နိုင်သူများကိုမြတ်စွာပေါ်လဲပါ။ ပြီးလျှောက်လျှောက်နိုင်သူ

(6) Sesanti “SATYA MUKHYANING DHARMA”, mapiteges : kejujuran punika
ပိနေသောပညာဆေးလာရေးနှင့်များဟာပို့ပြန်ရေးနှင့်အောင်ဂါနပွဲပါ

pinaka Agra Pancasatya keanggen dasar olih Prajuru Desa Adat Samsam.

ဘယ်ပေါ်ဆွဲတွေ့ကျမှတ်တယ် ဟိုပါမဲ့ အရာရှင်များ ပေါ်ဆွဲလိုပါတယ်

rumaga pidabdab sane patut kamanggehang ring Ida Dane Krama Sami sajeroning

ବୁନ୍ଦା ପିଦବୁଦା ଶାଲ ପାତୁ କାମଙ୍ଗଗେନାହ ରିଂ ଇଡ ବାନ୍ କ୍ରାମ ଶାମ ଶାଜ

ngulati kasukretan jagat, mikukuhin miawah jejer ngajegang dresta, adat lan

ລົງທະບຽນວ່າດ້ວຍເຫັນວ່າມາດຕະຖານາໄດ້

kecapping Sastra Agama Hindu sane manggeh ring Bali, manut daging tetujon

၁၅၂၃ ပုဂ္ဂနိုင်ရာ အဆင့်

Tatwa Tri Hita Karana.

ମୁର୍ଦ୍ଧା ଚିତ୍ତା

MURDDHA CITTA

ଓୟଲି / ହୁମ୍ମା

AUM / OM

କୁର୍ରାବୁନ୍ଦୁବୀ କୁର୍ରାଷୁତ୍ତିର୍ଯ୍ୟଲାବୁନ୍ଦୁପାମିଣ୍ଡିଙ୍ଗ

Om Swastyastu, Om Awlghnamastu Nama Sidham.

យករាបសិរីតិចាមប្បីជិដិបនា។ ហើយនឹងឈប់

maka luwir ipun :

- ၁၇၁ ပာဟျေဘန်းမိန္ဒမာနဲ့ပူးကိုပြောစီး။

  1. Parahyangan, minakadi sahananing Pura ring wewidangan Desa ဗောဓိဘာရှိနှင့်ဆာပါဇာလိပ်ပြုပောလာပါ။ ယနေ့ပေါ်၍ Adat, genah ngarcana Ida Sang Hyang Parama Kawi, maka jiwan ဦးကော်။
desane,

၁၇၂ ပုံဟာန်းကျော်ကျော်အတွက်၊ ပုံမှန်အတွက်၊ ယနေ့ပေါ်၍

  2. Pawongan, Krama Lan Semeton Kramannya, maka sami pawakan ဆယ့်ပုံပုံ။ ယနေ့ပေါ်၍ မှန်အတွက်၊ သိမ်းကျော်အတွက်၊ ပုံမှန်အတွက်၊ ယနေ့ပေါ်၍

၁၇၃ Bhayu Pramana, makawinan desa ne sida molah maprawerti, lan ပုံမှန်အတွက်၊ မှန်အတွက်၊ ယနေ့ပေါ်၍

  3. Palemahan, tanah kakuwuban desa, sinanggeh stula sariranning ဦးကော်။
desane.

ပုဂ္ဂနိုင်ပါရမာရွှေခြေမြေပို့တော်လှေပို့တော်လှေ

କାଣିନିତିରେବିଗପିତ୍ତିଲି ॥

kadi linging Awig-Awig iki.

ମର୍ଦ୍ଦିଗାଲୀଙ୍ଗପକ୍ଷଦାନିତି ମିଳଟିଙ୍ଗ ଜ୍ଞାପନାଲୀଙ୍ଗକାରୀ ଆହୁରଣ୍ଟିପି

Sajeroning Bhuana Alit, kang sinanggeh Bhayu Pramananing Desa ne, taler jangkep
ଶ୍ରୀମିଆଲାକ୍ଷ୍ମୀନ୍ଦ୍ର

Tri Hita Karanannya :

၁၃၁ အေဒါပါဘာ၊ ဘာပန္တနဲ့ ဆာတိပေးမာရမည်။

1. Atma Pramana, ngawentenang kahuripan para jana sami,

၁၇၁ ပြိုပါဘာ

- ## 2. Tri Pramana :

၁၇၁ ကာယ့်ပုဂ္ဂနာ၊ သာကျော်ပြီးမိုးနှင့် လာမာ

- 1) Bayu Pramana, sane ngawetuang sida malaksana;

၁၇၁ ကာ့ယ်ပုလေ။ ဘေးအဲဒို့သိမ်းနှင့်သာများ၊ ပန်

- 2) Sabda Pramana, ngawetuang sida mabaos, lan

၁၅၁ ဘုရားပြောသူများအပ်ဖို့မိန္ဒယပ်ဆောင်။

- 3) Idep Pramana, ngawetuang sida mapikayun.

ပါမ်းဘက်ရွှေပုဂ္ဂနာရာယာဉ်ပန်ချက်ဆိုရေး၊ ပုဂ္ဂနာရာယာဉ်ပါမ်းဘက်ရွှေ

Sida agung jangkep patemon Bhuana kalih, mawastu prasida santhi jagadhita,
ଲାମିକାର୍ତ୍ତ୍ୟୁଷଣିପ୍ରଭ୍ୟାବନ୍ଦାବନ୍ଧୁଶିଳ୍ପିତାହିନ୍ଦ୍ରାଜାନେଶ୍ୱରୀ ଯାତାଗାମୀ

kasinanggeh murdhaning prayojana pangriptaning Awig-awig Desa Adat, maka sarana

ហានេរបាយក្រុងការងារទាំងអស់នៅក្នុងវិសាទិកីយាជាតិ។ យើងមាបតី

sane kalangkung mabuat sane kaanggen piranti olih manggala Desa, malarapan

Swadharmaning soang-soang, sida ngamanggehang kasukretaning jagat, mawit

panunggalang Bhuana Agung lan Bhuana Alit, sida ngajegan dresta lan sastra agama maka

ឧបរាណក្នុងយកចំណាំបានជាការងារដីលើការបង្ហាញសម្រាប់ប្រើប្រាស់

jalaran ngamanggehang "Moksartham Jagadhita Ya ca Iti Dhama"

ပြမာများ၏
PRATHAMAS SARGAH
ဟန်ဆုံးပို့ဆောင်ရေးမှူး၏
ARAN LAN WEWIDANGAN ADAT
ပုဂ္ဂိုလ်၏
Pawos 1

၁၃၁ ဘဲတေသနများနှင့်ပါယ်များအတွက်များ၏

(1) Désa Adat puniki mawasta Désa Adat Samsam.

၁၄၁ ဒေသချေပျော်ပို့ဆောင်ရေးမှူး၏

(2) Jebar kakuub wawidangannya mawates nyatur désa :

ဟ၁ မိမိကဗျာနာ၏/ဆာတိုက္ခာစောင်းပို့ကာပါ။ အောင်ရှိယုံး။

ha. Sisi Wétan/Kangin Desa Adat Penyalin : Tukad Yeh Nusa;

၂၁ မိမိကျော်မာ၏/ဆာတိုက္ခာစောင်းပို့ကာပါ။

na. Sisi Kulon/Kauh Desa Adat Ksatriya Lumajang lan

ဘဲတေသနများနှင့်ပါယ်များ၏ အောင်ရှိယုံး။

Desa Adat Dharma Sadhu Mandung : Tukad Yeh Abe;

၃၁ မိမိကျော်မာ၏/ဆာတိုက္ခာစောင်းပို့ကာပါ။

ca. Sisi Lor/Kaja Desa Adat Batuaji : Margi ke

ဘာဗ္ဗာပို့ပို့ကာ။

Banjar Pelem Gede;

၅၁ မိမိကျော်မာ၏/ဆာတိုက္ခာစောင်းပို့ကာပါ။

ra. Sisi Kidul/Kelod Desa Adat Samsaman : Tegalan.

၆၁ ဘဲတေသနများနှင့်ပါယ်များ၏ အောင်ရှိဘာဗ္ဗာပို့ကာ။

(3) Désa Adat puniki kawidangin antuk 2 (kalih) Banjar Adat, luwire :

၇၁ ဘာဗ္ဗာစောင်းပို့ကာပါ။

1) Banjar Adat Dangin Pempatan;

၈၁ ဘာဗ္ဗာစောင်းပို့ကာပါ။

2) Banjar Adat Dauh Pempatan.

ပုဂ္ဂနာဂါရိ။
Pawos 2

ଭାବାନ୍ତରାପକିଲିକାହାଗବୁଜୁଣାନେତାଗିବାବନାଦାହିତିରୁପକିଲିକାହାନ୍ତରାପାଳ
Desa Adat puniki kabaos Desa Adat Apanaga inggih punika Desa Adat sane
କାବତ୍ତିକାନ୍ତାକିମଧ୍ୟକାନ୍ତିକାହାନ୍ତରୁବନ୍ଦିତାବୁନ୍ଦିତାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତରୁପରୁତ୍ୟାନ୍ତା
kawentanan nyane risampune Kerajaan Majapahit ngawasa ring Bali, tur indik Prajuru Desa
ହାତୁତ୍ତିକ୍ଷୁତ୍ତିବୁନ୍ଦିତାବୁନ୍ଦିତାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତରୁପରୁତ୍ୟାନ୍ତା
nganutin uger-uger ring Majapahit.

ပုဂ္ဂိုလ် ၃

గැඹාගැහැපුක්කීම් ප්‍රිංග්‍රේඛනය කුඩා ප්‍රිංග්‍රේඛනය සඳහා ප්‍රිංග්‍රේඛනය සඳහා ප්‍රිංග්‍රේඛනය
Desa Adat puniki wenten ring wewidangan Provinsi Bali, madue status subyek hukum
ගිවිසුයාර්ථිගිණුහා කුඩා ප්‍රිංග්‍රේඛනය සඳහා ප්‍රිංග්‍රේඛනය සඳහා ප්‍රිංග්‍රේඛනය
ring sistem Pemerintahan Provinsi Bali, manut ring pasal 4 lan 5 Perda Nomor
131 Tahun 2019 Tentang Desa Adat di Bali.

DWITIYAS SARGAH
ပဒီဇိုင်းနေပါန္တန္တ။
PATITIS LAN PAMIKUKUH
ပရဟာဂီ။။
Pawos 4

၁၃၁ ရဟနာဒေသများပုဂ္ဂလုပ်မြို့တို့

- ବୀ ପ୍ରକାଶିତ କାନ୍ତିମାର୍ଗ ଦେଶପାତ୍ର କାମକଣ୍ଠ ମହାଦେଶ
 ca. Ngrajegang kasukretan désa saha pawongan sekala lan niskala;
- ବୀ ଅଧିକାରୀ କାନ୍ତିମାର୍ଗ ଦେଶପାତ୍ର କାମକଣ୍ଠ ମହାଦେଶ
 ra. Dasar lan tetujon ring ajeng, sidane malih kajalarin antuk utsaha;
 ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ମହାଦେଶ
 Dharma, Artha, Kama, Moksa;
- ବୀ ନଗିଲିମ୍ବକ ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ମହାଦେଶ
 ka. Ngalimbakang Dharma Bhakti Krama Desa marep ring wisesa.
- 171** ଭାବା ବିଷୟ ପ୍ରକାଶିତ କାନ୍ତିମାର୍ଗ ଦେଶପାତ୍ର କାମକଣ୍ଠ ମହାଦେଶ
 (2) Désa Adat Samsam ngamanggehang Pamikukuh, minakadi :
- ବୀ ପଞ୍ଚାତ୍ମିକୀ
 ha. Pancasila;
 ବୀ ଇନ୍‌ଦ୍ରିୟ ପଞ୍ଚାତ୍ମିକୀ କାନ୍ତିମାର୍ଗ ଦେଶପାତ୍ର କାମକଣ୍ଠ ମହାଦେଶ
 na, Undang-Undang Dasar Negara Republik Indonesia Tahun 1945;
 ବୀ ପଞ୍ଚାତ୍ମିକୀ
 ca. Panegara Nawa Tata;
 ବୀ ତ୍ରିହିତା କାମା ଯାତ୍ରା କାନ୍ତିମାର୍ଗ ଦେଶପାତ୍ର କାମକଣ୍ଠ ମହାଦେଶ
 ra. Tri Hita Karana manut srada cara Āgama Hindu.

କ୍ରମିଯଙ୍କାରୀ
TRITIYAS SARGAH
ଅଭିଗମ୍ଭିତ୍ତି ପଙ୍କୁଳ୍ମୂଳିତ୍ୱ
AWIG-AWIG, PARAREM MIWAH
ବୃତ୍ତି ବୃତ୍ତି ତିର୍ଯ୍ୟକ ସାମାଜିକ କାନ୍ତିମାର୍ଗ
UGER-UGER TIOSAN DESA ADAT
ପଞ୍ଚାତ୍ମିକୀ
Palet 1
ହିନ୍ଦୁ କାନ୍ତିମାର୍ଗ ଦେଶପାତ୍ର କାମକଣ୍ଠ
Indik Awig-awig Désa Adat
ବ୍ୟବସ୍ଥା
Pawos 5

- 171** ଭାବା ବିଷୟ ପ୍ରକାଶିତ କାନ୍ତିମାର୍ଗ ଦେଶପାତ୍ର କାମକଣ୍ଠ ମହାଦେଶ
 (1) Desa Adat patut Nyurat Awig-Awig;

- 1.3.1** ઉદ્દેશી પરિચાલના વિધાન અનુભૂતિ કરુણા બાળ પિતા માટે પારુણી પારુણી
 (2) Awig- Awig Desa Adat patut Kasungkemin lan kasobiyahang ring Paruman Desa
 અદાતી
 Adat;
1.3.1 ઉદ્દેશી પરિચાલના વિધાન અનુભૂતિ કરુણા બાળ પિતા માટે પારુણી પારુણી
 (3) Awig-awig patut kasurat lan keregistrasi oleh Prajuru Desa ring Perangkat Daerah
 ગુપ્તા બિશ્વાસી
 Provinsi Bali;
1.3.1 ટાતી તીર્થી ગત્તુષ્પી ઉદ્દેશી પરિચાલના વિધાન ગુપ્તા બિશ્વાસી
 (4) Tata titi ngeregestrasiang Awig-awig, manut ring Peraturan Daerah Provinsi
 ગુપ્તા બિશ્વાસી ૩૧ એફ્યુ ક્રિ ૧૯૦૪૦૧ ટીક્સી પરિચાલના વિધાન ગુપ્તા બિશ્વાસી
 Bali Nomor 4 Tahun 2020 Tentang Peraturan Pelaksanaan Perda
 ગુપ્તા બિશ્વાસી ૩૧ એફ્યુ ક્રિ ૧૯૦૪૦૧ ટીક્સી પરિચાલના વિધાન ગુપ્તા બિશ્વાસી
 Nomor 4 Tahnn 2019 Tentang Desa Adat di Bali lan Pedoman
1.૬.૪ પ્રાણી ગુપ્તા બિશ્વાસી ગુપ્તા બિશ્વાસી
 MDA Provinsi Bali lan Pedoman Majelis Desa Adat
 ગુપ્તા બિશ્વાસી
 Provinsi Bali;
1.૭.૧ ઉદ્દેશી પરિચાલના વિધાન અનુભૂતિ કરુણા બાળ પિતા માટે પારુણી પારુણી
 (5) Awig-awig puniki pacang kaangge sepat siku-siku ritatkala ngenterang kasukretaan
 પિતા માટે પરાહયાની પારુણી પારુણી પારુણી પારુણી
 ring Parahyangan, Pawongan lan Palemahan Desa Adat mangda sida nyujur santi
 રાગડિ તાબક્કુયા વિદ્ધિ નીચું પરાયા પારુણી પારુણી પારુણી
 jagadhita lan kramane sida gilik saguluk, paras-paros sarpanaya,
 વાસ્તુ વાયજુણા
 salunlung sabayantaka.

ပန္တမိုဒ္ဒာ Palet 2 ပါန္တနိုဒ္ဒာပောမှုလီ။ Indik Pararem ပုဂဟာလီ။၈၁ Pawos 6

- ၁၇၁ ဗာဂါဒာဒေဝါဒအဖွဲ့များတဲ့ပါ။

  - (1) Desa Adat patut Nyurat Pararem.

၁၈၁ ပါ။

  - (2) Pararem sane patut kasurat inggih punika :
  - ၁၁ ပါ။
  - ha. Pararem Panyahcah Awig-Awig;
  - ၂၁ ပါ။
  - na. Pararem Pangele;
  - ၃၁ ပါ။
  - ca. Pararem Panepas Wicara.

၁၉၁ ပါ။

  - (3) Pararem puniki patut Kasungkemin lan kasobiyahang ring Paruman Desa Adat.

၂၀၁ သာဆန်ပါ။

  - (4) Sahananing Pararem patut karegestrasiang ring Prangkat Daerah Provinsi Bali.

ပုဂ္ဂနိုင်၊
Palet 3
ပို့ဆိုလိုက်ပို့ပို့မြို့သာသရေးနှင့်တောင်မြို့။
Indik Uger-Uger Tiosan Desa Adat
ပုံသဏ္ဌာန်၊
Pawos 7

- ၁၇၁ ပြည်သူမာရေးဝန်ကြီးခိုင်းပါန်းများကိုလုပ်ဆောင်ရွက်မည့်နေ့မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏
 (1) Prajuru Desa kengin makarya Uger-Uger tiosan manut kawigungan.

၁၇၂ ဆင်းပါန်းများကိုလုပ်ဆောင်ရွက်မည့်နေ့မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏
 (2) Daging Uger-Uger patut kasobiyahang ring Paruman Desa Adat.

କାର୍ତ୍ତୁର୍ଥଶର୍ଗା
CATURTHAS SARGAH
ଶୁକ୍ରତାତାପନପୂର୍ଣ୍ଣାଳୀ
SUKRETA TATA PARAHYANGAN
ପାଲେଟ୍ ୧ ଇନିକ କାହ୍ୟାଙ୍ଗନ ଦେଶ
ପାଲେଟ୍ ୧ ଇନିକ କାହ୍ୟାଙ୍ଗନ ଦେଶ
Pawos 8

၁၇၈ ပျောမာရန်ဘန်ခြံခြုံရာစွဲအဆင့်ပါမျှပါ။ ယုံပို့ကာ

- (1) Pura sane wenten ring Désa Adat Samsam, luwiré :

၃၁ ပျောက်ပျောက်၏ဘဏ္ဍာရှင်ပျောက်ပျောက်များ၏ပျောက်လုပ်

ha. Pura Kahyangan Tiga (Pura Désa Pura Puseh, Pura Dalem);

၁၁ ပျော်ရေပစီ။

na. Pura Prajapati;

၃၁ ပျမှောက်စား၏

ca. Pura Bale Banjar;

ପାଳିଙ୍ଗିଜ୍ ଚତୁରପାତା

ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

ka Palinggih Beji Tri Kahyangan

Ka. Paringga Buiji Thi Karyangan.

- (2) Kahyangan sane manggeh ring ajeng perebian pangaci-aci kamedalin antuk Krama
କାହ୍ୟାଙ୍ଗନ ସାନେ ମଙ୍ଗେଖ ରିଂ ଅଜେଙ୍ଗ ପେରୀବିଏ ପଙ୍ଗାଚି-ଅଚି କାମେଦାଲିନ ଅନ୍ତୁକ କ୍ରମା
କାହ୍ୟାଙ୍ଗନ ସାନେ ମଙ୍ଗେଖ ରିଂ ଅଜେଙ୍ଗ ପେରୀବିଏ ପଙ୍ଗାଚି-ଅଚି କାମେଦାଲିନ ଅନ୍ତୁକ କ୍ରମା

Désa Adat.

- (3) Aci ring Kahyangan inucap manut kecap Sastra Agama, saha kelaksanayang nista,

ପାଦ୍ମିର୍ବିହାପାଦକୁହାଗନ୍ଧପୁଣି ।

madya, utama manut pararem.

ပရိပာသီ၁၃၁

Pawos 9

၁၃၁ ပြောကျင်မှုနှင့် ပို့ဆောင်ရေး ပါတီ ပါတီ ပါတီ

- (1) Prajuru tan maren nuntun Krama Desa Adat, mangda sehanan Widi Wedana anut
गिरागत्तेषु भूयपयि तायनकी क्वसिताकी वग्यत्ती लिपात्री
ring kewentenannya, upami : Galungan, Kuningan, Saraswati, Ciwa Ratri,
वृत्तिबाकी चुम्पायणत्तित्तप्ति विम्पुक्तप्तुत्तप्तिग्नि
Sugihan, Purnama lan Tilem, sesepian patut kajejerang.
गिरागत्तेषु भूयपयि तायनकी वग्यत्ती लिपात्री वृत्तिबाकी
(2) Ritatkala rerahinan Galungan, Kuningan, Saraswati, Ciwa Ratri, Sugihan,
चुम्पायणत्तित्तप्ति विम्पुया छातात्तेषु त्तप्तुत्तप्तिग्नि
Purnama lan Tilem, Krama Desa Adat patut ngaturang wangi ka Pura Kahyangan
लित्तेषु :

Tiga lan :

- ha. Nyabran Galungan krama Desa Adat patut mamenJOR jangkep saha pala
ପାତ୍ରୀବନ୍ଦୁଳ୍ଯିବ୍ୟାଗକ୍ରୂପଯ୍ୟାକ୍ରୂପବେଳକ୍ରମଗ୍ରହଣ୍ତ୍ଵା
gantung, pala bungkah miwah nganggen sampian saha Sanggah Penjor;
ଶୀ
na. Penjor Galungan katanceban sadurung Buda Kliwon Dungulan (ngawit
ବ୍ୟାକ୍ରୂପବେଳକ୍ରମଗ୍ରହଣ୍ତ୍ଵିପାଇଁଶାନ୍ତିକ୍ରୀଗିବେଳକ୍ରୂପଯ୍ୟାକ୍ରୂପବେଳଗ୍ରହଣ୍ତ୍ଵା
Penampahan Galungan semeng) tur kaancit ring rahina Buda Kliwon Pegat
ବ୍ୟାକ୍ରୂପବେଳଗ୍ରହଣ୍ତ୍ଵା

ပန္တမိုဂ္ဂ၊ Palet 2 ဟိန္ဒီကျေသနရွှေအနဲဟျောင်။

Indik Kasukretan Kahyangan ပုဂ္ဂသဘဝါဘေး၊ Pawos 10

၁၁	ဟା ဂୁଣହାତ୍କର୍ମହିନ୍ଦିଗୁଣପାଦଗଂଠାରବାହାର୍ତ୍ତିଷ୍ଟର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି
ha.	Ceda angga inggih punika peceng, perot, cungih, lan sapanunggalannya;
କା	ଏବଂ ପରିଲକ୍ଷ୍ୟବିନ୍ଦୁରେ ପାଦଗଂଠାରବାହାର୍ତ୍ତିଷ୍ଟର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି
na.	Sang sapa sira sane kapatutan manut pararem;
କା	ଯୁଣକିଳିଖାଯାଇଲ୍ଲିହୁଣ୍ଡୁମିବୁନ୍ଧାନ୍ତାର୍ଥିଷ୍ଟର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି
ca.	Sungkan ila, ayan, buduh miwah sungkan tan sida katambanin;
କା	ଏଯାମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଟର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି
ra.	Sang madue parilaksana tan becik manut Guru Wisesa (SKCK).
୧୨	ବ୍ୟାକାଯାଯାବରମ୍ଭକି
(7)	Prabea kapamangkuan :
କା	ଔଦିକାଵଚିଦିତ୍ତକିଳିଲ୍ଲିକାର୍ଯ୍ୟଧାନିଶୁଭବାକାଶାଯିବାହାନ୍ତିର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି
ha.	Adiksa Widhi (ngwintenin) kamedalin saha kalaksanayang olih ଏକାହିତୀୟକାବିକ୍ୟାଯାକାତ୍ମକାର୍ଯ୍ୟଧାନିଶୁଭବାକାଶାଯିବାହାନ୍ତିର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି sang ngadegang, makadi Krama Désa Adat, utawi pangempon pura ଜୀବାପିରମାତ୍ରି
	soang-soang;
କା	ଗ୍ୟାଲିବପାତ୍ରକିଳିଶୁଭାବୁପଦ୍ଧତିଲ୍ଲିଏହାହିତ୍ତକାହିନ୍ତିଲ୍ଲି
na.	Yening Pamangku inucap seda wenang sang ngadegang ngwedalin ବ୍ୟାକାଯାଯାବରମ୍ଭକାଶାଯିବାହାନ୍ତିର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି prebea saha nglaksanayang upakaranya manut pararem.
୧୩	ବରମାତ୍ରାଯାତ୍ରିହିତୀବାକାଶଲିବପାତ୍ରକାଶାତ୍ରିଷ୍ଟର୍ମହାଶୁଭର୍ମନ୍ତ୍ରି
(8)	Pamangku patut ngamanggehang sesananing Pamangku manut Sastra Agama, ଶୁଦ୍ଧିକାଃ
	luwire :
କା	ବର୍ତ୍ତାକ୍ରିତ୍ତାକାଶାଯିତ୍ତିକାଯାଯବକିଷ୍ଟକା
ha.	Patut nglaksanayang Tri Kaya Parisuda;
କା	ବର୍ତ୍ତାକ୍ରିତ୍ତାକାଶାଯିତ୍ତିକାଯାକାନ୍ତ୍ୟଧାରୀତ୍ୟତ୍ତିକାଃ ବାଯାହିକାବରାବାଯାହିକା
na.	Patut nglaksanayang Catur Bandhana Dharma, luire: amari wesa, amari ବାଗକାଃ ବାଯାହିକାବରାବାଯାହିକାବରାବାଯାହିକା
	aran, amari sesana, lan maguru susrusa;
କା	ବର୍ତ୍ତାକ୍ରିତ୍ତାକାଶାଯିତ୍ତିକିଳିବନ୍ଧାତ୍ମିତ୍ୟତ୍ତିକାଃ ବାମିର୍ବୁଦ୍ଧିବନ୍ଧାତ୍ମିକା
ca.	Patut nglaksanayang Tri Sila Pararta, luire : asih, punia lan bhakti;

- గ₁   **ပတ္တေ၍၏၁၂၈၁။**
 ra. Patut nglaksanayang Panca Yama Brata Lan Panca Niyama Brata;
 ၁၁၁   **ပတ္တေ၍၏၁၃၀၁။**
 ka. Patut nglaksanayang Dasa Dharma;
 ၁၁၁   **ပတ္တေ၍၏၁၃၁၁။**
 da. Patut asewaka dharma, makadang sastra utama.

ပုဂ္ဂနိုင်ဘာ

Pawos 11

၁၇၁ ပျော်ပြောနှင့်ပျော်ပိုး

- (1) Swadharmaning Pamangku luwire :
- ၁၇၁   **၁၇၁။**
 ha. Ngantebang upakara ritatkala rahina suci jagat lan piodalan ring
၁၇၁။
 na. Prade silih sinunggil Pamangku Pangarep kapialang utawi cuntaka
၁၇၁။
 dados nguntap Pamangku tiosan manut sapaigumannya;
 ၁၇၁   **၁၇၁။**
 ra. Yening sampun Pamangku ngayah ring pura wenten semeton kramannya
၁၇၁။
 kalayusekaran, Pamangku inucap tan keneng cuntaka, sakewanten
၁၇၁။
 Pamangku tan dados budal selami piodalan.
- ၁၇၁   **ပတ္တေ၍၏၁၃၁၁။**
- (2) Patias lan olih-olihan Pamangku manut pararem.

ပုဂ္ဂနိုင်ဘာ

Pawos 12

၁၇၁ ရယ်ပေါ်ပျော်ပြောနှင့်ပျော်ပိုး

- (1) Yening Pamangku kapiambeng, wenang kasanggra antuk Pamangku sane

ဆယ်ရှုပ်သိန္ဒိပါယာ၏အများ။

kamanggeh sumalih ring Pamangku Kahyangan.

- ၁၃၁ ပြောပါ၍
 (2) Prebiyan Pitra Yajnya Pamangku riwekas sesampune seda patut kamedalin olih I
 ကျော်စာတော်၏ပည့်ဘဏ့်ပါ။
 Krama Desa Adat, manut pararem.

ပုဂ္ဂိုလ်၏။

Pawos 13

၁၃၁ ပထမာက်ဘဏ့်သိန္ဒိပါယာ၏အများ။

- (1) Pamangku kagentosin, riantukan :

ဟ၏ ရဟန်။

ha. Seda;

န၏ ပိန္ဒများ။

na. Pinunas ngraga;

ဆ၏ ဆုပ်သာဘာသိန္ဒိပါယာ၏အများ။

ca. Kawusan olih Krama Desa Adat, duaning nilar sesanan.

၁၃၁ ပြုပေပါ၍
 (2) Prade Pamangku kanorayang sangkaning nilar sesana, kagentosin olih

ပြောမြန်မာဘုံပို့ဘာဖို့ပို့ယူနိုင်သူများ၏အများ။

Pratisentanannya utawi nyatri malih (manut pawos ngadegan pamangku)

ပုဂ္ဂိုလ်၏။

pawos 10 (5).

၁၃၁ ဘို့ဇာတော်ဘာ၏ပို့ပို့ဘာကျော်သိန္ဒိပါယာ။

- (3) Ring Desa Adat kaadegang Paiketan Pamangku Sidi Wakya.

ပုဂ္ဂိုလ်၏။

Pawos 14

၁၃၁ ပါ၍တော်ဘို့ဇာတော်ဘာဘို့တော်ဘာ၏ပို့ပို့ဘာ။

- (1) Majeng Tapakan Ida Bhatara kaadegang Juru Sunggi Tapakan, Pengabih Tapakan

ဟန္တာဘာသုပေါ်ဘာ၏အများ။

Ian Juru Solah manut kawentanan;

- ၁၇၁ ଗଣ୍ଡାତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀନ୍ଦ୍ରିୟଶାବକାଳୀମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟଶାବକାଳୀ

(2) Ngadegang Juru Sunggi Tapakan, Pengabih Tapakan lan Juru Solah manut
ଶ୍ରୀଷ୍ଟାଶାବକାଳୀ :

dudonan :

ବା ୟୁଗ୍ମଶାରୀ

ha. Turun Bunga;

କା ଶ୍ରୀଷ୍ଟପୁରୁଷିଃଯୁଗ୍ମଶାରୀ

na. Nunas pawuwus Widhi utawi nyanjan;

ଶା କାଜୁଦିତ୍ତମିଶ୍ରିଷ୍ଟଶାବକାଳୀ

ca. Kajudi ngambil lekesan.

୧୮୧ ପ୍ରାଚୀଯଶାବକାଳୀତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀନ୍ଦ୍ରିୟଶାବକାଳୀମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟଶାବକାଳୀ

(3) Prabea ngadegang Juru Sunggi Adiksa Widhi (ngwintenin) kamedalin saha
ଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀନ୍ଦ୍ରିୟଶାବକାଳୀମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟଶାବକାଳୀ

kalaksanayang oih sang ngadegang, makadi Krama Desa Adat;

୧୯୧ ଯେତ୍ରିତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀଶ୍ରୀଷ୍ଟପୁରୁଷଶାବକାଳୀତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀ

(4) Yening Juru Sunggi Tapakan inucap Seda wenang sang ngadegang ngwedalin
ପ୍ରାଚୀଯଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀନ୍ଦ୍ରିୟଶାବକାଳୀ

prebea saha nglaksanayang upakaranya manut pararem.

୨୦୧ ପ୍ରାଚୀଯଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀ

(5) Swadharmaning Juru Sunggi Tapakan, luwire :

ବା ତ୍ରୀତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀଶ୍ରୀଷ୍ଟପୁରୁଷଶାବକାଳୀଶ୍ରୀଷ୍ଟତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀ

ha. Nyunggi lan ngajegang kasucion Tapakan Ida Bathara Kahyangan Tiga;

କା ତ୍ରୀତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀଶ୍ରୀଷ୍ଟତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀଶ୍ରୀଷ୍ଟତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀ

na. Nyarengin Pamangku Kahyangan Tiga ngilenang upakara ring Kahyangan;

ଶା ପାମଙ୍କୁଶ୍ରୀଷ୍ଟତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀ

ca. Mareresik ring Kahyangan Tiga;

ବା ପ୍ରାଚୀଯଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀ

ra. Swadharma lianan manut pararem.

୨୧୧ ଶ୍ରୀଷ୍ଟପୁରୁଷଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀଶ୍ରୀଷ୍ଟତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଶାବକାଳୀ

(6) Juru Sunggi Tapakan kagentosin riantukan :

ବା ଶାବକାଳୀର୍ବିଦ୍ୟାଶାବକାଳୀ

ha. Seda utawi padem;

- ၁၁ ဂန္တိကျပ်ပါဝယ်ရှာဖော်သာများများအတွက်
na. Nenten prasida malih ngaturang ayah sakadi babuat;

၁၂ ပိန္ဒမြေဘာ
ca. Pinunas ngraga;

၁၃ ဆုပ္ပန်ခံနှင့်ပုဂ္ဂန္တာများအတွက်
ra. Kawusanan olih Krama Desa Adat duaning nilar sesana.

၁၄ ပတ္တိပုဂ္ဂန္တာများအတွက်
(7) Patias utawi olihan Juru Sunggi manut pararem;

၁၅ ဘုရားသာမဏေများအတွက်
(8) Nyolahang Tapakan Ida Bhatara kadadosang lian ring Juru Sunggi, yening krama
ပုဂ္ဂန္တာများအတွက်

punika sampun mawinten ring Kahyangan Tiga.

ပုဂ္ဂိုလ်မြို့၊ ၁၇၉၁

Pawos 15

- ବୀ ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
ca. Masumpah utawi macoran, sajawaning pituduh Prajuru Désa Adat
ଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
 utawi Guru Wisesa;
- ବୀ ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
ra. Magentos busana sajawaning Pandita miwah sampun pituduh Prajuru;
- କୋ ପ୍ରତ୍ୟାତ୍ମାର୍ଥଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
ka. Munggah tedun ring palinggih sajawaning Pamangku, pajuru, serati, Juru
ଶବ୍ଦାଳକର୍ଣ୍ଣାମନୀ
 Sapuh, lan Pecalang;
- ବୀ ଶବ୍ଦାଳକର୍ଣ୍ଣାମନୀ
da. Nyepcepin.
- ଶବ୍ଦାଳକର୍ଣ୍ଣାମନୀ**
- (3) Tan kalugra ngranjing ring Pura, luwire :
- ବୀ ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
ha. Sang katiben cuntaka;
- କୋ ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
na. Makta sahananing sané kasinanggeh ngaletehin manut pararem;
- କୋ ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
ka. Nenten mapengangge adat manut Dresta, sejawaning polih
ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
 panugrahan Prajuru;
- ବୀ ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
(4) Sang mamurug kecap ring ajeng, kasisipang antuk dewa danda marupa
ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
 pangaskara payascita lan danda artha makwehnyane a-pangampel, a-warsa.

ବୀହାବୀର୍ଦ୍ଧୀ

Pawos 16

- ବୀହାବୀର୍ଦ୍ଧୀ ପାତ୍ରଯାତ୍ରାଗତିକାମନାକୁମାରଶିଳ୍ପିଶ୍ରୀପ୍ରଜ୍ଞାନାଦାତାଷେଷୀ
(1) Sane kasinaggeh kacuntakaan utawi Kasebelan sakadi ring sor :

ပိန်းလာအောင်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

mendem jantos (3) tigang rahina;

၂၁ ဂါးဇာတေသာ၍ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ca. Ring Desa Adat yening pangabenan Cuntaka ngawit saking ngulapin /

၂၂ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ngangkid jantos tigang rahina saking palebon sajawaning mamargi

၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ngalanus;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ra. Yening kasebelan ngarep, mapagamel lontar Catur Cuntaka, tur kasulurang

၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

manut pararem.

၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

(3) Sane katiban cuntaka utawi kasebelan, luwire :

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ha. Kalayusekaran : semeton kramannya, Krama Desa;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

na. Ngrajaswala : sang sane ngrajaswala;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ca. Ngembasang putra : yayah rena lan putranya;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ra. Pawiwanah : sang sane mawiwaha sane durung ngamargiang Pabiyakaonan;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ka. Karuron : yayah renanya;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

da. Gamia Gamana : sang sane ngalaksanayang lan Desa Adat;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

ta. Anak istri mobot nénten ngawentenang Upacara Pabiyakaonan :

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

sang sane ngembasang putra lan putra sane embas;

၂၁ ၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏ လိုပါပောက်၍၂၃၁၌၊ မိခံကဲ့ဘိုး၏

sa. Mamitra ngalang : sang sané ngalaksanayang;

၆၁	ဘုရားပုဂ္ဂန္တများကဗျာကဗျာများ
wa.	Ngembasang putra sane durung ngalaksanayang pawidiwidanan : sang sane ဘုရားပုဂ္ဂန္တများကဗျာကဗျာများ ngembasang putra lan putra sane embas;
၇၁	သက္ကရာဇ်ယောက်များ
la.	Salah timpal : sang sane nglaksanayang Désa Adat;
၈၁	သက္ကရာဇ်ယောက်များ
ma.	Kasukretan indik kacuntakan manut Pararern.
၁၃၁	ဘုရားပုဂ္ဂန္တများ
(4)	Sane tan keni cuntaka, luwire :
၉၁	ပန္နာဂါ
ha.	Pandita;
၁၁	ပမာဏပျော်ရွှေစာ
na.	Pamangku Kahyangan Desa;
၂၁	ပရှူရာဂာဇာအောင်ပရှူရာဘုရား
ca.	Prajuru Desa Adat lan Prajuru Banjar Adat;
၃၁	ကျော်ကို
ra.	Juru Sunggi;
၄၁	သံခါ
ka.	Serati;
၅၁	ပီဆန်း
da.	Pecalang;
၆၁	သက္ကရာဇ်ယောက်များ
ta.	Kasukretan indik tan keni cuntaka manut pararem.

. ပရပာသို့ ၁၁၈

Pawos 17

- ၁၃၅ ယနှစ်တွင်ကာပါပျော်ရှုခိုင်မြေတွင်မြတ်ပြုလာသည့်
(1) Yan wénten jadma karauhan ring Pura, kengin patut katatasang prade rumasa
ကာပါတွင်ယောက်၍ယနှစ်တွင်ကာပါပျော်ရှုခိုင်မြတ်ပြုလာသည့်
kasumangsayaan, yan tan wiakti karauhan jadma inucap kasisipan manut
ပာဗ္ဗာ၍။
pararem.

171 ପ୍ରାଦେଶୀଭୂଷଣବାନ୍ଧୁଯତ୍କଳ୍ପିନୀକିଳାକାବ୍ୟାହଯତ୍ତି

- (2) Prade kahangan kahanan dhurmanggala, minakadi kapanca bhayan,
 ପଯାମ୍ବାର୍ତ୍ତିତ୍ତିର୍ଗିନ୍ଦ୍ରିୟକାଳୀପିପ୍ରତ୍ୟୁଷାବ୍ୟାହଯତ୍ତି
 Pamangku patut digelis nyadokang ring Prajuru Désa Adat, mangda marumang
 ପ୍ରତ୍ୟୁଷାବ୍ୟାହଯତ୍ତିତ୍ତାବନ୍ଧୁପାତ୍ରିକାଲୀପିପ୍ରତ୍ୟୁଷାବ୍ୟାହଯତ୍ତି
 Prajuru Desa Adat tur ngawentenang upacara sapatutnyane manut Pararem.

ପତ୍ରାଜୀତ୍ତା

Palet 3

ବିକ୍ରିକିଳାବ୍ୟାହାରି/ତ୍ରୈକ୍ରୀତିଃ

Indik Ngawangun Kahyangan / Genah Suci

ବ୍ୟବସ୍ଥାବ୍ୟାହାରି

Pawos 18

172 ଯନ୍ତ୍ରିତାବ୍ୟାହାରିତିନ୍ଦ୍ରିୟକାଳପିକାବ୍ୟାହଯତ୍ତିଃ

- (1) Yening ngawangun utawi ngamecikan Pura kaparidabdab antuk :

ବ୍ୟବସ୍ଥାବ୍ୟାହାରି

ha. Pangarencana;

କୀ **ତ୍ରୈକ୍ରୀତିଃ**

na. Ngaryanin;

କୀ **ପ୍ରବିଯା**

ca. Prabiya;

କୀ **ନାତ୍ରୀଯାବ୍ୟାହାରି**

ra. Lan tiyosan.

173 ଯନ୍ତ୍ରିତାବ୍ୟାହାରିତିନ୍ଦ୍ରିୟକାଳପିକାବ୍ୟାହଯତ୍ତିଃ

- (2) Yening wenten krama jagi Ngawangun Genah Suci sane liyanan tekening

ବ୍ୟବସ୍ଥାବ୍ୟାହାରିତିନ୍ଦ୍ରିୟକାଳପିକାବ୍ୟାହଯତ୍ତିଃ

Agama Hindu Bali mangda kasungkemin oih Krama Desa manut Pararem.

ပန္တ၏၃၁

Palet 4

ပိန္ဒီဒရိပ္ပာယဉ်

Indik Panca Yajnya

କାହିଁ ଗୋଟିଏ ପରିମାଣ

ing 1 Dewa Yaj ပାରବାଣୀ ମୁଖୀ

Pawos 19

၁၇၅ ဂဟိန္ဒပို့ယာဇာနို့သာပို့သာပို့ဆာဟျေဘာ့နှင့်အများလိုက်ပို့သာပို့သာပို့

- (1) Rahina piodalan ring soang-soang Kahyangan Desa sakadi ring sor puniki

၃၁ ပျောက်စာပေများ၊ ပျောက်စာနှင့်အနေဖြင့် ပျောက်စာများ

ha. Pura Désa lan Puseh, Pura Panyarikan, Beji Pura Puseh ritatkala

၁၂၁၈

Budha Kliwon Matal;

၁၁ ပျောက္ခာဖို့ပျောက္ခာပေါ်၊ ၁၇၂၉ခုနှင့်ပျောက္ခာဖို့အူရွှေပျောက္ခာများ

na. Pura Dalem, Pura Prajapati, Beji Pura Dalem ritatkala Anggara Kasih
ଶ୍ରୀମତୀ

Tambir:

ပန်တိုးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပို့ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပို့ဆောင်ရွက်ချိန်

ca. Palinggih Catus Pata, ritatkala Tumpek Wariga;

၁၂

ပုဂ္ဂန်များ၊ မြန်မာ အမြတ်ဆင့် လူများ၊ ပုဂ္ဂန်များ

ra. Pangaci-aci Pura sane wenten ring wawidangan Desa Adat manut Sastra
ଓৱা গা যা / বা গা লা গা লা এ হা বি সি প্রা / পা প্রা / গু টা যা হা ক্ষি ক্ষি প্রা প্রা ক্ষি

Agama, saha kalaksanayang nista, madya, utama nganutin kawentena

pararem, inggih punika : Pura Kahyangan Tiga, Pura Prajapati lan Pura

ବୀରମାତ୍ରା ବନ୍ଦିକୁ ଗାଁରେ ପାଇଲା ଏହା ବନ୍ଦିରେ ବନ୍ଦିରେ ବନ୍ଦିରେ

Bale Banjar, Palinggih Beji Tri Kahyangan miwah Palinggih Catus Pa
angka

ក្រសួងពេទ្យ

kaempon olih Krama Desa Adat.

କାପିୟୁଷୀମିଯୁଣ୍ଡ୍ରୀ
Kaping 2 Rsi Yajnya
ପ୍ରଥାବିଳ୍ୟୋ
Pawos 20

၁၇၅ ပြပန်လိုက်တော်းတွေကျော်မီသိမ်းပို့ပြောသူများ၏အာရုံချင်း

- (1) Sang pacang madeg Pandita utawi Sulinggih patut masadok ring Prajuru Désa
ଓଳାତ୍ମିବ୍ୟବନ୍ଧିଷ୍ଠାପନାକାରୀଙ୍କୁ
Adat miwah Parisada Hindu Dharma Indonesia.

171. ପ୍ରକାଶତମିତାପବିଜ୍ଞାନିକ୍ଷେତ୍ର

- (2) Prajuru Désa Adat patut ngawas, nitenin tur wenang ngalangin prade
wenten lempas manut dresta

၁၃၁ ပြည်နာဏုဇာတော်အဖွဲ့မှုပုံးကာစာခိုလီလိုက်ပြုပဆာဂုဏ်ရှုနှုန်းပါ

- (3) Prajuru Desa Adat patut sareng nyaksinin upacara lan nyobiahang ring Paruman
ဤဘဏ္ဍာဇာဂါ။
Desa Adat

କାପିଙ୍ଗ ପିତ୍ର ଯାଜନ୍ୟ Kaping 3 Pitra Yajnya ପାହାବିଳ୍ୟା Pawos 21

၁၇၁ ပြောဂျာပစ္စာကျိုင်းမြို့နယ်တိုက်မြှေသာမဏေပြောကျိုင်း

- (1) Prade wentan silih sinunggil krama seda patut kaupakara :

໧໨ ບໍລິສັດທະບຽນຂອງລາວໃກ່ທີ່ມີ:

- (2) Pamargin Pitra Yajnya sakadi ring sor :

ပန်မရမှု

ha. Mendem:

၁၁ ပဏ္ဍာနာဆန္ဒဟိပဏ္ဍာနာဆ။

na. Pangabenan utawi palebon.

၁၃၁ ဥပဒေဘဏ္ဍာပဆာဂူအောက်မှာပန်ခြင်း၊ ပုဂ္ဂန်ရာ၏လုပ်သမဂ္ဂများ

- (3) Upakara-upacara Atma Wedana ri wusan kaabenang mawastu munggah daun

ନୀତିକ୍ରିଯାଗବି କିମ୍ବା ପୁଣ୍ୟକାମପରିବହନ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

bingin (ngroras) ri sampune punika wawu kamargiang ngalinggihang Dewa Hyang
ଜାତାକାଳଜ୍ଞାନୀୟ ॥

(Bhatara - Bhatari).

୧୩୧ ସ୍ଵାଧାରନିକ୍ରିୟାବିଧାନ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

(4) Swadharmaning Krama prade wenten sinilah tunggil krama seda :

ଶୀ ସଂକଷିତ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

ha. Sang kaduhkitan patut nyadokan ring Kelihan Banjar Adat lan Bandesa
କାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

Adat nunas tetimbangan ring kawentenan pamarginnyane risampun polih
ବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

pamutus padewasan saking Sulinggih utawi Siwannyane;

ଶୀ ସଂକଷିତ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

na. Kelian Banjar Adat maritatas pamargin sang kaduhkitan, napi pacang
ଲାବ୍ଦିକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

kapendem, makingsan rihin utawi lantur kaabenang.

ବ୍ୟାପକୀୟାବ୍ୟାପକୀୟ

Pawos 22

୧୩୨ ଉତ୍ତିପତ୍ତିପରିବାହନ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

(1) Atiwa-tiwa utawi pangabenan kalaksanayang manut dresta :

୧୩୩ ପନାମ୍ୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

(2) Panamayan pangabenan luwire :

ଶୀ ତାମାନ୍ତରକାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

ha. Ngaben dadakan kengin sajeroning pitung rahina, yening tan wenten
କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

kekeran desa;

ଶୀ ତାମାନ୍ତରକାମାବ୍ୟାପକୀୟ

na. Ngaben nuasa manut Pararem;

ଶୀ ତାମାନ୍ତରକାମାବ୍ୟାପକୀୟ

ca. Ngaben masa manut Pararem.

୧୩୪ ଶ୍ରୀରାମାବ୍ୟାପକୀୟ କାମାବ୍ୟାପକୀୟ

(2) Dudonan pangabenan ngagawit saking ngagah utawi seda, ngeseng, jantos

ပନ୍ଦିଗିଯକୁହବିତାନ୍ତୁଣ୍ଡି
pangiriman utawi nganyud.

ବାହାବିର୍ମାଣ Pawos 23

ବିଜାନ୍ତିକିଷ୍ଟିଲ୍ଲିପି/ହେବିତାବଳୀଯୁଗୀକାହିନ୍ତିବା :

Pidabdab indik mendem/ngeseng sawa kasulurang kadi ring sor :

ଶୀ ୭ଯକିର୍ଣ୍ଣିଲ୍ଲିପିତାକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିପିବାରୀ

ha. Yening mendem sawa tan kengin nginepang bangbang;

କୋ ପିଲ୍ଲିଯି/ଯାତ୍ରାତାକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିପିତାକୁହବିର୍ମାଣି

na. Mendem / malebu tan dados ngapuanang ring setra senunggal;

ଶୀ ପାଲିତାପିତାକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିପିତାକୁହବିର୍ମାଣି

ca. Makingsan : antuk mendem utawi ngeseng, makacihna pakingsan ring Ibu
ଚିତ୍ତିତିଗିର୍ଣ୍ଣିଲ୍ଲାହାଗ୍ରହୀ/କିର୍ତ୍ତିଲ୍ଲିଯାତାକୁହବିର୍ମାଣି

Pertiwi lan ring Bhatara Brahma / ring Geni mangda ngangge Tirta

ପାଞ୍ଚକଳିକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିପିପ୍ରଥାଯା

Pangentas Pakinsan, salami nutupang prabea;

ଶୀ ଗାତ୍ରିପତ୍ରିପ୍ରାଣିକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିକାଵାହାକୁହବିର୍ମାଣି

ra. Atiwa-tiwa wiadin ngaben : sang sane wenang kaabenang jadma padem

ବଯୁକୁହବିର୍ମାଣି

sampun maketus untu;

ଶୀ ତୀର୍ଯ୍ୟକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିକୁହବିର୍ମାଣି

ka. Ngelungah : sang sane wenang Ngelungah inggih punika rare sane padem

ବଯୁକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିକୁହବିର୍ମାଣି

sampun ketus udel kantos durung maketus untu, upakara lan

କୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିକୁହବିର୍ମାଣି

upacaranyane manut sastra lan panugrahan sulinggih;

ଶୀ ତୀର୍ଯ୍ୟକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିକୁହବିର୍ମାଣି

da. Ngelangkir : sang sane wenang Ngelangkir inggihan punika rare sane padem

କିମର୍ଦ୍ଦାକାଳିକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିକୁହବିର୍ମାଣି

ring sajeroning Garba kantos sane sampun ngembas sakewanten durung Kepus

ବ୍ୟାଙ୍ଗିକୁହବିର୍ମାଣିଲ୍ଲିକୁହବିର୍ମାଣି

Udel, upacara lan upakara nyane manut sastra agama lan

ပန္ဒာရွှေပျိုးတို့၊

panugrahan sulinggih;

- ၁၁** **ပန္ဒာရွှေဘန်းမီးမာနပ်လဲပန္ဒာရွှေ၊ ဘန္ဒာရွှေဘန်းတို့၊**
ta. Warak Karuron : sang sane wenang Warak Karuron inggihan punika
ဘယာသုတေသနပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 bobotan sang meraga istri kantos mayusa 5 (limang) sasih raris
ဘယာသုတေသနပါးစံကျိုးပုံးဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 bobotan inucap ngelabuhang, kamargiang ring natah pakubonan, mangda
ပါးစံဘယာပြုပါးစံ၊ ပါးစံဘယာအောင်ဘယာသုတေသနပါးစံ
 i krama ngawentenang pisadok majeng Bandesa Adat;
သခြားရှိဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 sa. Sajeroning setra sanunggal yening wenten mendem lintangan ring adiri patut
ဆောင်ဘယာပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 kamargiang ngawit saking sane nampekan ring setra inucap;
ယပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 wa. Yening ring setra senunggal kadi ring ajeng wenten mependem/melebu, patut ilen
ပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 pamendemanne margiang riinan wawu raris malebu;
ဇာတ်ပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 la. Jadma nandang sakit ila, ulah pati, sawane dados ngaranjing kapakubonannya,
ဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 tur dados kapendem ring setra;
သခြားရှိဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 ma. Sajeroning gegumuk ring setra patut kagubar oih kaluarga yening nenten kagubar,
ပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 patut kagubar oih krama Desa Adat;
ယပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 ga. Yening wenten sawa sampun mapendem, jagi kaabenang, rikala ngendag tan
ပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ၊ ဘယာသုတေသနပါးစံ
 wenang makta tanah setra utawi galihnya nenten dados buat mawali ke
ပါးစံဘယာသုတေသနပါးစံ
 wewidangan Desa;

- ၁၃၁ ဗုပ္ပါးပန္တိကျော်မီရှာ့ဗိုလ်ချုပ်ရာဇာတာရာပန္တိဆင်ယူတိပေါ်ဘာ့နာ၏။
- ba. Yening wenten silih sinunggil I Krama desa ngawentenan pamargi pangabenan ring ရွှေရာဇာတာရာဂါးပုံးမီရှာ့ဗိုလ်ချုပ်ရာဇာတာအောင်၍။
dura desa, raris wenten malih silih sinunggil I Krama desa adat taler ngawentangan ပပ်းလွှားဖို့ပေါ်ဘာ့နာ၏။
papendeman utawi pangabenan pamarginnyane nganutin genah, yen prade wenten ဘဏ်ပို့ဆိုလွှားမျှော်ဘာ့နာရာဇာတာအောင်၍။
tan prasida sinarengan patut karerehang galah sane tiosan kaenter oih ဘာ့နာတာအောင်၍။
- Bandesa Adat;
- ၁၄၁ ဗုပ္ပါးပန္တိကျော်မီရှာ့ဗိုလ်ချုပ်ရာဇာတာ။
- nga. Yening wenten pamargi kasandung watang diastun mamargi makinsan patut ဆောင်းဘာ့နာ၍ ပေးသာပေးသာ၍ မာနာဆောင်းယူနာ့နာ့ပါ။
catebah antuk upakara panyebit margi, sane kakaryanin oih sang madue စာပေးသာ၍။
sawa kasandung;
- ၂၁ ပဒ်ယျော်ပုံး/ဘျော်ပုံးပေါ်ဘာ့နာ၍
- pa. Padem salah pati/ulah pati pangabenannya maweweh panebusan;
- ၃၁ ဗုပ္ပါးပန္တိကျော်မီရှာ့ဗိုလ်ချုပ်ရာဇာတာ။
- ja. Yening wenten ring parindikan mendem utawi ngeseng sawa durung menggah ring ဘာ့နာသွေးပေးသာ၍။
ajeng kasulurang antuk pararem.

ပုံးပေးသာ၍

Pawos 24

- ၁၅၁ ပြုရာဇာတ်ပေါ်မီရှာ့ဗိုလ်ချုပ်ရာဇာတာအောင်။
- (1) Prade wenten sawa lagi kapendem utawi ngaben ring setra, boyo Krama Desa Adat သယ်ယူပါ့ပေးအွေးပွဲပုံးပေးသာ၍ ဟာ့နာ့ပွဲပုံးပေးသာ၍။
Samsam, patut nawur panukun setra, akeh ipun manut perarem.
- ၁၇၁ သယ်ယူပါ့ပေးသာ၍ အောင်။
- (2) Sajawaning ring setra/sema, nenten kadadosang mendem sawa/ngeseng sawa, yan ဘာ့နာသွေးပေးသာ၍ ပေးသာ၍။
tan polih panugran Krama Banjar/Parajuru.

ပုဂ္ဂာသိ။၂၅။
Pawos 25

- ၁၃၁** ကျယမာရ်ပဲယယ်တွေဖို့ပေါ်တော်များ၏ပြုတွေများကာလောင်။
(1) Krama sane pacang mayajnya atiwa-tiwa patut masadok ring Prajuru Desa Adat.
- ၁၇၁** ပို့ဆိုနှစ်ပဲသာကိုလူလိုက်ရှိနို့ပြုတွေများကာလောင်၍ပုဂ္ဂာသိပုဂ္ဂာသိ။
(2) Parindikan dewasa kalimbakin oih Prajuru Desa Adat sakemawon nenten
ပထုံးကိုဖော်တိပို့ပုဂ္ဂာသိ။၂၅။။
mamurug awig-awig ring pawos 21.

ပုဂ္ဂာသိ။၂၆။
Pawos 26

- ၁၃၁** ပို့ဆိုယို့ဆိုပဲတော်များ၏ယို့ယာနီး။
(1) Mendem wiadin ngeseng sawa tan kalugra yening nemonin :
ဟ။ ပေါ်ပသံပူးမျှေးမိပို့ယာဆပါ့အပျော်တွေများ။
ha. Pamelaspas utawi piodalan ring Kahyangan Desa Adat;
န။ ပုံးမာမာအို့ပါ။
na. Purnama, Tilem;
ဆ။ ဘုံးနှုံးလိုက်ဆိုင်ရာတွေများ၏ကျိုးမှုပဲသာများ။
ca. Rainan gumi minakadi : Galungan, Kuningan muang sane sewosan
ပန္တော်များ။
manut pararem;
ဂ။ ကိုတွေ့ဆော်ရောက်တွေများ၏ကျိုးမှုပဲသာများ၏ကျိုးမှုပဲသာများ။
ra. Ritatkala kekeran desa tan kalugra mendem utawi ngaben manut sakadi
ပန္တော်များ။
pararem.
၁၇၁ ကပသာရာပို့ဆိုတွေများကာလောင်၍များ၏ပို့တွေများကာလောင်။
(2) Sawa sane wenten ring dura desa tan kadosan bakta budal ritatkala rerahinan
ပန္တော်များ။
manut pararem.
၁၇၁ လောသော်ပို့ပေါ်သာများ၏ကျိုးမှုပဲသာများ။
(3) Karya atiwa-tiwa kasukserah ring Krama Desa Adat.

କାପିୟାଯାନ୍ୟାମୁଦ୍ରା

Kaping 4 Manusa Yajnya

ବ୍ୟାହାବୀତ୍ରଣୀ

Pawos 27

୧୩୧ ଯାନ୍ୟାମୁଦ୍ରାହାତ୍ମିକ୍ୟାପୁଳିକାର୍ଯ୍ୟବିବାହାଗ୍ରହନାମିତା

- (1) Manusa Yajnya inggih punika upakara-upakara dharmaning manusa ngawit
ମଳିବର୍ତ୍ତୀଯାକିଲାଯାତ୍ମାଶାଖବିଷ୍ଣୁପର୍ବତୀଗାକିଲାଶାନ୍ତ୍ରାବି
saking patemoning Kama Bang kalawan Kama Petak sajeroning garbha ngantos
ପର୍ବତ୍ତିକ୍ରମୀ
mawinten.

୧୩୨ ଉପବାକ୍ଷାକିର୍ମିବାର୍ତ୍ତୀଯାନ୍ୟାମୁଦ୍ରାକାବିକ୍ରମିତା :

- (2) Upakara kadi ring ajeng madudonan sakadi ring sor :

ଗା ସାର୍ଵତ୍ରାତ୍ମକାର୍ଯ୍ୟବିବାହାଗ୍ରହନାମିତା

ha. Magedong-gedongan duk rarene kantun ring sajeroning garbha;

କା ଅନୁପିନ୍ଧାନାହାତ୍ମିକ୍ରମୀ

na. Duk sang rare embas;

ଖା କ୍ଷପ୍ତବ୍ୟାହିତି

ca. Kepus udel;

ନା ରାହିନାହିଲା

ra. Roras rahina;

କା ତୁତୁକମ୍ବାହାଲିୟାଗହିଲା

ka. Tutug kambuhan (42 rahina);

ଛା ଲିତ୍ତାତୀତିହାତ୍ମିକ୍ରମୀ

da. Nigang sasihin (3 sasih);

ତା ପାଵେତୁଅଭିନାଥାବାହାନିର୍ମାତାତିର୍ଯ୍ୟା

ta. Pawetuan utawi otonan (6 sasih);

ପା ପାତ୍ରିତିକ୍ରମୀ

sa. Mapetik;

ତା ତ୍ରୟାଗିତିକ୍ରମୀ

wa. Ngempugin;

ଖା ପାନ୍ଦିତ୍ୟାମିତ୍ୟାଗିତିକ୍ରମୀ

la. Makupak (ngawit ketus gigi);

କାବୀ ରାଜା ଯୁଦ୍ଧା

Kaping 5 Bhuta Yajnya

ပရိတ်သန

Pawos 28

- ၁၁၁ សବୁକିତିଶାନ୍ତାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା
 ka. Sarwa reringgitan ritatkala Tumpek Wayang (Saniscara Kliwon Wayang);
 ၁၂၁ ସବୁକିତିଶାନ୍ତାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା
 da. Sarwa siandana ritatkala Tumpek Kuningan (Saniscara Kliwon Kuningan).
- ၁၃၁ ୨ବନାବପ୍ରାଣେନିପିତ୍ତିକାପ୍ରାଣକୁଣ୍ଡଳମୁଦ୍ରିଷ୍ଟବନ୍ଧାନ୍ତିକା**
 (3) Upacara pabyakala ring pertiwi, kahyangan lan bebhutan kawastanin pacaruan.
- ၁၄၁ ପରାମରିଷ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳପ୍ରାଣକୁଣ୍ଡଳମୁଦ୍ରିଷ୍ଟବନ୍ଧାନ୍ତିକା**
 (4) Pacaruan inucap ring ajeng, nista, madya, utama manut sastra lan kawigunanya.
- ၁၅၁ ତିର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା**
 (5) Tiosan kadi ring ajeng kawentenang upacara :
- ၁၆၁ ଯଜ୍ଞାତୀଷୀ
 ha. Yajnya Sesa;
 ၁၇၁ ମାସପୁହପୁରୀ
 na. Masapuh-sapuh;
 ၁၈၁ ପରାମରିଷ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳନେମୋନିଟିଲେମି
 ca. Pacaruan sasih nemoning Tilem;
 ၁၉၁ ପରାମରିଷ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳକାତ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା
 ra. Pamahayu jagat ritatkala katibening gering manut pararem.

ବ୍ୟାବ୍ୟାକାରୀ

Pawos 29

- ၁၀၁ ଗିତାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା**
 (1) Ritatkala Tilem Kasanga kawentenang Tawur Kasanga, karuntutin antuk
ତାମାନାପିବପ୍ରାପ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା
 ngalaksanayang Pangrupukan miwah ilen-ilen tiosan.
- ၁၁၁ ପ୍ରାତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା**
 (2) Brata Panyepian sane kamargiang oih Krama Desa :

၁၂၁ ବାଯତିକି	ଶାନ୍ତାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା
ha. Amati Geni	: tan dados maapi-api;
၁၃၁ ବାଯତିକାରୀ	ଶାନ୍ତାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା
na. Amati Karya	: tan dados nyambut karya;
၁၄၁ ବାଯତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା	ଶାନ୍ତାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକାନ୍ତିକା
ca. Amati Lelanguan	: tan dados maoneng-onengan;

- గ 1   ဂայତ୍ରୀଲୁଣଗାଳି   ଶାନ୍ତାଦାଷ୍ଟ୍ରମୁଖପବନ୍ଧୁଭିଯାନଗାଳି
ra.   Amati Lelungan   : tan dados maleluwasan utawi malelungan.
- ୧୭୧   ପବ୍ରତାକ୍ରିଯୁକ୍ତପ୍ରକାଶନିବୀବିନାମିତ୍ରମୁଖ୍ୟାଶ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
(3)   Pabratan inucap kamargiang saking semeng ngawit galah 6 (enem) ngantos
ମିତ୍ରମାତ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବିନାମିତ୍ରମୁଖ୍ୟାଶ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
semeng benjangnyane galah 6 (enem), ngelantur Ngembak Geni.
୧୩୧   ମିତ୍ରମାତ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବିନାମିତ୍ରମୁଖ୍ୟାଶ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
(4)   Sang mamurug kecap ring ajeng keni pamidanda manut pararem.
୧୭୧   କିମବିକେତ୍ରମୁଖ୍ୟାଶ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବିନାମିତ୍ରମୁଖ୍ୟାଶ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
(5)   Ring rahina Ngembak Geni, maka cihna pangawit Icaka Warsa patut
ମାଧ୍ୟମାତ୍ରାମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
ngalaksanayang Dharma Santih.

ପଞ୍ଚାଯନ୍ତରୀ
PANCAMAS SARGAH
ମୁକ୍ତାତାତାବାହାଗାଳି
SUKRETA TATA PAWONGAN
ପଞ୍ଚତାମା
Palet 1
ନିକ୍ଷିଳିକ୍ରମା
Indik Krama
ବାହାମିତ୍ରମା
Pawos 30

- ୧୩୨   କ୍ରୂଯବିକ୍ରିପ୍ରକାଶମାତ୍ରାଲିମିଶ୍ରମିଲିମୁଖ୍ୟମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବିନାମିତ୍ରମୁଖ୍ୟାଶ୍ରୀମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
(1)   Krama inggih punika Krama sane mipil lan tan mipil sane jenek ring wewidangan
ମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
Desa Adat.
୧୩୩   କ୍ରୂଯବିକ୍ରିପ୍ରକାଶଃ
(2)   Krama inggih punika :
ଗ 1   କ୍ରୂଯାମାତ୍ରାକ୍ରିଯୁକ୍ତିବୀବି
ha.   Krama Desa Adat;

ଶୀ କ୍ରମତାମିଯୁ

na. Krama Tamiu;

ଶୀ ତାମିଯୁ

ca. Tamiu.

ପିଲାଦାନାହାସ୍ତ୍ରୀଯାଣାତାଷେତ୍ରିକ୍ତିବୁଲ୍ଲିକାମର୍ଯ୍ୟାତାକ୍ରୂଯମାନାତାପାଦାଯ

(3) Sang kabaos Krama Desa Adat inggih punika sameton krama sane maagama
ହିନ୍ଦୁମାନମାନ୍ୟକ୍ରୂପିଳିଖି

Hindu sane sampun mipil.

କ୍ରମତାମିଯୁହିତିବୁଲ୍ଲିକାମାନ୍ୟମାନାତାପାଦାଯହିନ୍ଦୁମାନମାନ୍ୟକ୍ରୂପିଳିଖି

(4) Krama Tamiu inggih punika krama sane maagama Hindu sane jenek lan
ପାଣ୍ଡବାକ୍ରୀଣିବର୍ଚିକାନାମିପତ୍ରିକାତାଷେତ୍ରିକ୍ତିବୁଲ୍ଲିକାମର୍ଯ୍ୟାତାକ୍ରୂଯମାନାତାପାଦାଯ

madunungan jenek ring sajeroning wewidangan Desa Adat.

ତିଆଯାମାନ୍ୟକ୍ରୂପିଲ୍ଲିକାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମିତାତାମିଯୁ

(5) Tiosan ring punika kasinanggeh Tamiu.

ବ୍ୟାକାବ୍ୟାକାବ୍ୟା

Pawos 31

କ୍ରମତାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମିତାତାମିଯୁ

Krama Desa Adat wenten 8 (kutus) luwire :

ଶୀ କ୍ରମବ୍ୟାକାବ୍ୟାକାବ୍ୟାକାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମିତାତାମିଯୁ

ha. Krama Wedan inggih punika krama sane sampun jumenek tur madesa adat
ବିଭ୍ୟାପାଲିକାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମି

witakaning kaluhurannya;
ଶୀ କ୍ରମବ୍ୟାକାବ୍ୟାକାବ୍ୟାକାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମିତାତାମିଯୁ

na. Krama Ngarep inggih punika sameton krama sane malarapan wed utawi
ବିଭ୍ୟାପାଲିକାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମିତାତାମିଯୁ

pangrawuh saking krama desa siosan saha ajeg pawiwania sane ngamong
କାମ୍ପାନାମାନ୍ୟକାମି

Kahyangan Desa;

ଶୀ କ୍ରମମିଳିତିକାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମିତାତାମିଯୁ

ca. Krama Mipil inggihan punika :

କାମ୍ପାନାମାନ୍ୟମାନ୍ୟକାମିତାତାମିଯୁ

1) Krama Nyada inggih punika krama sane sampun mayusa 60

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

(enem dasa) warsa;

၁၇၁ ကျေပါပြာနိုင်ပုလဲသူမျှပါသော်လည်းကောင်း၊ စာသော်လည်းကောင်း၊

- 2) Krama Pron inggih punika krama saking dura desa sane sampun
प्राजुरु बन्धारा लूग्गा शास्त्र दाय ग्रन्थ प्राजुरु बन्धारा
masadok ring Prajuru Banjar lan desa, lan sampun madruwe tanah
काव्य प्राजुरु बन्धारा लूग्गा शास्त्र दाय ग्रन्थ प्राजुरु बन्धारा
karang pumahan ring wewidangan Desa Adat Samsam, nyarengin ring
दिक्षा प्राजुरु बन्धारा
dina mawit parereh;

၁၃၁ နြယ်ဆရာတော်ဘင်္ဂပုဂ္ဂနိုင်လာချေထဲများကိုဖြစ်နေသူ

- 3) Krama Daa Taruna inggih punika krama sane mayusa lintangan ring

၁၃၈၁ ပုဂ္ဂန်များ အကြောင်း

35 warsa sane durung marabian;

၁၃၁ ကြယ်မေတ္တာပါကိုပူလီကြယ်မေတ္တနာကျေမှုများကိုနှောက်၍၁၀၁။

- 4) Krama Datu inggih punika krama sane mayusa lintangan ring 60 warsa
ଶ୍ରୀକୃତ୍ସନ୍ଧାବାଳିକୁ ପ୍ରଯାସକୀୟାଗତିହାଙ୍କୁ ମୁଦ୍ରଣ ପ୍ରକାଶିତ
tur nenten naenin ngamargiang kramaning alaki rabi nyantos lampus.

ស្រីមិនិត្យបុគ្គលិកស្រីមិនិត្យបានការងារទូទៅក្នុងការងារ

ra. Krama Ngempi inggih punika krama sane nentan ngamong Kahyangan Desa
ဘုမ္ပါဒန္တပိန္ဒာပုံးပုံးကိုပေါ်တွေ့ပါ
utawi tan kasinanggeh panyledi ayah ngarep;

କ୍ଷୟତାନ୍ବାବ୍ରତ୍ତିକୀଟାକୁହେବୁଦ୍ଧିତାକୁ

Kāraṇa-Brahma (Sāṅkhyā) is called Kāraṇa-Brahma.

Krama Balu wenten 2 (kalih) inggihan punika :

- 1) Balu Nyapian sangkaning palas marabian;

၁၇၁ ဘဏ်ပန္တနှင့်မာဟံဒုတေသနများပါ၏ပို့ဆောင်ရွက်ခြင်းများ

- 2) Balu sangkaning sinalih tunggil lanang utawi wadon sampun seda

ଶୁଭେଷଣବି ।

utawi lampus.

ବ୍ୟାଷକାଳୀନୀ ପତ୍ରିଗମ :

da Bacakan Balji lujre :

1. ጥግና ማስተካከለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

1) Balu Makrambyahan : balu sane sampun madruwe pianak cucu durung
ማባቢያኩና

marabian;

1. ጥግና ማስተካከለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

2) Balu Ngempu : balu sane nenten madruwe pianak utawi sentana;

1. ጥግና ማስተካከለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

3) Balu Ngelisting : balu sane nenten madruwe pianak, arta warisan lan
መግዛዣኩና

sameton;

1. ጥግና ማስተካከለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

4) Balu Ngelintik : balu sane sampun katingal olih pianak utawi
ပ්‍රශ්නነትኩና

pratisentana;

1. ጥግና ማስተካከለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

5) Balu Mulih Kadaha : balu sane mulih kedaha riantukan

በታች ተክክለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

pawiwahannyane sampun pecak kabaos ninggal kadaton.

ገ. ፧ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

ta. Krama Tapukan inggih punika krama sane ngarep, sane yayahnya lan
በታች ተክክለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

ibunya sampun lampus, tur durung antes ngayah;

ሃ. ፧ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

sa. Krama Panyade inggih punika krama sane mawiwit saking Desa Samsam
በታች ተክክለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

sane sampun matilar dados Krama Desa Adat Samsam;

፧. ፧ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

wa. Krama Pangele inggih punika Krama Desa Adat Samsam, utawi krama
በታች ተክክለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

saking dura desa sane wenten pakilitan ring Krama Wedan lan jumenek ring
ለንግድ ተክክለሁ በፌዴራል የሚሸጠውን አገልግሎት

karang wedan.

ပန္တမိုဒ္ဒေ Palet 2 ဓမ္မပန္တယန်။

Dasar Pakraman ပုဂဟသိုဒ္ဒေ Pawos 32

၁၃၁ ဘပိဋက္ခနာဆုပ်ရာဇာဒေသမြို့၏အတွက်

- (1) Ngawit dados Krama Desa Adat utawi Banjar Adat :

၁၁ သင့်အနေဖြင့် မြတ်စွာ ပေါ်လေ့ရှိခဲ့မည်။

- ha. Sahanan Krama Desa Adat Samsam sane sampun alaki rabi, patut tedun

၁၁၁၁။ အေဒီ နှင့် လျှပ်စာ ၁၁၁၁

ngayah (tedun makrama tur ngayah);

၁၁ သက္ကရာဇ်ပြန်လည်ပေးပို့ဆောင်ရွက်မှုပါန်

- na. Saluiring krama manut karendahan, patut tedun ngayah luwire :

၁၇၁ ဂာယာန္တပုပါ

- 1) Ayahan ngarep;

၁၇၁ ဂာယာနှင့်ပု။

- 2) Ayahan balu.

၃၁ ပန်းတော်မြို့၏ ဘဏ္ဍာရှယ်ရေးပုဂ္ဂန္တဘဏ္ဍာရှယ်ရေး မန္တာ

- ca. Sasengker ngawit tedun ngayah yan sampun marabian asasih, saking

ପାତ୍ରୀ ଯକ୍ଷମାଣ୍ୟ / ଯକ୍ଷମାଣ୍ୟ

mabiyakala (makala-kala).

- ၁၁ ស្រួលការណ៍ឈរុយសង្គមនាថ្មីយកលិខ្ទាបប្រកល្វែងការពិសោធន៍ា

Krama Desa yan sampun marabi, yaning madruwe pianak adiri tur s

marabi, patut injek tedur, ngayab kamenggehang panyoledi (Guru Bupake)

ହିବନ୍ଦୁଣ୍ଡି ॥

ipun luput)

ສູງ ພາກ ຂາຍ ສູງ ປະ ປຸກ ຖາດ ເຕີ ພາກ ບາງ ບາວ ຄະນະ ສິນ ຖື້ນ ທັກ ບາດ ກິດ ກິດ ທັງ

- Krama Desa van sampun marabi madruwe oka lapang lintangan ring adiri.

ବ୍ୟାଙ୍ଗନାଟିମାତ୍ରରେ କାହିଁପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଯାଏ ଅନୁଭାବ ଥିଲା ।

tur sampaun marabi sajawaning adiri patut teduh ngayah manut pararem

- ၆၁ မျာုတ္ထနပါယာလကပအုတ္ထသံမာရီပြည့်စုံလကလေဆိပါ။
da. Sang ayat makrama desa patut masadok ring Prajuru Desa Adat.

၇၁ သုတေသနရှင်းပါယာလကပအာသံမာရီပြည့်စုံလေဆိပါ။
ta. Sulur ngaranjing makrama desa kasulurang manut pararem.

ပုဂ္ဂနာဂါရိကြော

- ၁၃၁ ပାନମ୍ୟ ପାନମ୍ୟ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

(1) Panemaya tedun dados Krama Ngarep Desa Adat utawi Banjar Adat :

ବା ସମ୍ମାନିତ ପାନମ୍ୟ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ବା. Mawiwit saking pawiwhahannya ngantos awarsa tur sampun ngaturan pajati
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ଶା. alit ritatkala panamaya pasangkepan Banjar Adat;

ଶା. କ୍ରମାଧାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ବା. Krama Desa Adat saking dura desa malarapan antuk patilar rahayu saha
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ବା. nawur pangilikita manut pararem.

ပုဂ္ဂနိုင်၊ Palet 3 ရွှေခါနဘဏ္ဍာ an Swadika ဘဂ္ဂနီး

Indik Swadharma Lan Swadikara Krama Désa Adat

ပုဂ္ဂိုလ်၁၃၁

- ၁၃၁ ក្រុមហោនាប់ឆាក់វិបាទិវិត្ស៖ ឯកសារពិនិត្យការងារសាធារណរដ្ឋបាន

(1) Krama sane kawedarang ring Pawos 30 madue swadharma ring Desa Adat sakadi:

ហា ក្រុមហោនាប់ឆាក់វិបាទិវិត្ស៖ ឯកសារពិនិត្យការងារសាធារណរដ្ឋបាន

ha. Krama Desa Adat ngalaksanayang swadharma jangkep ring widang
បង្ហាញកិច្ចបាទកិច្ចិយិប្បបញ្ជូលបាត្រូវការងារ

Parahyangan, Pawongan, miwah Palemahan Desa Adat;

គា ក្រុមហោនាប់ឆាក់វិបាទិវិត្ស៖ ឯកសារពិនិត្យការងារសាធារណរដ្ឋបាន

na. Krama Tamiu ngalaksanayang swadharma sane kawatesin ring widang

ပက္ခာန၏ပုဂ္ဂန္တ၏ပို့ပုံပုဂ္ဂန္တ၏အသေဆုံး၏

Parahyangan, Pawongan, miwah Palemahan Desa Adat lan;

ဒါဝိယုဂ္ဂနာဂီယာပုံမှန်ပုံပါယာနာဝါဒ၏ပို့ပုံ၏

ca. Tamiu ngalaksanayang swadharma sane kawatesin ring widang

ပုဂ္ဂန္တ၏ပို့ပုံပုဂ္ဂန္တ၏အသေဆုံး၏

Pawongan miwah Palemahan Desa Adat.

၁၇၁ ကျော်လာရီပါဘုရား၍ယဉ်ဗုံးနာဂါးစာဇာတ်။

(2) Krama sane kawedarang ring pawos 30 madue swadikara ring Desa Adat sakadi :

ကျော်လာရီပါဘုရား၍ယဉ်ဗုံးနာဂါးပို့ပါယာနာ၏

ha. Krama Desa Adat madue swadikara jangkep ring widang Parahyangan,

ပုဂ္ဂန္တ၏ပို့ပုံပုဂ္ဂန္တ၏အတူ။

Pawongan, miwah Palemahan Desa Adat;

ကျော်လာရီပါဘုရား၍ယဉ်ဗုံးနာဂါးပို့ပါယာနာ၏

na. Krama Tamiu madue swadikara sane kawatesin ring widang Parahyangan,

ပုဂ္ဂန္တ၏ပို့ပုံပုဂ္ဂန္တ၏အတူ။

Pawongan, miwah Palemahan Desa Adat;

ဒါဝိယုဂ္ဂနာဂီယာပုံမှန်ပုံပါယာနာ၏

ca. Tamiu madue swadikara sane kawatesin ring widang Pawongan miwah

ပုံပါယာနာ၏

Palemahan Desa Adat.

၁၇၁ ပက္ခာန၏နှုန်းဘုရား၏ပို့ပါယာနာ၍ယဉ်ဗုံးနာဂါး၏

(3) Parindikan selanturnyane indik swadharma lan swadikara Krama Desa Adat,

ကျော်လာရီပါဘုရား၍ယဉ်ဗုံးနာဂါး၏

Krama Tamiu, miwah Tamiu kasulurang ring Pararem Desa Adat.

သဟန၏ယဉ်ဗုံးနာဂါး၏

(4) Sahanan Krama Désa Adat sami keni tategenan utawi ayah-ayahan miwah

ဟျော်လာရီပါဘုရား

urunan, luwiré :

ကာ ပတယ်သာမူးနှုန်းလိုပါယာနာ၍ယဉ်ဗုံးနာဂါး၏

ha. Pangayah sane ngarep keni ayahan saungkul muwang peturunan.

ကာ ဟျော်လာရီပါဘုရား၏ယဉ်ဗုံးနာဂါး၏

na. Balu muani madrebe pratisentana muani kewanten keni ayahan balu muani.

ପକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖି ॥

manut pararem.

ନୀ
ଶ୍ରୀଯାତ୍ରାତେଷ୍ଟାପାଳକ୍ଷେତ୍ରପିଲ୍ଲିବେଳାକୁଣ୍ଡାତେଷ୍ଟାତ୍ତ୍ଵିଧାଵାପାତ୍ରାକ୍ଷେତ୍ରି

la. Krama Desa Adat sane jenek ring wewidangan Desa Adat tios patut keni
ଶ୍ରୀତ୍ରାକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖି ॥

tategenan manut Pararem.

ଯୀ
ପ୍ରାଦେଶିକାତ୍ମାଯାଯ୍ୟାପତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରକିମ୍ବିଶ୍ରୀତ୍ରାକ୍ଷ୍ୱୟାଯାତ୍ତ୍ଵିନମାତ୍ରାପିଲ୍ଲିପୁପୁତ୍ରି

ma. Prade ritatkala ngayah wentan sinalih tunggil krama matilar sadereng puput
କୌଣସିକାକ୍ଷେତ୍ରପିଲ୍ଲିକୁଣ୍ଡର୍କିଲ୍ଲିବେଳାକ୍ଷେତ୍ରିତ୍ତାକ୍ଷେତ୍ରି

karya tan masadok wenang krama inucap keni pamidanda ninggal tanjek
ତ୍ରୀପକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖି ॥

taler manut pararem.

ତୀ
ଶ୍ରୀଯାତ୍ରାପାତ୍ରାକ୍ଷେତ୍ରିକାରକଂରାହିବାହିକାତେଷ୍ଟାକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖି ॥

ga. Krama Tamiu patut keni tategenan pangaci-aci Desa Adat manut pararem
କାମ୍ବରୁଣ୍ଡାକ୍ଷ୍ୱୟାଯି ॥

kasukretan krama.

ତୀ
ଶ୍ରୀଯାତ୍ରାପାତ୍ରାକ୍ଷେତ୍ରିକାରକଂରାହିବାହିକାତେଷ୍ଟାକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖି ॥

ba. Krama saking dura desa sane prasida numbas tanah ring wewidangan Desa
ଓଜାପାତ୍ରାକ୍ଷେତ୍ରିପ୍ରାଦେଶିକାଯାହିକାତେଷ୍ଟାକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖି ॥

Adat patut keni prabea pangaci-aci Desa Adat manut pararem

କାମ୍ବରୁଣ୍ଡାକ୍ଷ୍ୱୟାଯି ॥

kasukretan krama.

ତୀ
ଶ୍ରୀଯାତ୍ରାପାତ୍ରାକ୍ଷେତ୍ରିକାରକଂରାହିବାହିକାତେଷ୍ଟାକ୍ଷ୍ୱୟାଯି ॥

ng. Krama Tamiu sane wenten ring wewidangan Desa Adat Samsam ri prade

ପାକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖିପାତ୍ରାକ୍ଷ୍ୱୟାଯାହିକାତେଷ୍ଟାକ୍ଷ୍ୱୟାଯି

mantuk utawi padem krama sane ngraksa tamiu inucap patut keni prabea

ପାତ୍ରାକ୍ଷ୍ୱୟାଯାହିକାତେଷ୍ଟାକୁଣ୍ଡାଙ୍ଗମୁଖି ॥

pangaci-ngaci manut pararem.

ପାତ୍ରାକ୍ଷ୍ୱୟାଯି ॥

Pawos 35

ଶ୍ରୀଯାତ୍ରାକାଳାହାତ୍ମି :

Krama Désa kadadosang :

ပုဂ္ဂနာဂါရီ ၁၇၆၁

Pawos 36

Sinalih tunggil Krama Desa Adat wusan makrama prade sameton krama inucap :

၁၇။

ဟ။ ပတိကဲ့သနီပပီဘဏ္ဍာန္တတေသနအဖော်။

ha. Matilar saking wawidangan Desa Adat Samsam;

န။ ဂျော် / ပင်း။

na. Seda / padem;

ဆ။ ဂျော်စာနှုန်းပော်မှုပြည့်။

ca. Cedok majeng pararem makrama.

ပုံပာသီ၍၂၇။

Pawos 37

ခြုံရာတေသနအဖော်။

Krama Desa Adat Samsam sane wusan utawi kawusang makrama, nenten polih

ပုံပာနှုန်းတေသနအဖော်။

pah-pahan druwen Desa Adat.

ပုံပာသီ၍၂၈။

Pawos 38

ခြုံရာတေသနအဖော်။

Krama Desa Adat Samsam sane wusan utawi kawusang makrama, kengin ngranjing malih

အဲဒာသုတေသနအားလုံး။

tur kasulurang manut perarem.

ပုံဖော်၍၃၁

Palet 4

ပါနိုလိုပြည့်ဘဏ္ဍာန္တတေသနအဖော်။

Indik Prajuru Dulun Désa Adat

ပုံပာသီ၍၂၉။

Pawos 39

ပေါ်စေပြည့်ဘဏ္ဍာန္တတေသနအဖော်။

Pangawinaya Prajuru Dulun Desa Adat, luwire :

ဟ။ သဘောတေသနအဖော်။

ha. Sabha Desa Adat;

କୀ	ଶ୍ରୀ ଖ୍ରୀହାତୀଷେଷାର୍ଥୀ
na.	Kertha Desa Adat;
ଶୀ	ପ୍ରଜ୍ଞାହାତୀଷେଷାର୍ଥୀ
ca.	Prajuru Desa Adat.

ပန္တဒါ၏၅၁
Palet 5
ပါနီ၏ပြုလုပ်
Indik Prajuru
ပရာဟသိ၏၃၀၁
Pawos 40

၁၃၈ ပြည်ရှာဂေါ်များပါ ပို့ကြုပါနဲ့

- (1) Prajuru Desa Adat Samsam, ingnih punika :

၁၁ ၂၁၇၄ခုနှစ်ရေးနေဂါ။

- ha. Bandesa Adat;

၁၁ ပေါက်/ပိုကာဂါ

- na. Patajuh / Wiba

ବୀ ପାଞ୍ଚମିକାଳ

- ca. Panyarikan;
၁၁ ပေါ်၏

Part

၁၇၁ မရ၏လီမီပုံတွေ၏စာတော်ပြုချုပ်တွေ၏အိုယာဆီ။

- (2) Sajabanping saking Prajuru Desa wenten Prajuru tivosan :

သုတေသနပညာ

- ha. Serati;

କୀ ପିଲା

- na. Pecalang;

ପାତ୍ରବିନ୍ଦୁ

ca. Pangliman;
၁၅၈၆ ပေါ်နိုင်ရန်၏အကြောင်း

- ra Kelihan Banjar Adat:

କୀ କାହିଁଗଲାଯାଇବି ॥

- ka Kasinoman

၁၃၁ ស្រួលការណែនាំស្រួលការណែនាំ

(3) Krama Desa Adat punika kaenterang oilih :

- ၁၁ ពាណិជ្ជកម្មបំផ្តុះស្រួលការណែនាំ
ha. Bandesa Adat punika, pinaka Penua Krama Desa Adat;
  - ၁၁ បច្ចាស្រួល/បិទាត់បំផ្តុះស្រួលការណែនាំ
na. Patajuh / Wibaga, pinaka wali Bandesa Adat;
  - ၁၁ បញ្ហាកិត្យបំផ្តុះស្រួលការណែនាំ
ca. Panyarikan, pinaka juru surat;
  - ၁၁ បច្ចីបំផ្តុះស្រួលបំផ្តុះស្រួលការណែនាំ
ra. Patengen, pinaka pangemong padruwen Desa Adat;
  - ၁၁ សំណើបានឱ្យស្រួលការណែនាំ
ka. Kelihan Adat pinaka Penua Banjar Adat;
  - ၁၁ សាមិកគាយស្រួលការណែនាំ
da. Kasinoman, maka juru gumencang Adat.
- ၁၃၁ បង្កើតរឹងការណែនាំស្រួលការណែនាំ
(4) Parajuru sane mengah ring ajeng kapilih wiadin kagentosin manut pararem.

ပាណិជ្ជកម្ម 137

Pawos 41

ឈ្មោះស្រួលការណែនាំ

Swadharmaning Bandesa Adat, luwire :

- ၁၁ ការងារបំណងការងារស្រួលការណែនាំ
ha. Ngenterang pelaksanan sadaging awig-awig miwah pararem;
- ၁၁ ក្នុងការងារស្រួលការណែនាំ
na. Nuntun tur ngenterang krama, rawuhing Krama Désa Adat ngupadi
ឯក្រុមក្រុមក្រុមក្រុម
- ၁၁ សុក្រុមក្រុមក្រុមក្រុម
sukretan krama nganut patitis;
- ၁၁ មានការងារការណែនាំ
ca. Maka duta désa, matemuang rawos ring sapa sira ugi;
- ၁၁ មានការងារស្រួលការណែនាំ
ra. Mawosin kalih niwakin pamutus arep ring wicaran Krama Désa.

ပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်း
Pawos 42

၁၃၁ ဘာဗ္ဗာဒ္ဓရာဇ်မြှောဟန်။

(1) Bandesa Adat kasanggra oili :

- ၁၁ ပတော်ဘဏ်ပုဂ္ဂိုလ်။
ha. Patajuh Baga Parahyangan;
- ၂၁ ပတော်ဘဏ်ပုဂ္ဂိုလ်။
na. Patajuh Baga Pawongan;
- ၃၁ ပတော်ဘဏ်ပူဇာန်။
ca. Patajuh Baga Palemahan;
- ၄၁ ပုန်ခါဆိုနာရွှေ့သာရွှေ့။
ra. Panyarikan pinaka Juru Surat;
- ၅၁ ပတော်ရှုံးမြို့တွေ့နာရွှေ့သာရွှေ့ပုန်ခါဆိုနာရွှေ့။
ka. Patengen utawi Juru Raksa pinaka pangamorng druen Desa Adat;
- ၆၁ လောက်ပုန်ခါဘုရား။
da. Kelihan Banjar Adat;

- ၇၁ ဆနိုကာယန်။
ta. Kasinoman.

၁၃၂ လောက်ပုန်ခါဘုရား။

(2) Kelihan Banjar Adat kasanggra oili Kasinoman.

၁၃၃ သရောက်လိုက်နာရွှေ့သာရွှေ့နာရွှေ့သာရွှေ့။

(3) Sajeroning ngenterang kasukretan sakala niskala, Bandesa Adat patut

ဗိုလ်ပါမီဘုရား။

mingsinggihang sang rumaga Sulinggih lan Pamangku Kahyangan Desa.

ပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်း
Pawos 43

၁၃၄ ပျော်လိုက်ဘာဗ္ဗာဒ္ဓရာဇ်မြှောဟန်။

(1) Swadharmaning Bandesa Adat utawi Prajuru Desa Adat, luwire :

ဘ၁ ဘုရား၏ပုန်ခါဘုရား။

ha. Ngenterang pamargin Awig-awig lan Pararem Desa Adat;

- ၁၈၁ ရှုနှစ်ကြိုက်ပါကျယာပါကျယာ၍လာအေဇာပင့်
na. Nuntun lan ngenterang krama rawuhing Krama Désa Adat ngupadi
ပါများ၏အိုခို၍
manut patitis;

၁၈၂ ပါများသိနှိုင်ပနဲ့ပါပျော်ဆိုဆာဂါကျယာဆုပ်၍ဘာ၏
ca. Mawosin kalih niwakang pamutus wicara ring krama lan sameton
ကျယာ၏
kramanya;

၁၈၃ ပါများထောက်ပါပျော်ဆိုပါများ၏
ra. Maka duta matemuang bawos ring sapa sira ugi.

၁၉၁ ပါများပါများ၏အေဇာကြိုပါပျော်ဆိုနိုင်ပါ၍ဘာ၏အိုခို၍
(2) Prade Prajuru Desa Adat iwang utawi nilar sesana patut keni pamidanda nika ring
ဘာဟိုပါများပါများပါကျယာဆာ၏အေဇာက်ဘာယဉ်ကျော်ဘာမှုပါ၍
kaiwangan soang-soang krama saha kangkat kararean manut pararem.

Palet 6

ກរມປະເລືດບໍ່ທຸກທາວນີ້ທຸກທາວນີ້ທາຍ່ງ

Laluputan Miwah Olih-olihan

ပရပာသီ । 331

Pawos 44

ବ୍ୟାପକ ଉତ୍ସବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଲୁ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

Laluputan Prajuru Desa Adat muah sane liyanan, manut sakadi pararem.

ပုဂ္ဂနာသီ။ ၃၆၁

Pawos 45

ຖາວសິງຫານິບາຄູ່ເງົາກະໄວແຫຼຸບຢັນກິດຍາໂລກູ່ເງົາດີບກຳມືຢີ

Olih-olihan Prajuru Desa Adat muah sane liyanan manut sakadi pararem.

ပုဂ္ဂနိုဘာ
Palet 7
ပိုက္ခိန်ပါသရာဇာအမေဆာ။
Indik Sabha Désa Adat
ပုဂ္ဂန်ပါဒ။
Pawos 46

ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ၃၇။

- ၁၅၁ သာကာလာဒေတ္ထာနီပြည့်ရှုရာတာဝန်များ။
(1) Sabha Desa Adat kaadegang oih Prajuru Desa Adat.

၁၆၁ သာကာလာဒေတ္ထာပါပိရှုဟာပါပြည့်ရှုရာတာဝန်များ။
(2) Sabha Desa Adat kapilih oih Krama Desa Adat.

၁၇၁ သာကာလာဒေတ္ထာပါပိရာနဲ့တို့ကျင့်ပွဲနိုင်တဲ့အတွက် ဒါကဲ့မိုက်ပူးမြတ်များ။
(3) Sabha Desa Adat mawilangan ganjil sakediknyane 3 (tigang) diri utawi manut
ဆာပ္န်နာ။
kawentenan.

ပုဂ္ဂနာလို ၃၂၁

សិល្បៈពាហិការណ៍
Swadharma Sabha Désa :

Swadharma Sabha Désa :

၂၁ လိပ်စာမျက်နှာပြည့်ရေးမှူးအဖွဲ့

ha. Micayang tetimbangan ring Prajuru Désa Adat :

	၁၃၁	ကျော်ခြေပါတီဘို့အာမျှပါ၍
၁၄၁	1)	Nyuratang Awig-awig lan Pararem;
၁၅၁	2)	Nguwah nguwuhin Awig-Awig Desa Adat;
၁၆၁	3)	Ngaryanin pangrencana wawanganan ring Désa Adat;
၁၇၁	4)	Ngalaksanayang program Désa Adat.
၁၈၁	လိမ်းကျော်ရွှေ့အာမျှပါ၍	ပိုမ်းကျော်ရွှေ့အာမျှပါ၍
		Mikukuhin rencana utsaha-utsaha Desa Adat sane
၁၉၁	လာဂါးကိုယ်စုံပါ၍	လာဂါးကိုယ်စုံပါ၍
		karincikin olih Bandesa Adat;
၂၀၁	လိုက်စုံပါ၍	လိုက်စုံပါ၍
		Nitenin pamargin Awig-Awig Desa Adat;
၂၁၁	လိမ်းကျော်ရွှေ့အာမျှပါ၍	လိမ်းကျော်ရွှေ့အာမျှပါ၍
		Mikukuhin olih- olihan lan panelasan Desa Adat.

ပုဂ္ဂိုလ်များ

Pawos 49

ທາງລົບເຖິງເຖົາັ້ນີ້ດີ່ຈາກຂາວພູມຕະນະຂາຍແກ້ໄຂໃນຢູ່ປະເທດ

Sane patut kaadegang dados Angga Sabha Desa Adat Samsam :

- ၁၁ သାଣ୍ଡିଗ୍ରାମବୁଦ୍ଧପିତାପିନ୍ଦ୍ରକାଳିଶ୍ଵରାତ୍ମିପ୍ରଥମାଷ୍ଟକି
ha. Saking Krama ngarep utawi ngempi lan uning nyurat miwah ngawacen
ଭାଷା ଏକାଗ୍ରାନ୍ତିବ୍ୟାଙ୍ଗପାଠାନ୍ତିକାଳି

Aksara Bali utawi aksara latin;

၁၂ ବ୍ୟାଜିକିପାନ୍ତିକାଳିଷ୍ଵରାତ୍ମିଷ୍ଵରାତ୍ମିଷ୍ଵରାତ୍ମିକାଳି
na. Uning ring parindikan adat lan Agama Hindu.

ပုဂ္ဂနာဂါရိ ၁၆၀၁

Pawos 50

ပေါ်ပာယုပာယာရွေ့ဆာနာစာအောက်၍ ဘဏ္ဍာဒီဇိုင်းပုဂ္ဂိုလ်ပြည့်ဘာစာအောက်၍

Waneng ayah-ayahana Sabha Desa Adat, nganutin ayah-ayahana Prajuru Desa Adat.

ပရိပာသီ။၉၃၁

Pawos 51

ମହାଭାଗିତାର୍ଥକାର୍ତ୍ତାବିନ୍ଦୀଯକାଳୀ

Sabha Desa Adat kagentosin riantukan :

ପାଠ ଗ୍ରହଣ

ha. Seda;

na. Sampun puput sengker ngamargiyang swadharma dados Sabha Desa Adat;

၃၁ ပတိပိုက္ခပန္တလိပ်စီပါဆယ်ပုံပါယာယူဟပိပါန္တဆုံး၏

ca. Mawiwit sangkaning pikayun rahayu utawi pinunas ngraga;

ra. Ngentosin Sabha Desa Adat sane waneng ayah-ayahannya durung puput

၁၂၆

ပତ୍ରକାଳୀୟ

Bulet 8

Palet 8

Indik Kertha Désa

ပုဂ္ဂိုလ်၊ ၁၅၃၁

Pawos 52.

ສົ່ງເຫດຕະບິນຢູ່ບໍລິສາລະແກ້ມີບໍລິບາລັງຢູ່ລາວຢາກາະໄສແຫ່ງການການນິຕິບໍ

Kertha Désa inggih punika Adat inggihan punika Lembaga Desa Adat sane kalinggihang

ဘပိပ်ဆဲယခုခေပါ၍အာများလိုပဲ၏ဘာဗျာများကဲဖော်ပြု၍မျှတွေ့မှတ်နေရ

ngawiwenangang maka pamutus tur niwakang baos lan pamatuut muputang saparindikan

ପିଲାହିଶାମାଳ୍ୟବନ୍ଦିଷ୍ଠାତ୍ରୀ/ଭାବାକାଯବ୍ରତ୍ୟାଙ୍ଗମନ୍ଦିଷ୍ଠାତ୍ରୀ
sang mawicara sane mawetu saking adat, agama lan budaya tur lempas saking daging
ଷେଷିଗବ୍ରତ୍ୟାଙ୍ଗମାଳ୍ୟ/୮
Awig-Awig lan Pararem.

ବ୍ୟାହାବୀର୍ତ୍ତୀ Pawos 53

ମାଙ୍ଗକାବ୍ରତ୍ୟାଙ୍ଗମାଳ୍ୟବନ୍ଦିଷ୍ଠାତ୍ରୀ

Sane kaanggehang Kertha Desa inggih punika :

ଫୀ ୧ ପ୍ରଜ୍ରୂଗାଳୋଷାତ୍ରୀ

ha. Prajuru Desa Adat;

ଫୀ ୨ କ୍ରମାଳୋଷାତ୍ରୀ
na. Krama Desa Adat sane uning ring saparindik adat, agama lan budaya
ମାଙ୍ଗକାବ୍ରତ୍ୟାଙ୍ଗମାଳ୍ୟବନ୍ଦିଷ୍ଠାତ୍ରୀ

sane kautus saking soang-soang Banjar Adat;

ଫୀ ୩ ମାଙ୍ଗାଳୋଷାତ୍ରୀ

ca. Bandesa Adat pinaka Manggala Kertha.

ବ୍ୟାହାବୀର୍ତ୍ତୀ

Pawos 54

କ୍ରମାଳୋଷାତ୍ରୀ

Kertha Désa akéhnya :

ଫୀ ୧ ପତିଶତ୍ରୁଷ୍ଟ୍ରୀବ୍ୟାହାବ୍ୟାହାତ୍ରୀ

ha. Mawilangan ganjil sakediknyane 3 (tigang) diri utawi manut kawentenan;

ଫୀ ୨ ପାତ୍ରିବ୍ୟାହାଯାପାତ୍ରିବ୍ୟାହାତ୍ରୀ

na. Waneng ayah-ayahan Kertha Desa nganutin ayah-ayahan Prajuru Desa Adat

ପାତ୍ରିବ୍ୟାହାତ୍ରୀ

manut pararem;

ଫୀ ୩ ପତ୍ରିବ୍ୟାହାବ୍ୟାହାବ୍ୟାହାତ୍ରୀ

ca. Patias utawi olih-olihan Kertha Desa manut pararem;

ଫୀ ୪ ତାତିତିପାତିକିତ୍ରୁଷ୍ଟ୍ରୀ

ra. Tata titi pamargin muputang wicara :

၁၃၁ ဘိပ္ပာနှင့်အသေတ္တာရာယာယူဆုံးပါ၍။

- (1) Ring ungked Banjar Adat mangda ngutamayang pikayun mapasikian
ပါ၍။

pasemetonan;

၁၄၁ ဘိပ္ပာနှင့်အသေတ္တာရာယာယူဆုံးပါ၍။

- (2) Ring ungked Desa Adat nganggen piranti sesulur Kertha Desa,
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာရာများပါ၍။

untengnyane mangda sang mawicora sami-sami adung nginggilang
အသုတေသနတွေပါ၍။

kasukretan jagat tur trepti mapasemetonan sami-sami maagama Hindu;

၁၅၁ ရယ်လီပိဿာရေးပုပ္ပါ၍။

- (3) Yening wicarane tan prasida puput ring Kertha Desa dados kalanturang
ရိုက္ခင်ပါ၍။

ring Majelis Desa Adat Kecamatan, Kabupaten, Provinsi lan ring Guru
ပိုဂ္ဂိုလ်။

Wisesa;

၁၆၁ ရယ်လီပုပ္ပါ၍။

- (4) Yening manggala lan anggota Kertha Desa wentan mapaiketan ring
ပိဿာရေးပုပ္ပါ၍။

wicarane, manggala lan anggota punika nenten kadadosan nyarengin
လီပျော်ဆာ။

nepas wicara;

၁၇၁ ရယ်လီပုပ္ပါ၍။

- (5) Yening manggala Kertha Desa wenten mapaiketan sareng wicarane punika,
ပုပ္ပါ၍။

manggala Kertha kagentosin oih anggota Kertha Desa sane pinih.

ပုပ္ပါ၍။

Pawos 55

ဒေဝါဒရေးပါ၍။

Kertha Desa kagentosin riantukan :

၂၁ ရဟနာ

ha. Seda;

କୀ	ମାଲପୁଣ୍ୟପୁତ୍ରୀହୀନୀଯେଷ୍ଟିବ୍ୟାଚାରୀଜୀବାଷ୍ଟିତାଗାନୀ
na.	Sampun puput sengker ngamargiang swadharma dados Kerta Desa;
କୀ	ପଦିପିତ୍ରୀହୀନୀଯେଷ୍ଟିବ୍ୟାଚାରୀଜୀବାଷ୍ଟିତାଗାନୀ
ca.	Mawiwit sangkaning pikayun rahayu utawi pinunas ngraga;
କୀ	ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜୀବାଚାରୀଜୀବାଷ୍ଟିତାଗାନୀ
ra.	Ngentosin Kerta Desa sane waneng ayah-ayahannyane durung puput ପାତ୍ରଜୀବାଗାମୁଣ୍ଡି
	manut pararem.

ပုဂ္ဂနိုင်၏

Palet 9

ບົດລືກີບງາຍໜູຄັນມັນຕົ້ນບົດ

Indik Paruman lan Pasangkepan

ပုဂ္ဂိုလ် ၁၅၆၁

Pawos 56

၁၇၁ ပုဂ္ဂရနှင့်စာမျက်နှာတို့ကိုပေါ်လိုက်ခဲ့သူတွေထံမှပေးပို့ဆောင်ရွက်ခြင်း

- (1) Paruman Desa Adat inggihan punika Lembaga Pamutus nitenin kawentenan ring
သပါနီဆာနူစာဒေသ။
saparindikan Desa Adat.

၁၇၁ ပရေသနလုပ်ကျင်မြှုပ်နယ်မြို့၏အားလုံး၏ပရေသနလုပ်ကျင်မြှုပ်နယ်မြို့၏

- (2) Paruman Desa Adat utawi Banjar Adat madudonan sakadi ring sor :

၁၁ ပုဂ္ဂန်မာရာဂျာများကိုလိုက်နေပြီးပတ္တေပါ့၏

- ha. Prasida lumaksana risampun katedunin olah sang patut ngawiletin

ବ୍ୟାଙ୍ଗିକାମୁଦ୍ରିତି କାଳାନ୍ତରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାମୁଣ୍ଡିଲେ ଏହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

utawi nyarengin, kamanggala antuk tatengeran kulkul miwah mabusana

ଭାଷାରୁ ବିଭାଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ପାଠ୍ୟମାଧ୍ୟମ ପାଠ୍ୟମାଧ୍ୟମ ପାଠ୍ୟମାଧ୍ୟମ ପାଠ୍ୟମାଧ୍ୟମ

adat madya, saha tan kalugra makta gagawan sakaluire manut pararem;

၁၈ ဘဏ္ဍာန်ဆုတေသန၊ လာဘာပေါ်ပေါ်ဘာရီ၊ ပါရမာရီ၊ ပါရမာရီ၊ ပါရမာရီ၊ ပါရမာရီ

- na. Tan maren ngarcana ring Bhagawan Panyarikan, maka sarana widiwidana

ଶାକୀ

cane;

- ၇၁ ကိုပိုကြိုတော်များပါနေသည့်လိုအစာသို့၍ဘုရားမြတ်ချေသူများ
wa. Bilih-bilih tan prasida kasungkumin jantos ping 3 (tiga), Prajuru nunas
ဘာ့ဟာပျို့ပါဘာပ်ဆဲဟုမှတ်ပါကျေဟိုစာလ။
baos ring sang ngawe wenang utawi Sang Guru Wisesa.

ပုဂ္ဂိုလ်၊ ၁၇၈၁

Pawos 57

ມີ້ງຫາກວ່າສິເຄະບາງຢາກສັກປຸງຕື່ອົງຂໍ້ຂວ່າສູນຍຸທູກ່າງບາວນີ້ບໍ່ມີ
Sang nyedokin peparuman kengin luput ring dendaan kasulurang olih pararem.

ပုဂ္ဂိုလ် ၁၇၂

Pawos 58

ပဆန်ပုဂ္ဂိုလ်များကိုပေါ်ပေါ်ပြန်လည်တာပေါ်ဖော်ဆုံးစာခိုင်းများနှင့်အနေဖြင့်
Pasangkepan Desa Adat inggihan punika Lembaga Pamutus nitenin kawentenan ring
သပဒါနီလူမျှတော်ဝါယာပုဂ္ဂိုလ်များကိုပေါ်ပေါ်ပြန်လည်တာပေါ်ဖော်ဆုံး
saparindikan manut pidaging Paruman Desa Adat.

ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်

Pawos 59

ပရိပာသီ၁၆၀၁

Pawos 60

၁၇၁ ပပကယာန်ဟိန္ဒမြှေဂျာယလီသယပုဂ္ဂနာပုဟိန္ဒသနီးချုပ်ပါ၏

- (1) Peparuman kengin kalanturang yening sampun karauhin olih krama atenga
ପିତ୍ରାଳୀ

lintangan.

၁၇၁ ရယနိုပ်ပုဂ္ဂန်များပါ၍ ကာကိုယ်ရုပ်ပြန်လိုက်တော်၏ အမြတ်ဆင့် ပြုလုပ်သူ၏ အနေဖြင့်

- (2) Yening peparuman karauhin olih krama kirangan atenga lintang Prajuru nyantos
କୀର୍ତ୍ତିନାମବ୍ୟାପିର୍ଯ୍ୟାଯକିର୍ତ୍ତନକୁହିୟାଗପ୍ରାୟମାତ୍ରକଣାଳ୍ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ୍ରୀ
ngicen galah malih, yening nenten malih ngarauhin, krama sane cedok nyerah
କାଶ୍ଚବ୍ରଦ୍ଧିତାପ୍ରକାଶକୁହିୟାଗପ୍ରାୟମାତ୍ରକଣାଳ୍ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ୍ରୀ
kalah, peparuman punika lantur kamargiang.

ပန္တမိဘ ၁၇၀၁

Palet 10

ပိန္ဒိန္ဒမြားသာစေဆာင်။

Indik Lembaga Adat

ပရပာသိမ်နှစ်

Pawos 61

Desa Adat maduwe Lembaga Adat.

၃၁ ဗြိုလ်ချုပ်ရွှေပါမ်းနှင့်ပြန်လည်ချောင်းဆိုရန်

ha. Lembaga Adat sane inucap inggihan punika :

ପଦ୍ମାବତୀ ପରିଚୟ

- 1) Paiketan Pamangku;

၁၇၁ ပြိုလ်ဘန်မိန္ဒီ။

- ## 2) Paiketan Serati:

၁၃၁ ပဟိန္ဒာနပြုပေ

- ### 3) Paiketan Wredha:

131 ପ୍ରସଂ୍ଗ

- #### 4) Pecalang.

၁၉၁ ဂုသနာရာဇာတေသန။

5) Yowana Desa Adat;

၁၆၁ ပါက်တေနခြားပါက်မြို့နာရာဇာတေသန။

6) Paiketan Krama Istri Desa Adat;

၁၇၁ ပဒ္ဒနာရီ။

7) Pasraman;

၁၂၁ မှားသနပို့ဆောင်ရွက်လောက်မြို့ယာသန။

8) Sekaa lan Lembaga Adat tiyosan.

၂၁ ပါက်မြို့နာရာဇာတေသနအားလုံးမြှင့်လုပ်ပါယာဟာပို့ရာဇာတေသန။

na. Indik prabeya ngalaksanayang swadharma kaprebiya oih Desa Adat.

ပုဂ္ဂနိုင်။

Pawos 62

၁၃၁ ဘို့ဇာတေသန။

(1) Ring Desa Adat patut kaadegang Paiketan Pamangku mawiwit saking soang-
ဗုသာပို့ကရန်။ ပန္တုပုံပုံဘုံးဘယ်ဘူးမြှင့်ပို့နာရာဇာတေသန။

soang Merajan, Panti muah Batur ring wewidangan Desa sane;

၁၄၁ ပါက်တေသနပုံပုံဘုံးဘယ်ဘူးမြှင့်ပို့နာရာဇာတေသန။

(2) Paiketan Pamangku patut ngaturang ayah ritatkala wenten Dewa Yajnya ring Pura
တိန္ဒာန္တုပုံပုံနှင့်ပါယာဘုံးမြှင့်ပို့နာရာဇာတေသန။

Tri Kahyangan utawi wenten upacara ring Desa Adat.

ပုဂ္ဂနိုင်။

Pawos 63

ဘို့ဇာတေသန။

Ring Desa Adat patut kaadegang Paiketan Serati mawiwit saking soang-soang Banjar

သနပို့ပို့နာရာဇာတေသနပုံပုံဘုံးမြှင့်ပို့နာရာဇာတေသန။

Adat ring wewidangan Desa Adat sane uning ring parindikan upakara lan

ဆပ္တုပုံပုံနှင့်

sapanunggalannya.

ပုဂ္ဂိုလ်၏ ၁၆၃၁

Pawos 64

ກີ່າຄະເຈດາວເງຸ້າຂໍດີຕີບທີ່ເລື່ອດາວໂຫຼມໃນຜະພົມທັງສອງດີ່ານີ້ມາບໍ່ໄດ້ຕຳຫຼັກ

Ring Desa Adat patut kaadegang Paiketan Wredha mawiwit saking soang-soang Banjar
ଓଳଟିପତିକାନ୍ତରାଷ୍ଟରାଜୀ ॥

Adat ring wewidangan Desa Adat.

ပုဂ္ဂိုလ် ၁၆၅၁

Pawos 65

၁၃၅ ဘို့ဟတေသနများကိုပါဝါယူရှိခြင်း၏ပုဂ္ဂန္တများ

(1) Ring Desa Adat patut kaadegang Paiketan Pecalang.

၁၇၁ ပဟိန္ဒရာဂါပီပုဂ္ဂန်လပိပါကျော်များပဲ့ပွဲမှုပေးသွေးတွေ့အဆင့်ပြုပို့ပို့ဆောင်

(2) Paiketan Pecalang mawiwit saking soang-soang Banjar Adat ring wewidangan
ପାଇକେଟନ ପେଚାଳଙ୍ଗ ମାଵିଷିତ ସାଙ୍ଗ-ସାଙ୍ଗ ବନ୍ଦର ଅଦାଟ ରିଂ ବେବିଦାନ

Desa Adat.

၁၇၁ ပဟိန်ဘဏ်ပြုဆက်ဘဏ္ဍာတွေဘာသာဆာလိပ်မှုပါယာပို့ဘာပာဒါ

(3) Paiketan Pecalang taler ngalaksanayang swadharma mapitulung ring aparat
ສົງລາຍເຄື່ອນໄຫວຢູ່ບໍລິສັດ ປະເທດລາວ

keamanan risampun polih uak-uakan Prajuru Desa Adat.

၁၃၈ ပဟိန္ဒရာနိပ်ဆင်ဘုရားမြတ်နှင့်လျှောက်သွေးပါးတွေထဲတောင်

(4) Paiketan Pecalang polih pendidikan lan pelatihan saking lembaga sane

ပတ္တ၍ ယဉ်ဟျခိုက်ဘာသနလီပဆန်အဲ ဆာရှုတ်လီကြာပဲ ဆံ့ကာခါ။
patut, mangda uning ring sesananing pecalang tur kaangge nincapang kaweruhan.

๑๗๑ ບໍລິສັດເກສົງບົນຫຼົມຈົ່າງກວິ້າຍັງຕໍ່ງໆຢູ່ຜັດຍາຮູ້ໃຫ້ສຸວະພັບປະນົງ

(5) Paiketan Pecalang sajeroning ngamargiang swadharma nganutin sesana Pecalang.

ບາງຕົວສິໄລ່

Pawos 66

၁၃၁ ဥယာပန်ဟိတ္တုပုလီဆပဟိဒ်အနိဒ်ဘာဒ်ဘန်ဂိုပ်ပိဋကဓရ၏

(1) Yowana inggih punika Paiketan Teruna-Teruni ring wewidangan Desa Adat.

ବୀ ପ୍ରାଣବାହକୀ

ca. Kesehatan;

ໜາ ໜາກວາງຄວບມິນສັງເກດີ້ຍາມສົກ

ra. Ekonomi lan tiosan.

ပရဟသပါ၁၆၇

Pawos 68

၁၇၅ ဂိုဏ်ချေဆောင်ရွက်ခြင်းကျင့်ပေါ်စီးပွားရေးနှင့်အကျဉ်းချုပ်

- (1) Ring Desa Adat kaadegan Pasraman Budi Pakerti alit-alite nyantos
ງພວບຮາກ່າຍຕາມຸນູ້ບາດູ້ບາດເບາສົງຕະຍັບບິ່ນຕົກສື່ຜົນຕະຍັບບິ່ນຕົກ

yowanane ngarereh ajah-ajahan sane mapai ketan ring Agama Hindu,
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମିତ୍ୱପୁରୁଷବ୍ୟାଗବାଚାରୀଣାଶାରୀ ॥

- kaangge nincapang Jnyana Krama Desa Adat.

- (2) Pasraman puniki kalaksanayang antuk formal, nonformal

សង្កែវការយុទ្ធមិត្ត

lan informal.

បញ្ជីរាយក្រឹងក្រសួងយោនុបន្ទាន់រាយការជាតិ

- (3) Pasaraman non formal kalaksanayang olih Desa Adat matunggilan ring

၇၂၁ ကြောင်းပုံစံအဆင့်။

Program Desa Adat.

ပုဂ္ဂၢယပၢလုန္ၢပါဟီၢကျေနှီး

- (4) Prabea Pasraman mawiwit saking :

၁၁ ပရုပန္တနိုက်ပိုဂျာမိုဘာ၁

ha. Wantuan saking Guru Wisesa:

na. APBD Provinsi Bali;

၃၁ ပန်ပရွေနိုက်ပိုစာမဏေသုပ္ပါဒချို့

ca. Wantuan saking Guru Wisesa Kabupaten;

၁။ ပန်ပနိုင်းယာသမျှပုဂ္ဂနာနာနဲ့နဲ့။

ra. Wantuan tiosan sane nenten ngiket.

ပရိတာသီရေယာ

Pawos 69

၁၃၁ ရဟန်မြတ်စွာနှင့်ဘဏ်ပြုသာလန့်မြှုပ်ကျော်။

- (1) Desa Adat ngadegan sekaa manut kawigunan.

၁၇၁ မြန်မာစာတရာ့ကျင့်ပို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ၏အမြတ်ဆုံးမြန်မာစာတရာ့ကျင့်ပို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ၏အမြတ်ဆုံး

- (2) Sekaa sane kaadegan matunggilan ring seni, budaya miwah tiosan.

၁၃၁ ပြုဆန်ပုဂ္ဂနာဂေါ်အောင်၏ယခံနားမီးပါးပို့ယာသွေးတွေ့ကျော်မှုပါ။

- (3) Prade Krama Desa Adat makarya sekaa tiosan patut masadok ring Prajuru

ଭାବାରୀ

Desa Adat.

ပန္တမိုဂရာ

Palet 11

ବିଜ୍ଞାନିକାଙ୍ଗପ୍ରମାଣାତ୍ମକାଣଦାରୀ ।

Indik Ngawrediang Lembaga Adat

ပရိပာသီ / ၇၀၁

Pawos 70

Desa Adat patut ngawrediang lembaga adat sane kaadegang manut pararem.

ပန္တမိုဂါရာ

Palet 12

ហិន្តិវិធីស័ក្រាប់ទេសជាក្រុម

Indik Semeton Krama

କାହିଁ ହେବା ହିନ୍ଦୀ କାବ୍ୟପତ୍ରରେ

Kaping 1 Indik Pawiwahan

ပုဂ္ဂနာသိမ်းကျော်

Pawos 71

၁၇၁ ပဟိပဟနဲ့ဘုန်ခါနပတ္တာယာလီပုဂ္ဂမဟန္တာနဲ့ယဏာပန်

- (1) Pawiwahan inggih punika patemoning purusa lan pradana, malarapan

၂၁	နိဒုပ္ပဘာဒါ/နောဒါဟပ္ပဘာဒါနာဂာဂီလ်မာရီ။
ha.	Jinah panyaksi/daksina panyaksi ke Desa Adat.
၂၁	နောဒါဟပ္ပဘာဒါဟပ္ပနှင့်နာဂါတာဂါပ္ပတ္ထုဘာဒါနာဂာဂီလ်မာရီ။
na.	Daksina kalih sesantunnya katiba ring Parajuru sane nyaksinin.

ပုဂ္ဂနာဂါရိအဖွဲ့
Pawos 72

၁၃၁ ပပိပဟန္တရာနဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဂိုဏ်သာမဏေသိများ

- (1) Pawiwanan sane kapatutang ring desa, sakadi sor :

၁၁	သာမဏေနှင့်ပုဂ္ဂန်ဘုရားပိုပဆန်ပေါ်သာမဏေနှင့်ပုဂ္ဂန်ဘုရား
ha.	Sampun ngamargiang pabyakala utawi pasakapan kasaksiang sakala lan နိမ့်ဆန်ဘုရား၏ဘုရားဘာဟိုပုပ္ပါယာပိုဆန်ဘုရားပိုပဆန်ဘုရား niskala kaenter olih Pandita, Pinandita, utawi Walaka;
၁၂	ဗုပ္ပါယ်ဆန်ဘုရား၏ပြုတွေ့သာမဏေနှင့်ပုဂ္ဂန်ဘုရားပိုပဆန်ဘုရား
na.	Wenten pasaksi Prajuru sane mapikelingang utawi ngilikitayang ပိုပဟာဘ။
	pawiwahanya;
၁၃	ပျော်ဘာအူးသီးပျော်မယ်နှုပ်ဖော်ကိုပါယာမျှနှင့်ပျော်ဘာမျှနှု
ca.	Semeton krama saking purusa makta pajati ring marajan pradana lan genah ထုတေသနဘာသီးပျော်ဘာဘာမျှနှင့်များပိုပုပ္ပါယ်များပိုပုပ္ပါယ်များ mareraosan tur muputang bebaos kasaksinin olih Prajuru Adat, ပြုတွေ့သာမဏေနှင့်ပုဂ္ဂန်ဘုရားပိုပုပ္ပါယ်များပိုပုပ္ပါယ်များ Prajuru Dinas, lantur katunasang ilikita sang ngawewenang, rarisi ပြုပုပ္ပါယ်များပိုပုပ္ပါယ်များပိုပုပ္ပါယ်များပိုပုပ္ပါယ်များ pradananne kaajak budal olih semeton krama saking purusa kapuputang ပိုပုပ္ပါယ်များ
	pawidi widananny;
၁၄	ဂုဏ်ဆန်ဘုရားပိုပဆန်ဘုရားနှင့်ပုဂ္ဂန်ဘုရား
ra.	Upacara pawiwahan kadulurin suaran kulkul Banjar Adat pinaka ဘာ့ဘာများပိုပဟာ။
	tetenggeran pawiwahan.
	ပိုပဟာများကဲ့ဒါးလျှော်စွဲပိုပဟာများ

କାପିୟୀ
Kaping 2
ବୀହୁକିର୍ବାବିବ୍ୟାକଣ୍ୟୀ
Indik Nyapihan lan Balu
ବ୍ୟବବିଶ୍ୱା
Pawos 73

- ၁၇၁ ဘာပို့ဟန်နှင့်သမတ္တနာဂျာကြ၍။
(1) Nyapihan inggihan punika palas marabian.

၁၈၁ ဘာပို့ဟန်နှင့်ယိုးဆာ၍။
(2) Nyapihan sangkaning mawiwit wicara.

၁၉၁ ပဲ့ဘယ္တော်ပို့ဟန်အောင်အောင်ဟန်လိုက်ပါ၍
(3) Sang ayat nyapihan patut atur supeksa pailikitan riin saking Guru Wisesa,
အဲလျှော်ပို့မှုနာရီမှုတော်လူ၍။
tur mawidi Widana manut Agama Hindu.

၂၀၁ ပေါ်ဘယ္တော်အောင်အောင်နှင့်ဘယ္တော်အောင်ပဲ့ဘယ္တော်၍။
(4) Parajuru Desa Adat nenten kadadosang ngesahang Nyapihan.

၂၁၁ ပဲ့ဘယ္တော်အောင်အောင်နှင့်ဘယ္တော်အောင်အောင်အောင်၍။
(5) Sang Nyapihan patut kasobiyahang ring Banjar Adat lan Paruman Desa Adat.

ပုဂ္ဂိုလ်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်၊ ၈၅

Pawos 75

ပြုလေခိုင်နည်းကျော်မာပါဘန်ဆိုပါဘင့်၍ ပုဂ္ဂိုလ်လေဆာင်ရပ်ပါပဲမီပါဘန်

Prade riwekas sang Nyapihan kacihnyang adung malih, patut nglaksanayang pawiwahan

၁၁

malih.

ပရဟသန

Pawos 76

၁၇၁ ဘဏ္ဍာတိဘဏ္ဍာနိနိုင်လီမိန္ဒြေဘဏ္ဍာတိဘဏ္ဍာနိနိုင်လီမိန္ဒြေဘဏ္ဍာ

(1) Balu inggihan punika sinalih tunggil sampun seda utawi lampus.

၁၇၁ မြန်မာဘာကီဒပါဘာသာပါး

(2) Sang balu kabinayang dados :

ha. Balu Purusa wit sentana (Sentana Rajeg) miwah balu luh
ງາວພົກສາ

boya sentana;

၁၁ ဘဏ်ပုဂ္ဂနာအပုံမျက်ပါပီကြံ့နဲ့လိပ်သာဘဏ်ဖျက်ပော်ဘုံး

na. Balu Predana kapurusana (wit sentana) miwah balu muani nyeburin
ବାଲୁ ପ୍ରେଦନା କାପୁରସାନା (ବିତ୍ ସେନ୍ଟାନା) ମିଵାହ ବାଲୁ ମୁଅନୀ ନ୍ୟେବୁରିନ୍

(boya sentana).

၁၇၁ ပျော်မြန်မာဘုရား

(3) Swadarmaning balu predana patut :

ha. Ngamanggehang Patibrata tan patut ngamargiang Paradara/Dratikrama;

၁၁ ကျပ်မူပို့ပါန့်ဘဏာရေး၊ အဆွဲ့လာသူမျှုံးကာကွယ်ရေး၊ ကျပ်မူပို့ပါန့်ဘဏာ

na. Nguwasayang waris gunakaya, tan dados ngadol, ngadeang makidihang lan
ଜୀବନାବଳୁକ୍ଷିତୀ ବାର୍ଦ୍ଦବଳ୍କ୍ଷିତୀ ଯିତ୍ତପକ୍ଷିତୀ ପ୍ରାକଲ୍ପାଗତିମର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକାଯ

tiosan punika, sajawaning kasungkemin saking pianak utawi sameton krama

ပန်းကလျောက်မျှုပ်ဘုရားကြပ်ပါ၏အဆင့်တော်။
pinh nampak seling kurenennyu prede pienek kentun elit elit

pinih nampek saking kurenannya prade pianak kantun alit-alit;

- ၃၁ ဘုဘာမျိုးကိုအပြောဘန်ကြပါစတ္တာဖူးကဲ့သာမှာမြတ်ပျော်ပါ
 ca. Dados ngidih sentana prade wenten pidabdab duk lanangnya kantun maurip
 ဆရာဘန်ပြုပောက်ချုပ်လီပျော်ဘာမြတ်ယပ်များ။
 saha wenten uak-uakan saking sameton krama purusa.

ပရိပာသီ၊ ၁၈၈၁

Pawos 77

ກາງບົດລາຄາບາງສົບສົງເກົ່ານີ້ມີວິທີກຳນົດ

Balu Predana kaucap tan pageh sakadi ring sor :

କାବୀ ୩୧

Kaping 3

Indik Sentana

ပုဂ္ဂာသရိယော

Pawos 78

Pawos 78

၁၇၁ မြန်မာပြည်တော်လုပ်ရေးဝန်ကြီးချုပ်မှုပါန်လုပ်လုပ်ပုဂ္ဂနယ်။

- (1) Sentana wenten kalih soroh, sane kaucap Pratisentana miwah Paperasan.
ପ୍ରତିଶାନବିହିନ୍ତିପୁଣିକାମିତ୍ତବାଳୀର୍ଯ୍ୟବଳୀବିପବାକୁଗାନବାତ୍ରି

(2) Pratisentana inggih punika sentana sané metu saking pawiwahan sané patut.
ପିତୃନୀବ୍ୟବ୍ୟବାବିଧିବାକୁବାଲ୍ପିତ୍ରିଷାନବାଲ୍ଲାଭାବି

(3) Sang durung puput pawiwahannyane, sampun ngawetuang sentana mangda tan
କାନ୍ତିବାହିନୀବ୍ୟବ୍ୟବାବିଧିବାକୁବାଲ୍ପିତ୍ରିଷାନବାଲ୍ଲାଭାବି
 kantun kawastanin babinjat utawi astra patut kapuputang antuk saha pamerasannya.

- 131 **ပြဂါနပိုပါပာအေးအံ့ချွေဆာရှာမျိုးနှင့်ပြုချွေဆာရှာကြိုပ်ပေးလိုက်**
 (4) Prade pawiwanan tan ngawetuang sentana, dados ngidih sentana antuk upasaksi
သနာဂုဏ်မြှုံးပုဂ္ဂနာရာအပူမြှုံးချွေပို့ဆာရှာ။
 sakala niskala sane kawastanin sentana paperasan.
- 191 **သိန္တနာရှေးတို့ပုဂ္ဂနာပူဖို့နှင့်ပုဂ္ဂနာရာများနှင့်ပုဂ္ဂနာရာပို့ပုဂ္ဂနာရာ။**
 (5) Sentana Rajeg inggih punika pratisentana wadon sané kamanggehang purusa.
- 161 **မြှုံးပုဂ္ဂနာရာများအားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံးပို့ရှုံး**
 (6) Sang patut anggen sentana kadi ring sor puniki :
ဟ၏ ဘုရားများအားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး
 ha. Jadma sane maagama Hindu;
န၏ မော်အားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး
 na. Sameton krama saking pinih nampek pasemetonan yening nenten wenten,
ပုဂ္ဂနာရာများအားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး
 wawu dados sakama-kama.
- 181 **ပုဂ္ဂနာရှေးအေးအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး**
 (7) Panyanggran Desa Adat ngindikang sentana mapagamel antuk uger-uger jagat lan
ထုတေသနများအားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး
 manut sakadi pararem.

ပုဂ္ဂနာရာများ

Pawos 79

- 131 **ပို့ရှုံးနှင့်ပုဂ္ဂနာရာများအားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး**
 (1) Meras sentana manut dudonan patut ngalaksanayang upacara pamerasan saha
သနာဂုဏ်မြှုံးပုဂ္ဂနာရာများ
 kasaksiang sakala niskala.
- 171 **ပုဂ္ဂနာရာများအားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး**
 (2) Sapa sira ugi krama pacang meras sentana patut masadok ring Prajuru Desa Adat
သနာဂုဏ်မြှုံးပုဂ္ဂနာရာများ
 sanistane asasih sadereng pamerasan, turmaning polih pamutus sanistannyane
တိုက်ပို့ရှုံး
 tigang rahina.
- 171 **ဘာဗြာများအားအံ့ချွေဆာရှာယူပို့ရှုံး**
 (3) Bandesa Adat, nitenin ring sawidangan Desa sang sira ugi malilila, mangda

- ၁၃၁** *ဘာ၍မာလဲယ်၏အပါန်းကိုဘာ၍ပျော်စွဲတော်မာရ။*
nyadokang masengker kalih wuku sabanen pamrayascita ring Bandesa Adat.
- ပြုဆပ်ယာသန၏အတွက်ဖို့ပုံပါ၍ဘာ၍ပျော်စွဲတော်ကျံးမှု**
- (4) Prade pamerasan tan manut ring pawos puniki (3), Parajuru wenang ngandeg sang
ပညာလဲယာ၏အပါန်းကိုဘာ၍ပျော်စွဲတော်မာရ။
pacang makarya, saha ngicenin panuntun manut kapuputang rihin bebaosan utawi
ပို့ဆာ။
- wicara.
- ၁၅၁** *ဘာ၍တော်မာရ။*
(5) Bandesa Adat kasade olih Kelihan Banjar Adat ring wewidangannya patut
ဘာ၍ဘုံးပါးအိုးကိုယ်ပေါ်ယာ၍ပျော်စွဲတော်မာရ။
nyobiahang indik pamerasan. Sapa sira ugi rumasa tan lila, mangda nyadokang
ပညာလဲယ်၏အပါန်းကိုဘာ၍ပျော်စွဲတော်မာရ။
masengker kalih wuku utawi 14 (pat belas) rahína, sahanan pamerasan kasaksiang
ဘာ၍ဘုံးပါးအိုးကိုယ်ပေါ်ယာ၍ပျော်စွဲတော်မာရ။
olih Prajuru Desa Adat, tur Prajuru Desa Adat digelis maosan saha
တို့မာလဲယ်၏အပါန်းကိုဘာ၍ပျော်စွဲတော်မာရ။
ngicenin pamutus nepek ring Catur Dresta miwah pararem.
- ၁၆၁** *ပြုဆပ်ယူပြုပို့ယာ၍အတွက်ဖို့ပုံပါ၍ဘာ၍ပျော်စွဲတော်ကျံးမှု*
- (6) Prade sulur paperasan tan manut sakadi kecap ring ajeng Prajuru Adat wenang
ဘာ၍ဘုံးပါးအိုးကိုယ်ပေါ်ယာ၍ပျော်စွဲတော်မာရ။
ngandeg sang sane pacang meras, saha ngicenin pamatut mangda kapuputang riin
သုတေသနပို့ဆာ။
sulur utawi wicaranya.

ပုံပါ၍၈၀

Pawos 80

- ၁၇၁** *ပုံပါယာ၍အတွက်ဖို့ဘာ၍တော်မာရ။*
- (1) Paperasan sane manut ring Desa Adat risampun makacihna :
၁၁. သထုတေသနပို့ဆာ၍သာ၍ဘာ၍ဘုံးပါးအိုးကိုယ်ပေါ်ယာ။
ha. Sampun mawidi-widana, saha ilikita saking Guru Wisesa;
၂၁. သထုတေသနသာ၍ဘာ၍ဘုံးပါးအိုးကိုယ်ပေါ်ယာ။
na. Sampun kasaksi olih Parajuru Desa Adat utawi Prajuru Banjar Adat;

- ၁၇၁ ၂၁ ကယ်ဂါပီဇနားနှစ်အမေရ။
 ca. Kasiarang ring pawidangan Desa Adat.
- ၁၇၁ ၂၁ ဘုရားအန္တာနူးနှစ်အမေရ။
 (2) Sane patut peras angge sentana kadi ring sor :
- ၂၁ ၂၁ ပုံညွှေဟိုအတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
 ha. Papernah utawi katurunan nedunang saking sang meras;
- ၂၁ ၂၁ သို့အာကြုံလဲပျော်ပျော်အတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
 na. Sameton krama saking purusa, prade tan wenten dados saking tunggalan
     မှုပြုရှုရယ်လဲအတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
     sembah, yening taler tan wenten, dados saking predana, taler tan wenten
     ပျော်အသုတေသနပျော်အတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
     wawu dados sapa sira ugi;
- ၂၁ ၂၁ ကုဒ္ခထုပ်သီပါပီဆုံးနှစ်အပျော်။
 ca. Kautamayang saking waris pancer kapurusa;
- ၂၁ ၂၁ မိန္ဒီရွှေကိုလုပ်ပါမျိုးအတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
 ra. Sinalih tunggil mawiwit saking sameton krama tunggal sanggah utawi
     ပျော်အတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
     marajan, paibon, dadia utawi ngambil anak tios sakewanten
     သုတေသနပျော်အတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
     sane maagama Hindu;
- ၂၁ ၂၁ ဇားနှစ်အတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
 ka. Dados ngangkat sentana langkungan ring adiri lanang wiadin wadon.

၄၁၃၁ပါမဏီ။

Kaping 4 Warisan

ပုံဟာနီပါပော်

Pawos 81

- ၁၇၁ ၂၁ ပါမဏီကိုပျော်အသုတေသနပျော်အတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
 (1) Warisan inggih Swadharma lan Swadikara utawi tategenan ngupadi sukreta sakala
     မိန္ဒီနာဂါနာဂျားပါမျိုးအတွက်အနှစ်လဲသီချင်း။
     niskala saking kadulurang arep ring turunan.

၁၇၁ လဲမိန္တ္တုပါမန္တိဂား

(2) Kang sinanggeh warisan luwire :

ဟ၏ ပရွေနကြီးအပျောက်၏

ha. Pamrajan, Kahyangan;

န၏ ဤပေါ်တုရုပ်သနကိုပောင်းယောဆုံးပန္တုပုန္တု

na. Druwe tengah, pusaka Siwa Krana, lan sane tiosan sapanunggalannya;

၃၏ ပျော်ပို့ဘုံး၏

ca. Hutang piutang.

၁၇၂ ပုံမှန်တာနားဘုံးမိန္တုပုံးပုံးပုံး

(3) Wawu dados kabaos warisan prade wenten :

ဟ၏ မိမာပို့ဘုံးပုံးမိန္တု၏

ha. Sang mapiturun (pawaris);

န၏ ဆုံးမှန်တာနားဘုံးမိန္တု၏

na. Katurunan (ahli waris);

၃၏ ဒေါ်ဘုံးအိမ်ဘုံးအောင်းဆုံးမိန္တုပါ၏

ca. Arta brana miwah tategenan makacihna warisan.

ပုံဘာမျိုးပုံး

Pawos 82

၁၈၁ ဟိုပါမန္တိဂား

(1) Ahli waris luwire :

ဟ၏ ပြုစီးနှင့်ပုံးမှုပုံးမှု၏

ha. Pratisentana purusa;

န၏ မှန်လာဇ်ဂါ၏

na. Sentana rajeg;

၃၏ မှန်လာပ်းမှုမှု၏

ca. Sentana paperasan.

၁၇၃ ပုံမှန်တာနားမှုပါမန္တုပါ၏

(2) Prade tan wentan sakadi ring ajeng kung sinanggeh ahli waris :

ဟ၏ ဖျော်ဆုံးမှုပါမန္တုပါ၏

ha. Turunan purusa pernah ngunggahang, rerama lanang, pekak lan

မာန္တုပါမှု၏

salantur ipun;

- ၁၈ အျောက်ပျောမြို့နယ်ရာသယ်ပို့စာလိုက်ရာ၊ ပါးမို့မို့ပုံပို့စွာနိုင်
na. Turunan purusa pernah kasamping makadi raka, rai, misan miwah mindon
ဟန္တ်ဟန္တ်ပါပျော။
lan salantur ipun.

ပုဂ္ဂိုလ် ၁၃၃

សំណើរាជការនាមខ្លួន

Swadharmaning ahli waris antuk :

၁၁	କେବଳ ପାହାନ୍ତିରେ ଯେବେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
ha.	Nerima saha ngutsahasayang tetamian pahan saking sameton kramannya, ମାତ୍ରା କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ sakadi ngempon sanggah, pura saha pangupakaranya miwah nyledi ayah- ବାବୁବବ କାହାରେ
၁၂	ବାବୁବବ କାହାରେ ayah pawaris;
na.	ବାବୁବବ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ Para ahli waris polih pahan pada saking pagunakayan, sajawaning ବାବୁବବ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ due tengah kaamong olih panyelidi ayah;
၁၃	ବିଲାନ୍ତିରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ Sinalih tunggil ahli waris dados tan polih pahan prade :
ca.	୧୩୧ କିମ୍ବା କିମ୍ବା 1) Nilar kawitan lan agama; ୧୪୧ ଅଳକାଗୁରୁ 2) Alpaka guru.
၁၄	ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ Sentana rajeg mawiwaha utawi pratiseutana purusa nyeburin soang-soang କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ kabaos ninggal kadaton.
၁၅	ବାବୁବବ କାହାରେ କାହାରେ Sane dados muponin, luwire :
ka.	୧୫୧ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିରେ କାହାରେ କାହାରେ 1) Pratisentana luh salami dereng kesah mawiwaha utawi tan

ରେଣାକାର୍ଯ୍ୟବଳୀପିବୁଦ୍ଧିତାକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
alpaka Guru Rupaka miwah prade madue pianak tan kaangkenin oih
ଗୁରୁତ୍ୱବିଦ୍ୟାକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
wong tua rare inucap dados ngawaris wantah pikolih
ପର୍ମାଣାଯାକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
(pagunakayan) sentana luh inucap kamaon;

୧୩୧ ପୁରୁଷବାହୁତିର୍ମାନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ

- 2) Mulih daha utawi teruna, riantukan ring pawiwanan pecak sampun
କାର୍ଯ୍ୟବଳୀପିବୁଦ୍ଧିତାକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
kabaos ninggal kadaton (nenten polih pawarisan).

ଶା ସମ୍ମାନିତିର୍ମାନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
da. Pawaris dados maweweh rikala maurip pinaka Jiwa Dana tatadan utawi
କାର୍ଯ୍ୟବଳୀପିବୁଦ୍ଧିତାକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
bekel makacihna paweweh tetep ring pianak sane kesah mawiwaha.

ବର୍ଣ୍ଣବିଧାୟା

Pawos 84

୧୩୨ ପ୍ରାଚୀନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ

- (1) Prade sajeroning pasemeton krama yening wenten ahli waris langkungan ring adiri
ପର୍ମାଣାଯା

patut :

ଶା ସମ୍ମାନିତିର୍ମାନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
ha. Kawentanang paigum indik padum waris inucap;

ଶା ସମ୍ମାନିତିର୍ମାନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
na. Yening tan prasida, katunasang imba ring Prajuru Desa Adat;

ଶା ସମ୍ମାନିତିର୍ମାନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
ca. Prade taler tan cumpu ring panepas Prajuru Desa Adat, dados katunasang
କାର୍ଯ୍ୟବଳୀପିବୁଦ୍ଧିତାକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
ring Guru Wisesa.

୧୩୩ ପ୍ରାଚୀନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ

- (2) Prade karang inucap kaputungan patut Prajuru nibakang ring :

ଶା ସମ୍ମାନିତିର୍ମାନ୍ୟକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିର୍ମାନ୍ୟ
ha. Sang sinanggeh ahli waris manut Pawos 83;

କୀ ପିଲାଖାଖାନାକୁର୍ମାକୁଳପାତ୍ରାପାତ୍ରାବିଧି ।
na. Sang dados anggen sentana manut Powos 79.

ပန္တမိဘါယာ။
Palet 13
ပါနီနိဒါပဘာဗြာဗြာသေအေ။
Indik Panyangran Banjar Adat
ပုဟာဆိုပရေ။
Pawos 85

၁၃၁ କ୍ରମାଳୀଙ୍କାରୀରେ କ୍ରମାଳୀଙ୍କାରୀରେ କ୍ରମାଳୀଙ୍କାରୀରେ କ୍ରମାଳୀଙ୍କାରୀରେ

(1) Krama Desa Adat ritatkala ngawentanang karya suka duka patut kasanggra oilih
ବାହ୍ଲ୍ଲାଣଙ୍କୁଖିର୍ଗାଯପଣ୍ଟିପାନ୍ତାବିଶ୍ଵବ୍ସପଣ୍ଟିଯଧ୍ୱବାନ୍ତିଯା
Banjar Adat utawi Tempek, manut pinunas sang madue karya.

၁၃၂ ବାହ୍ଲ୍ଲାଣଙ୍କୁଖିର୍ଗାଯପଣ୍ଟିପାନ୍ତାବିଶ୍ଵବ୍ସପଣ୍ଟିଯଧ୍ୱବାନ୍ତିଯା
(2) Sahananing Krama Banjar Adat utawi Tempek utawi Krama Desa Adat ritatkala
ବାହ୍ଲ୍ଲାଣଙ୍କୁଖିର୍ଗାଯପଣ୍ଟିପାନ୍ତାବିଶ୍ଵବ୍ସପଣ୍ଟିଯଧ୍ୱବାନ୍ତିଯା
ngarombo, utawi mapitulung manut dresta sane sampun mamargi, mungwing sang
ବାହ୍ଲ୍ଲାଣଙ୍କୁଖିର୍ଗାଯପଣ୍ଟିପାନ୍ତାବିଶ୍ଵବ୍ସପଣ୍ଟିଯଧ୍ୱବାନ୍ତିଯା
sane madrebe karya pasajine sasidan-sidan manut abot dangan karya manut
ବାହ୍ଲ୍ଲାଣଙ୍କୁଖିର୍ଗାଯପଣ୍ଟିପାନ୍ତାବିଶ୍ଵବ୍ସପଣ୍ଟିଯଧ୍ୱବାନ୍ତିଯା
pararem.

ပန္တမိဘါ၁၇၃၈
Palet 14
ပီဆိုဒါပကာဗျာနှင့်အမေဇာဂါ။
Indik Panyangran Desa Adat
ပရဟပါ၁၂၈၁
Pawos 86

၁၃၁ သပေဆင်ခနဲယက္ခပသူများ၏အာရုံးစာချို့အားလုံး၏အတွက်မြတ်သွေးသူများ၏
(1) Sahanan pakaryan pasuka-dukaan ring Desa Adat Samsam patut kasanggra antuk

ଶ୍ରୀପାଣିକାମୁଖାଚାରୀ ॥

Krama Desa Adat.

ပုဂ္ဂနိုင်၏။

Palet 15

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପଦବାଣୀ ।

পতিনী Pawon ବାଗଭାବିଜ୍ଞାନୀ

Pawos 87

- (1) Ngembasang rare masengker tigang rahina patut masadok ring Parajuru Desa.
၁၇၁ ဂေလိုပ်စီလပါဘုရားကိုမပေါ်ယော်တို့၏နိများကာ၌ပြုပါဘုရား
(2) Yening wenten ngembasang rare raris padem patut digelis masadok ring Parajuru
၂၄၈၁။
Desa.

- 121** ဦယလိုပြောနှင့်သံမျက်နှာတွင်ပျော်ရွှေချော်များ
 (3) Yening wenten ngembasang putra buncing, indik punika tan kabaos manakan salah.
- 131** ဦယလိုပြောနှင့်သံမျက်နှာတွင်ပျော်ရွှေချော်များ
 (4) Yening wenten ngembasang putra sane nenten wenten yayahnya sane mariangken,
ပရှဇူးနိုးများ အပြောကြုံပြောကြုံပါ။
 patut gelis masadok ring Prajuru, pamargi manut pararem.

ပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်

Pawos 88

- 121** ဦယလိုပြောနှင့်သံမျက်နှာတွင်ပျော်ရွှေချော်များ
 (1) Yening wenten krama kalabubaangan utawi seda keni Panca Baya patut digelis
ပရှဇူးနိုးများ အပြောကြုံပြောကြုံ။
 masadok ring Parajuru Desa.
- 131** ဘာကုန်စာအောင်တွေ့ပါ။
 (2) Bandesa Adat utawi Kelihan Adat ngunggahang sang seda inucap ring ilikitan
ဘာကုန်စာအောင်တွေ့ပါ။
 desane saha nyuarayang kulkul.
- 121** ဦယလိုပြောနှင့်သံမျက်နှာတွင်ပျော်ရွှေချော်များ
 (3) Yening wenten krama keni Panca Baya, sapa sira ugi kadadosang nepak kulkul, tur
ပူမဏောက်များ အပြောကြုံပြောကြုံ။
 wusan punika mangda gelis masadok ring Parajuru Desa Adat indik babuatannya.
- 131** ပျော်ရွှေချော်များ
 (4) Suan kulkul nyihnyayang Panca Baya patut katedunin oili krama desa.

ပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်

Pawos 89

- 121** ကျော်စာသံမျက်နှာတွင်ပျော်ရွှေချော်များ
 (1) Krama desa sane nampi jatma saking sios desa marerepan patut masadok ring
ပရှဇူးနှင့်
 Parajuru.
- 131** ဦယလိုတော်များ
 (2) Yening Tamiu madunungan ring asasih, tur ngarereh pangupajawa ring Desa Adat

ପୁଣିକିମାପର୍ବତାଶ୍ଵରାଜ୍ୟପାତ୍ରମାନବୁଦ୍ଧି ॥

puniki, patut kekenin batu-batu manut pararem.

୧୩୧ ୭ୟକ୍ଷିତିପର୍ବତାଶ୍ଵରାଜ୍ୟପାତ୍ରମାନବୁଦ୍ଧି ॥

(3) Yening Tamiu punika nganutin sukretan desa polih pasayuban desa manut
ବଗବୁଦ୍ଧି ॥
pararem.

୧୩୧ ୭ୟକ୍ଷିତିପର୍ବତାଶ୍ଵରାଜ୍ୟପାତ୍ରମାନବୁଦ୍ଧି ॥

(4) Yening tan tinut ring sukretan desa, tan polih pssayuban Desa Adat, tur sang sane
ବଗବୁଦ୍ଧି ॥
ngajak Tamiu punika kadanda manut pararem.

ଭବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରମାନ

SASTHAS SARGAH

ପର୍ବତାଶ୍ଵରମାନବୁଦ୍ଧି ॥

SUKRETA TATA PALEMAHAN

ପର୍ବତାଶ୍ଵରମାନ

Palet 1

ହିନ୍ଦୁକିପର୍ବତାଶ୍ଵରମାନ ॥

Indik Sukretan Desa

ବଗବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରମାନ

Pawos 90

୧୩୧ ମନ୍ଦିରକାଳିବାହିପର୍ବତାଶ୍ଵରମାନବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରମାନବୁଦ୍ଧି ॥

(1) Saluiring karang paumahan miwah teba patut pastika wenten bates ipun.

୧୩୧ ପର୍ବତମାନକୁ ପର୍ବତମାନକୁ ॥

(2) Pamedalan ka margi wiadin ka rurunge mangda tan wenten kabebeng.

୧୩୧ ପର୍ବତମାନକୁ ପର୍ବତମାନକୁ ॥

(3) Wates sisi kaler muah kangin patut kapiara olih sang maderbe karang/teba,

ମାନବମାନବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରମାନବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରମାନବୁଦ୍ଧି ॥

seantukan kawastanin magegaleng kaluan.

୧୩୧ ୭ୟକ୍ଷିତିପର୍ବତାଶ୍ଵରମାନବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରମାନବୁଦ୍ଧି ॥

(4) Yening wenten sang ngalebahin karang, patut sang ngalebahin punika miara (patut

য়াল্লেখাৰ কুকুৰ পাত্ৰ দৰিদ্ৰ ॥

makarya senderan) tan ngetangan gagaleng.

১৭১   তেজোৱা কুকুৰ দৰিদ্ৰ পূৰ্ব বাসি যৈচ্ছন্ন হোৱা ॥

(5) Telajakan ring margine mangda kapiara olih sang maderbe karang.

পূৰ্ব বাসি যৈচ্ছন্ন

Pawos 91

বিশ্ব নির্মাণ কৃতি পূৰ্ব বাসি

Sinalih tunggil Krama Désa tan kalugra :

১।   বাসি যৈচ্ছন্ন কুকুৰ দৰিদ্ৰ পূৰ্ব বাসি

ha.   Ngalah-alah margi, telajakan desa, karang désa;

২।   বাসি যৈচ্ছন্ন কুকুৰ দৰিদ্ৰ পূৰ্ব বাসি

na.   Ngalah-alah tanah tegal, carik, tegak kahyangan, setra;

৩।   বাসি যৈচ্ছন্ন কুকুৰ দৰিদ্ৰ পূৰ্ব বাসি

ca.   Yening wenten wicara sakadi puniki kapuputan olih I Prajuru manut

পুৰুষ ॥

pararem.

পুৰুষ ॥

Palet 2

হীন্দু কুকুৰ বৈশাখ ॥

Indik Ngentasang Sawa

পূৰ্ব বাসি ॥

Pawos 92

১।   কুকুৰ বৈশাখ পুৰুষ কুকুৰ বৈশাখ কুকুৰ বৈশাখ কুকুৰ ॥

(1) Ngentasang sawa kapatutang ring pakarangan kadi pamedalan mula dados pamargin
বৈশাখ কুকুৰ বৈশাখ পুৰুষ কুকুৰ ॥

sang maderbe sawa yadiastun madruwe pametasan lianan.

২।   কুকুৰ বৈশাখ কুকুৰ বৈশাখ কুকুৰ বৈশাখ কুকুৰ ॥

(2) Sang ngentasang sawa ring tegal/carik patut masadok ring Prajuru.

- 121** **សោវិថីការពិនិត្យបច្ចាឆ្លាតិ៍ឃបុយត្តិទាបិញ្ញាណិ**
 (3) Karang tegal/carik sane kamarginin sawa patut matirta prayascita ngawit saking
ពេលិកុបជិលិ
 genah padem.
- 131** **ពេលិកុបជិលិការពិនិត្យ/បង្កើ/ឃរុយត្តិតិបលិប្បយត្តិទាប**
 (4) Ngentasang sawa ring telabah/pangkung/tukad tan keni pamrayascita
ិលិត្តិការពិនិត្យ
 sang maderbe sawa.
- 191** **យាផ្ទិត្តិតិបណ្តិ៍សាធិកាត្រូវឯកធម្មតាព្យាយុទ្ធភាសាថាយក្រុត្តិនិត្តិនិ**
 (5) Yan wenten sawa sane sinanggeh leteh manut Sastra Agama tan wenten kajantenan
ហាលិកុបជិលិការពិនិត្តិតិបន្ទាបនាការហានិកិរុយការពិនិត្តិនិ
 anak sane mariangken patut kaupakara olih krama desa, ri sampune
ការពិនិត្តិនិការពិនិត្តិនិ
 polih kabebasan saking Guru Wisesa.

បញ្ជី 121

Palet 3

បិន្ទិកុបជិលិ

Indik Setra / Tunon

បញ្ហាបិយ្យា

Pawos 93

- 131** **ពេលិកុបជិលិ**
 (1) Genah ngeseng sawa/mendem pawongan sane maagama Hindu kawastanin
ិលិ/ិលិ/ិលិ
 sema/setra/tunon.
- 141** **ិន្ទេតិការពិនិត្តិតិបិញ្ញិបិញ្ញិបិញ្ញិបិញ្ញិ**
 (2) Sang jagi ngangge manut kadi dresta miwah pituduh Parajuru Desa Adat.
- 121** **សាធិកាត្រូវឯកធម្មតាបិកិនិត្តិតិបិកិនិត្តិតិ**
 (3) Sane kasinanggeh ngeletehin desa miwah kahyangan luwire :
ហា បាលិកុបជិលិ
 ha. Alat-alat pangusungan sawa;
នា តាលិកុបជិលិ
 na. Tanah setra / luwun setra;

၃၁ ပုံပဲသာမဏေယူနေရာဆနာပါန်တို့မြှုဖွံ့ဖြိုးရှုဟာပို့ရာတော်။
ca. Muang sane lianan sane kasinanggeh leteh olih desa.

**ပန္တမြို့။
Palet 4
ပါနီဆေပါယာဆန်။
Indik Pepayonan
ပါယာဆိုဖွံ့ဖြိုး။
Pawos 94**

ବାତିକୁଣ୍ଡପିଲିତୀଯାବନ୍ଧିଷ୍ଟିଯାହାର୍ଗ୍ରାହିକିବାରେ ॥

angin utawi sang tiosan, sang maderbe taru negen prebia kadi ring ajeng.

୧୮। ଯଥିଲିବକୁଳଯବପ୍ରକ୍ରିଯାକ୍ରମିକାର୍ତ୍ତବ୍ୟାକାଳିକିବାରେ ॥

- (7) Yening panumaya sampun telas taler durung katelasin, sang sane kaungkulin dados
 ଲୀଖିଲିତ୍ତରୁବୁନିକାଳାଙ୍କ୍ଷି/ବାବନିଯିବାକାଳାଙ୍କ୍ଷିବାବନି
 nelasin tur taru punika kabukti/olih sang sane notor, sesampun
 ଯବାକାଙ୍କ୍ଷିବାରୁଗ୍ରୁ ॥
 masadok ring Parajuru.

୧୯। ବିକାଶିତ୍ତବ୍ୟାକିବିଦ୍ଵିବିଜନ୍ମାତ୍ମାକାର୍ତ୍ତବ୍ୟାକାଳି ॥

- (8) Sang kacihnan piwal ring pidabdab desa, keni danda manut pararem.

ପତ୍ରଗୀୟୀ

Palet 5

ବିକ୍ରିକୁଳବ୍ୟାକାଳି ॥

Indik Wewangunan

ବାବବିଚାରୀ

Pawos 95

୧୩। ବବ୍ୟକଣକୁଳବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳି ॥

- (1) Wewangunan tan kuasa ngungkulon ngelintang wates.

୧୪। ବବ୍ୟକଣକୁଳବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳି ॥

- (2) Wewangunan tan kuasa ring watese sane sampun wenten dumunan.

୧୫। କୁଳବାହିତ୍ତବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳି ॥

- (3) Tan kuasa ngembahang toya kawates anak siosan, toyan wewalungan,

ବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳି

WC, pasiraman pawaregan, muah sane tiosan sane ngawetuang ambu

କୋକୋକୁଳବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳି ॥

kawon tur ngawetuang pakeweh anak tiosan.

୧୬। କୁଳବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳି ॥

- (4) Tan kuasa ngentungan luwu ka karang anak tiosan bilih ka margine/

କୋକୋକୁଳବ୍ୟାକାଳି ॥

ka lolosan toya.

୧୭। ବିମବିକ୍ରିକୁଳବ୍ୟାକାଳିକିଲିତ୍ତବ୍ୟାକାଳି ॥

- (5) Sang sapa sira mamurug kadanda manut pararem.

**ပန္တများ၏
Palet 6
ပို့ဆိုချေပည်ကဲ။**

- ၁၃၁ ဟගាលකිවර්ගාභාකුයාභගාලුහැගුපාත්‍යාපන්තියාපන්ති
 (1) Sahananing sameton Krama Désa Adat sané mamiara wewalungan, minakadi
ගාහිජාහිජාත්‍යාපන්තියාපන්තිජායාවකි॥බඳුගුජායාත්‍යාපන්තිජාස්ථිජායි
 bawi utawi banteng lan sane tiosan, patut sayaga nitenin negul
ජාහිජාත්‍යාත්‍යාපන්තියාපන්තිජායාවකි॥
 utawi nglogor mangda tan ngrusak karang utawi paabianan krama tios,
ඩීසිජීසිජාත්‍යාපන්තියාපන්තිජායාවකි॥
 bilih-bilih nyantos ngranjing ngletehin kahyangan.

၁၄၁ ප්‍රඟාපත්‍රියාපන්තියාපන්තිජායාවකි॥

(2) Prade wénten wewalungan malumbar ngantos ngrusak pakarangan lan
බඳුගුජායාපත්‍රියාපන්තිජායාවකි॥
 paabianan krama tios, risampune kawara dados kataban tur kadanda,
උපුදිගුජායාවකි॥බඳුපත්‍රියාපන්තිජායාවකි॥
 ngwaliang wit sané karusak, saha naur panebas papiaran tetabanan,
යාපුජාපතුවි॥
 manut pararem.

၁၅၁ පපත්‍රාකුකිකාභගාභකි॥ජ්‍යුපත්‍රාවගාභගාභ්‍යාභගාභවාක

(3) Wewalungan punika katawan, tur panebasanne anut ring sudosane sane
කාජීජාස්ථිජාත්‍යාපන්තියාපන්තිජායි॥
 katitenin olih Parajuru.

၁၆၁ පපත්‍රාකුගාභගාභකි॥ජ්‍යුපත්‍රාකුකිකාභකි॥

(4) Wewalungan sane ketawan yening padem tan saking kakardinin sang sane
යාභාභගාභගාභ්‍යාභයි॥වාභගාභපත්‍රාකුකිජ්‍යුපත්‍රාභයි॥
 maderbe tan kengin ngarsayang, sang sane nawan tan keni prabiya.

၁၇၁ පපත්‍රාකුගාභගාභකි॥ජ්‍යුපත්‍රාකුකිගාභගාභගාභ්‍යාභ්‍යාභගාභගාභ

(5) Wewalungan sane katawan yening tigang rahina nenten wenten mariangken patut

କାର୍ଯ୍ୟକୀପ୍ରତ୍ୟୁଷଣାଳୀଏଁକାର୍ଯ୍ୟକାଳିକ୍ଷେତ୍ରମାଧ୍ୟରୀ

kaaturang ring Parajuru Desa, tur katitenin manut pararem.

- ୧୬୧ ପ୍ରଦେଶବନ୍ଧୁବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବିର୍କର୍ତ୍ତାବିର୍କର୍ତ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ**
- (6) Prade wentan wewalungan nyantos ngletehin genah sane patut kasuciang, minakadi : ପ୍ରଦେଶବନ୍ଧୁବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବିର୍କର୍ତ୍ତାବିର୍କର୍ତ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ
: Pura, Pamerajan miwah sane liyanan risampun kaporitetes antuk Kelihan Banjar
ଅନ୍ତର୍ଭୂତପ୍ରତ୍ୟୁଷଣାଳୀଏଁକାର୍ଯ୍ୟକାଳିକ୍ଷେତ୍ରମାଧ୍ୟରୀକି
- Adat utawi Prajuru Desa Adat, wenang sang nruwenang wewalungan punika keni
ବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ
pamidanda saha pamrayascitta.
- ୧୭୧ କ୍ରୂପାଳାନ୍ତାଅନ୍ତର୍ଭୂତପ୍ରତ୍ୟୁଷଣାଳୀଏଁକାର୍ଯ୍ୟକାଳିକ୍ଷେତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ**
- (7) Krama Desa Adat patut ngajegang tur nglestariang wewalunagan miwah sarwa ପ୍ରଦେଶବନ୍ଧୁବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବିର୍କର୍ତ୍ତାବିର୍କର୍ତ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ
prani, tur tan kapatutang morosin sane prasida ngicalang kawredian inucap.
- ୧୮୧ ବନ୍ଦ୍ୟଗୀଲିମ୍ବପାଳ୍ୟବିଭିନ୍ନପ୍ରତ୍ୟୁଷଣାଳୀଏଁକାର୍ଯ୍ୟକାଳିକ୍ଷେତ୍ରମାଧ୍ୟରୀ**
- (8) Saluiring mis sane mawiit saking wewalungan nentan kadadosang ngutang ka ପାତ୍ରକାଳୀନ୍ତାବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବିର୍କର୍ତ୍ତାବିର୍କର୍ତ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ
margin, tukad, tlabaj, jlinjingan, lan genah sane tiosan tur mangda kekaryanin କାଳୀରୀ
bangbang.
- ୧୯୧ ଯେବ୍ରାକାର୍ଯ୍ୟକୁବନ୍ଧୁଯାଳାନ୍ତାଅନ୍ତର୍ଭୂତପ୍ରତ୍ୟୁଷଣାଳୀଏଁକାର୍ଯ୍ୟକାଳିକ୍ଷେତ୍ରମାଧ୍ୟରୀ**
- (9) Yen prade wenten Krama Desa Adat sane nenten nginutin pidabdab inucap ବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ
patut keni pamidanda manut pararem.

ପାତ୍ରକାଳୀନ୍ତାବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବିର୍କର୍ତ୍ତାବିର୍କର୍ତ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ

Palet 7

ବିକ୍ରିକ୍ଷୁଭବନ୍ତାକାଳାନ୍ତାଅନ୍ତର୍ଭୂତପ୍ରତ୍ୟୁଷଣାଳୀଏଁକାର୍ଯ୍ୟକାଳିକ୍ଷେତ୍ରମାଧ୍ୟରୀ

Indik Kawasan Pedesaan Desa Adat

ବ୍ୟାହାନ୍ତାକୁବାଲ୍ପାତ୍ରମୁଖୀର୍ଯ୍ୟାମାଳୀ

Pawos 97

କ୍ରୂପାଳାନ୍ତାଅନ୍ତର୍ଭୂତପ୍ରତ୍ୟୁଷଣାଳୀଏଁକାର୍ଯ୍ୟକାଳିକ୍ଷେତ୍ରମାଧ୍ୟରୀକି

Krama Desa Adat patut ngawrediang lan nglestariang Palemahan Desa Adat lan Kawasan

ပိုမာစာဘဏ္ဍာနှင့်စာအောင်။

Pedesaan Desa Adat.

သမုပဒန္တ

SAPTAMAS SARGAH

ပဋိတန်း၊ ပဏ္ဍာဂျာ၊ ပဏ္ဍာရီ၊ ပဏ္ဍာပုံ၊ ပဏ္ဍာဘဏ္ဍာ၊ ပဏ္ဍာအောင်။

PADRUWEN, UTSAHA MIWAH PENGANGGARAN DÉSA ADAT

ပန္တမိဘ

Palet 1

ပါနိုက်ပုဂ္ဂိုလ်ဘဏ္ဍာဒေသ

Indik Padruwen Désa Adat

ପାଠ୍ୟବିଷ୍ଣୁ

Pawos 98

ပဋိဘဏ္ဍာဏအေဂရိပျောပါ၊ မနားနိုင်ပူး

Padruwen Désa Adat Samsam, sakadi ring sor :

ha. Kahyangan Tiga (Pura Désa, Pura Puseh, lan Pura Dalem);

၁၁ ပန်းကျော်မြေပို့

na. Pura Prajapati;

ca. Pura Bale Banjar;

၁၁ ပနိုင်းဆောင်ပါ။

ra. Palinggih Catus Pata;

၁၁ ပရက်ရာဇ်ချောက်

ka. Palingg

၁၇၅

da. Setra;

፳፻፲፭

ta. Bale Banjar;

၃၈ နှစ်ပြည့်အကျင့်ပျော်ပြန်ခဲ့သူများ

၁၁. ဘာတဲ့ပျော်ပုဂ္ဂန္တရာဇ်လေမူ၍
wa. Baga Utsaha Padruen Desa Adat (BUPDA);

၁၂. မွေးပြည်နှင့်ဆန်ခိုင်းအကျဉ်းချုပ်မှာ မြတ်စွာလေ၍
la. Lelangan minakadi tetanguran tetabuhan Gong, Gender lan
မာရ်ခိုင်းယာသန၍
sane tiosan;

၁၃. ပျော်ပုဂ္ဂန္တရာဇ်လေမူမြတ်စွာလေ၍
ma. Padruen desa tiosan manut ilikita.

ပရိတ်သန

Pawos 99

ບິນການໃນງານການໃນກາງຄູ່ຕະແຫຼງໄຟລູ່ພູ້ບິນ :

Piolih-olihan Désa Adat Samsam luwire :

ပုဂ္ဂနာသီ၏၁၂၀၀၁

Pawos 100

- ## ၁၇၁ ပြည်ရှာဇ်နှင့် အမျိုးသမာဝါယောက်ပျော်ပြုချိန်

(1) Prajuru Desa Adat wewangga ngetangan pamupon druen Desa Adat lan

သပန္တရာနန္ဒၢ

sapanunggalannya.

- ၁၇၁ ပိုကာလိုပဆပ္ပါယာနာနှင့်ပျော်ယာလိုပပ္ပါယာလေနာ။
 (2) Pikoli lan pamuponnya kaanggen prabea piodelan miwah pawanganan
 ဂီပ္ပါယာနှင့်လိုပါယာလိုပ္ပါယာ။
 ring pura lan olih-olian Prajuru.
- ၁၇၂ ကာလျော်ပိုပ္ပါယာနှင့်လိုပါယာနှင့်လိုပ္ပါယာ။
 (3) Nyabran sangkepan Desa Adat, Patengen utawi Juru Raksa nyobiahang druen
 ဦးလေနာလိုပါယာနှင့်လိုပ္ပါယာ။
 desa ring Krama Desa Adat.
- ၁၈၁ သနာလိုပါယာနှင့်လိုပါယာ။
 (4) Sakaluiring druwen Desa Adat patut wentan ilikitanya.
- ၁၉၁ အနှစ်ပြောရာမာဟိုဘာလုပ်လုပ်မှုနဲ့လိုပါယာနှင့်လိုပ္ပါယာ။
 (5) Tan kalugra ngadol, ngadeyang, makidihang utawi ngesahang padruen Desa
 ဒေသရှိအနှစ်ပြောရာမာဟိုဘာလိုပါယာနှင့်လိုပ္ပါယာ။
 Adat yening tan kasungkemin olih Krama Desa Adat.

ပဏ္ဍ၏၁၇၁

Palet 2

ပိုမိုလိုပါယာနှင့်လိုပ္ပါယာ။

Indik Penganggaran Désa Adat

ပိုပါယာ။

Pawos 101

ပာဏာလိုပါယာနှင့်လိုပါယာနှင့်လိုပ္ပါယာ။

Anggaran Pendapatan lan Belanja Desa Adat inggih punika :

- ၁၁ ပိုမိုပါယာ။
- ha. Pendapatan (Ollh-olian);
- ၃၁ ပိုပါယာ။
- na. Belanja;
- ၃၁ ပိုမိုယာနှင့်လိုပါယာ။
- ca. Pembiayaan Desa Adat.

ສາບີ່ງາ

Kaping 1
ບາງບວກິ່ງອົມບູນ**Pawos 102**

1ໜ້າ ບາງບວກິ່ງອົມບູນເຖິງແຫຼ່ງມີເປົ້າທີ່ :

- (1) Anggaran Pendapatan Desa Adat mawiwit saking :

- ທາ 1 ທ່າວນີ້ງໆທ່າວນີ້ບາງບວກິ່ງແຫຼ່ງມີເປົ້າ
- ha. Olih-olihan asli Desa Adat;
- ຂາ 1 ບາມີນົງໜຶ່ງບວກວະນະກົງບາງບວກິ່ງແຫຼ່ງມີເປົ້າ
- na. Hasil pengelolaan Padruen Desa Adat;
- ຂາ 1 ບາງບວກິ່ງພົບບຸນບູນຫຼວງແຫຼ່ງມີເປົ້າ
- ca. Alokasi Pendapatan lan Belanja Daerah Provinsi;
- ກາ 1 ບຸນບຸນຫຼວງທີ່ຕະຫລາດລັບບາງບວກິ່ງແຫຼ່ງມີເປົ້າ
- ra. Wantuan Guru Wisesa Kabupaten (Kota);
- ຂາ 1 ບຸນບຸນຫຼວງທີ່ຕະຫລາດປຸນທີ່
- ka. Wantuan guru Wisesa Pusat;
- ຂາ 1 ບິ້ງໝາຍຫຼືບຸນຫຼຸງພົບບຸນບູນຫຼວງທີ່ຕີ້ຕະຫລາດລັບບາງບວກິ່ງແຫຼ່ງມີເປົ້າ
- da. Hibah utawi punia mawiwit saking pihak ketiga sane nenten ngiket;
- ເກາ 1 ທ່າວນີ້ງໆທ່າວນີ້ບາງບວກິ່ງແຫຼ່ງມີເປົ້າ
- ta. Olih-olihan Desa Adat sane tiosan.

1ໜ້າ ບຸນບຸນຫຼວງທີ່ຕີ້ຕະຫລາດລັບບາງບວກິ່ງແຫຼ່ງມີເປົ້າ

- (2) Pendapatan punika kaangge prabea ngamargiang Program Desa Adat.

ສາບີ່ງາ

Kaping 2
ບາງບວກິ່ງອົມບູນ**Pawos 103**

1ໜ້າ ຕົ້ນຫຼວງທີ່ຕີ້ຕະຫລາດ :

- (1) Belanja Desa Adat inggih punika :

- ທາ 1 ຕົ້ນຫຼວງທີ່ຕີ້ຕະຫລາດ

- ha. Belanja rutin;

- ၁၈၁ ပေးပို့ပြုလျှင်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်ပြည်သူ့ပြည်တော်၏
na. Belanja Program kasusun manut ring tugas Desa Adat inggih punika ngardi
ဆုန်စာရွှေ့ခာဂံနှင့်များ။
kasukretan sekala lan niskala.

၁၉၁ ပေးပို့ပြုလျှင်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်ယနိုင်းများပါ။
(2) Pangrencana anggaran Pendapatan lan Belanja Desa Adat kakaryanin oih Prajuru
ဦးရေးနှင့်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်အောက်ဖော်လုပ်မှု
Desa Adat kasarengin oih Sabha Desa Adat, kekawitin antuk ngrereh
ပို့ဆောင်ရေးနှင့်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်
pikayun krama malarapan Paruman Desa Adat.

၂၀၁ ပေးပို့ပြုလျှင်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်
(3) Pangrencana Anggaran Pendapatan lan Belanja Desa Adat kasujatiang lan
ဆုန်စာရွှေ့ခာဂံနှင့်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်မြန်မာ့ရှိဘဏ္ဍာရေးနှင့်
katetepang ring pasangkepan Prajuru Desa Adat kasarengin Sabha Desa Adat.

အဗုဒ္ဓပါယ်ဘုရား
ASTAMAS SARGAH
အာဂာဖျက်တန်ဆုံးပယာဂေါ်စာမျက်နှာ။
TATA HUBUNGAN LAN SEMAYA DÉSA ADAT
ပုဂ္ဂိုလ်၊ ၁၃၀၃၁
Pawos 104

ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

Pawos 105

၁၃၁ ဦးရေးအဖွဲ့၏ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- (1) Desa Adat patut ngawentenang semaya sareng Desa Adat tiosan, desa
ကုန်ပါယာနိုင်ရှိများ
lan pihak tiosan.

၁၃၂ မြတ်စွမ်းပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- (2) Sajeroning ngawentenang kerjasama punika patut nunas tetimbang ring Majelis
ဦးရေးအဖွဲ့၏ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ
Desa Adat (MDA) manut tingkatan.

၁၃၃ ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- (3) Semaya punika marupa kasepakatan bersama utawi perjanjian tertulis.

၁၃၄ ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- (4) Perjanjian tertulis punika patut kauningayang ring MDA manut tingkatan.

ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

Pawos 106

၁၃၅ ဦးရေးအဖွဲ့၏ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- (1) Desa Adat sareng Desa Adat tiosan ring parindik :

၁၁၁ ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- ha. Pengembangan utsaha bersama sane kadruenang oili Desa Adat
ကားလူလှာယာပါပါနာပါကားလူလှာယာပါကားလူလှာယာပါ

kaangge ngamolihang kawigunan ekonomi sane ageng;

၁၁၂ ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- na. Parikrama kemasyarakatan, pelayanan, wewanganan lan pemberdayaan
ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

masyarakat;

၁၁၃ ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- ca. Ketertiban;

၁၁၄ ပုဂ္ဂနိုင်ရှိများ

- ra. Lan sane tiosan sane nenten matinjakan ring adat, agama,

හුණු පත්‍රය

dresta, lan budaya.

171 ම්‍යයය මැනුම් පාඨම් ප්‍රජාවක් එක්ස්ප්‍රිඩ්පර්‍යාලා තෙහෙගි

- (2) Semaya manut ring pawos 107, (1) patut kasungkemin ring paruman Desa Adat,
කළකාගහා පිළිභාව නීතුපුද්‍රුවා තෙහෙගි
kalaksanayang oih Prajuru Desa Adat.

පාඨම් ප්‍රජාව

Pawos 107

ම්‍යයය තෙහෙගි ප්‍රජා තැබ්දි කි :

Semaya Desa Adat sareng desa ring parindik :

- භ1** පිශ්ච තැනු ගුවා පාඨම් ම්‍යයය තැනු ගුවා ප්‍රජා තෙහෙගි
- ha. Pengembangan utsaha bersama sane kadruenang oih Desa Adat
ගුණ තැනු ගුවා තැනු ගුවා නීති පිළිගුවා කිරී ගුවා ගුවා ම්‍යයය තැනි
lan desa kaangge ngamolihang kawigunan ekonomi sane ageng;
- ං1** ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ
- na. Parikrama kemasyarakatan, pelayanan, wewanganan lan pemberdayaan
ගුණ තෙහෙගි ගුවා ගුවා
- Desa Adat lan desa;
- ඃ1** කේඛ ගුවා කි
- ca. Kependudukan;
- ඄1** කේඛ ගුවා කි
- ra. Ketertiban;
- අ1** ගුවා ගුවා
- ka. Lan sane tiosan sane nenten matinjakan ring adat, agama,
හුණු පත්‍රය
- dresta, lan budaya.
- ඇ1** ම්‍යයය මැනුම් පාඨම් ප්‍රජාවක් එක්ස්ප්‍රිඩ්පර්‍යාලා
- da. Semaya manut ring pawos puniki patut kasungkemin ring paruman Desa
තෙහෙගි කළකාගහා පිළිභාව නීතුපුද්‍රුවා තෙහෙගි
Adat, kalaksanayang oih Prajuru Desa Adat.

ပရိပာသီ၊ ၁၃၀၂

Pawos 108

- (1) Semaya Desa Adat sareng pihak tiosan kalaksanayang matetujon nincapang
ပပေါ်လျှော်ဆုံးနယ်ဘာရွှေတေသန၏။
wewangunan lan pemberdayaan Desa Adat.

- (2) Semaya manut ring pawos 108, nenten matinjakan ring adat, agama,
ଭୂଷାନକୁଣ୍ଡଯାତାବାର୍ମାପିର୍ଗୀଜାତୀୟାଭେଦାଧୀନୀର୍ମାଣାଧିକାରୀ
dresta lan budaya kasobyahang ring Desa Adat, tur kalaksanayang olih
ଜାତୀୟାଭେଦାଧୀନୀ ॥

Desa Adat,

ବାଲପାତ୍ର

SANGAMAS SARGAH

ବ୍ୟାକୁଣ୍ଡଲି ପିଙ୍ଗାଳି ପ୍ରବଳି ଦ୍ୱାୟ ॥

BHAYA, KULKUL, WICARA MIWAH PAMIDANDA

ပန္တမိဘ

Palet 1

ပါနိုင်ချေသာ

Indik Bhaya

Pawos 109

၁၃၁ ပန်းချေထောက်ပို့ကာ လီပေါင်ယဉ်မှုအဲဖောက်မှုများဆောင်ရွက်သူတော်

- (1) Parindik bhaya luwire : Jiwa Bhaya, Artha Bhaya, dura cara ring agama
ପରିନ୍ଦିକ ଭୟ ଲୁଵିରେ : ଜୀବ ଭୟ, ଅର୍ଥ ଭୟ, ଦୁରା ଚାରି ରିଙ୍ ଆଗମା

lan sane tiosan.

၁၇၁ ပဲထိန်းမာန္ဒြီပဲထုပေဖျော်ပဲဆောင်ရည်ပါတော်။

- (2) Sang manggihin kahanan Jiwa Bhaya patut nepak kulkul bulus mapitulung.

၁၃၁ ပုဂ္ဂနားအိန္ဒိယပို့ဆယ်၊ ပဲထောက်များ၊ သူတွေကံချွေး၊ သူတွေကံချွေး

- (3) Prade wenten ngawe Jiwa Baya, sang mayanin patut ngaturang Bhuta Yajnya

यकृतापगामुञ्जैवियद्विक्षिक्षम्भुञ्जीवित्तापर्वत्ते॥

manut pararem tur sang mayanin inucap katur ring sang ngawawenang.

131   **ပြရဇာပ္န္တန္တန္တလိမ္မုဟျမ္မာမိုး။**

- (4) Prade wentan jadma mami suh utawi nguman-nguman jadma tios kakeninin
ပမိန္ဒာဘယပဆီ၍၏။
- pamidanda bea pacamil tebasan prayascitta.

ပုဂ္ဂာသိုံး၁၂၀၁

Pawos 110

၁၃၁   **မူတေသိုံး၍။**

- (1) Sang manggihin kahanan Arta Bhaya (kamalingan) patut nepak kulkul mapitulung
ဟျမ္မာမိုး။
- utawi sang kamalingan atur supeksa ring Prajuru Desa sane pacang nimbangin
ဟျမ္မာမိုး။
- utawi nuntun anut Uger-Uger Guru Wisesa. Saha mawuwuh panyangaskara
လေမိပေါ်၍။
- (kasipat) prade wenten jadma ngamaling (mamandung) barang sinanggch suci.

၁၃၁   **ပြိုံး၍။**

- (3) Pratingkah mapailon ring Dusta kabaos saruron prade wenten jadma manggihin
မင်္ဂလာ။
- maling tan nyadokang ring Prajuru jantos jadma tiosan nyaduang patut kadanda
လေမိန္ဒာ။
- kadi dandaning maling, sakueh pangargan wit manut cacakan desa, tur prade jantos
ပြိုံး။
- ping tiga malaksana sapuni ka wenang kasukserahang ring sang ngawawenang.

၁၃၁   **ပြရဇာပ္န္တန္တန္တမ္မုဟျမ္မာမိုး။**

- (3) Prade wenten jadma ngarereh reramon minakadi kayu, saang, daun kelapa,

ရှား။

ron, lan sapanunggalannya tan pasadok ring sang nruwenan prade

လေမိန္ဒာ။

kacunduk (ketara) patut kadanda kadi dandaning maling.

၁၃၁   **ရှေ့ပိုံး။**

- (4) Yening wenten jadma ngeranjing kapakubon wiadin kapakarangan jadma tios

វិនាទរបស់ព្រះមហាក្សត្រនឹងការបង្ហាញដែលបានរៀបចំឡើង

rikala suwung, mawastu sang maduwe karang kaicalan, wenang jadma

ហិរញ្ញបុញ្ញលេបនៅក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ

inucap katuwakang antuk madewa saksi ring Pura Desa.

၁၇၁ ယာဉ်အန္တုပန်းယန်ဖို့ပာဒ်ပာမို့ပာမို့ပါးကျော်ဗြားဆောင်ရွက်ချက်၏

(5) Mangda tan katuwakang manut ring ajeng asing-asing ngeranjing kapakubon
ମଙ୍ଗଡା ତାନ କାତୁଵାକଙ୍ଗ ମନୁତ ରିଂ ଅଜେଙ୍ ଅସିଙ୍ ଅସିଙ୍ ନେରାଞ୍ଜିଙ୍ କାପାକୁବନ୍

jadma tios patut :

၁၁ ထောက်ချုပ်ဘူမိပါယနာဂျာနဲ့

ha. Matengeran suara utawi makaukan;

၁၁ ဘဏ္ဍာန်သုတေသနပညာများနှင့် အခြား ပညာများ ဖြစ်သူများ

na. Nyantos sang nruwenang karang rauh utawi masadok ring pangapit pinih

၁၂၁၃ ပန်မြန်မာ အမျိုးသမာ

tampek, maka buatan pangranjing;

၃၁ ပေါ်ဇန်နဝါဘာဆန်ဂိုဏ်ကျော်ပြုခန့်ခွဲပေးပို့ပေးသွား

Pamedal karangnya kadagingin sawen ma

கனமல்லுர்
Kanalur

rikala suwung.

ပုဂ္ဂနိုင်

Palet 2

ပိန္ဒီနာဂုဏ်။

Indik Kulkul

ပရိပာသီ

Pawos 111

၁၃၁ နျောက်ပြို့ဆောင်ရွက်ပါး

(1) Kulkul ring Desa Adat luwire :

၁၁ နျောက်လုပ်စာအင်ဂါ

ha. Kulkul Desa Adat;

၁၁ ကျော်စုပ္ပနာ

na. Kulkul Pura;

- ବୀ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା
ca. Kulkul Banjar;
- ବୀ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା ଲାମ୍ବା ଗ୍ରାମରେ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା
ra. Kulkul Sekaa- Sekaa utawi kumpulan.
- ବୀ** ଟାବୁ ପକ୍ଷି କୁଳୁନ୍ତ୍ରା ହାତାଣାଟି :
- (2) Tabuh tatepakan kulkul ring Desa Adat :
- ବୀ ଦୁଅ ତୁଲୁଦାନ ଲାମ୍ବା ଗ୍ରାମରେ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା
ha. Duang tuludan lambat, tangeran tedun ngayah utawi tedun Desa;
- ବୀ ଆତୁଲୁଦାନ ବୁଲୁଷି ଟାବୁ କାଙ୍ଗାଜା
na. Atuludan bulus, tatengeran Panca Baya;
- ବୀ ଟାବୁ କାଙ୍ଗାଜା ବୁଲୁଷି ଟାବୁ କାଙ୍ଗାଜା
ca. Tepakan Kulkul alon ping 11 (solas) tatengerang
ଲାଗୁମି ଲାଗୁମି
kalayusekaran.
- ବୀ** ଟାବୁ କାଙ୍ଗାଜା ପୁରୀ ଟାବୁ କାଙ୍ଗାଜା ପୁରୀ ଗ୍ରାମରେ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା
(3) Tatepakan kulkul ring pura, tung-ting tatengeran pangilen yajnya, surya graha,
ମୂର୍ତ୍ତି ପଥାଣି
bulan kapangan.

ବ୍ୟାବସାୟିକାରୀ

Pawos 112

- ବୀ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା ଗ୍ରାମରେ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା କାଙ୍ଗାଜା କାଙ୍ଗାଜା
(1) Kulkul Désa utawi Banjar tan wenang katepak yaning tan sangkaning pituduh
ପ୍ରାଜୁରୁ ବେବଳି ଟାବୁ କାଙ୍ଗାଜା
Prajuru sajawaning tatengeran Panca Bhaya.
- ବୀ ପିଲି କାଙ୍ଗାଜା କାଙ୍ଗାଜା କିମ୍ବା କାଙ୍ଗାଜା କାଙ୍ଗାଜା
(2) Sang nepak kulkul tan sangkaning pituduh patut digelis atur supeksa ring Prajuru
ଯାନ୍ତା କାଙ୍ଗାଜା କାଙ୍ଗାଜା
maka buat tatepake, yan tan asapunika wenang sang mamurug kadanda manut
ବଗମୁଣ୍ଡି
pararem.
- ବୀ କୁଳୁନ୍ତ୍ରା ଲାମ୍ବା ବ୍ୟାବସାୟିକାରୀ କାଙ୍ଗାଜା କାଙ୍ଗାଜା
(3) Kulkul sekaa-sekaa, samaliha kulkul pondokan-pondokan,

ଶାନ୍ତିବ୍ରତାର୍ଥିକାରୀଙ୍କ ପାତାର୍ଥିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

tan kalugra matehin sukat utawi tatepakan kulkul desa utawi banjar. Prade

ଯାତ୍ରାର୍ଥିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

mamurug wenang kapidanda manut pararem, sajawaning tengeran Panca Baya.

୧୩୧ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

(4) Sapa sira ugi mamurug kakertan ring ajeng kadanda manut pararem.

ପାତାର୍ଥିକାରୀ

Palet 3

ଦୀନିକ୍ଷିଷ୍ଟିକା

Indik Wicara

ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

Pawos 113

୧୩୧ ମାତ୍ରାର୍ଥିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

(1) Sané wenang mawosang makadi mutusang wicara ring désa inggih punika
କର୍ତ୍ତାରାଜାରୀ ॥

Kertha Désa.

୧୩୧ ପ୍ରାଦେଶିକିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

(2) Prade sang mawicara tan cumpu ring Pamutus Kertha Désa, dados nunasang wicara
ଗିରାନ୍ତିକିମ୍ବାରାଜାରୀ ॥

ring Majelis Désa Adat.

ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ

Pawos 114

୧୩୧ ମାତ୍ରାର୍ଥିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

(1) Sahanan wicara mawiwit kacorahan sakaluwire sinanggeh nungkasin
କାର୍ତ୍ତିତାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥
daging awig-awig, pararem miwah pasuara, Prajuru Désa Adat digelis maosin
ଶାନ୍ତିବ୍ରତାର୍ଥିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

tan nyantos pasadok.

୧୩୧ ତିଆରାଜିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାହରୀତିରେ ପରାମରଶ ହେଲାଏଇବା ॥

(2) Tiosan wicara ring ajeng patut nyantosang pasadok sang nunas baos.

၁၃၁ ပန်ပရုပတ္တာဂနိုလာဘာနှင့်မြို့ပါပတ္တာဘုရား

- (3) Panepas patut pastika nyantenang iwang patut malarapan Tri Pramana
သାଣାହିଁ ନିଲିତା ଅଛି ଯିବୁତାକୁଳୁକୁ ବାପକ୍ରିଷ୍ଟାଙ୍ଗୁମ୍ବା
(saksi, ilikita, bukti) miwah tan maren nepek ring Catur Dresta.

ပန္တ၏၁၃၁

Palet 4

ပါနီခိုပလိမ္မာ။

Indik Pamidanda

ပရိပာသီ၊ ၁၂၁၃၆

Pawos 115

- (1) Prajuru Desa Adat utawi Banjar Adat wenang niwakang pamidanda ring Krama
గැඹාවගැකටිපිප්පාතා ගාලුගැස්සාගැමාව

Desa sane sisip manut pamutus Kertha Desa.

- (2) Paniwak inucap kalaksanayang olih Bandesa Adat utawi Kelihan
ପାନ୍ଧିକ ଅଳକ୍ସନାୟଙ୍କ ଓହିଲା

Banjar Adat.

၁၇၁ ဘဏ္ဍာန်ပါယ်များ

- (3) Bacakan pamidanda luwire :

၁၁ ပာယ်ပာဆောင်ရွက်နည်ပါပီပါ

ha. Ayahan panukun kasisipang;

၄၁ ယနှစ်ဘုရားဘုရားများပါပန်းကိုပန်းကိုပါပန်းကို

na. Danda artha (dosa, danda muang panikel-panikel, urunan);

၃၁ ပို့ချင်ရန်

ca. Perampagan;

ກາງຄວາມບົດ

15

ra. Kanorayang;

ପରମ୍ପରା ॥

ka. Pangaskara.

၁၃၁ ပနိုင်ဆောင်ရွက်သူများ၏ ပို့ကြပါး

- (4) Paniwak pamidanda ka sor singgihang luwire :

ଗୀ ପରିଷିଖାବ୍ୟାଙ୍ଗୀ

- ha. Paling nista danda arta;

၁၈ ပଣ୍ଡିତାଳାକୁ ହିଁ ଜ୍ଞାନବଳଗାନ୍ଧି

- na. Pangaskara kaanutang, dresta lan pararem.

၁၇၁ နိဒုဂျာမြတ်ကာလျေားပလိုက္ခာ၍၌ဘာရုံးနှင့်ဘဏ်အားလုံး၏

- (5) Jinah utawi raja brana pamidanda ngranjing dados druwen Désa Adat.

၁၆၁ ခြေထာနရုံး၏ အကျဉ်းချုပ်မှု ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီးခွဲ၏ အကျဉ်းချုပ်မှု

- (6) Krama sané langkungan ring 3 (tigang) paruman nglantur tan naur urunan
କ୍ରମା ଯିବ୍ୟବ ଲିଳା ଗୁର୍ବିଳ କାହାଯାଏଗା ॥

danda miwah panikelnya wenang karampag.

ပရိပာသီ၊ ၁၂၁၈

Pawos 116

ບຸກພາບຕ່າງໝາດ ທາເສນາຄະດີກິກໍ່ມ້ວຍ

Rerampagan ngangge tata cara kadi ring sor :

ບານ ແກ້ວມະນຸຍາ ພົມ ປາວ ທີ່ບໍ່ໄດ້ງາງຄາວເອັນເຫຼື້ນ ໂສງ ສູງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັດ

- ha. Kalaksanayang olih Prajuru Desa Adat kasarengin antuk Pecalang
ପ୍ରାଚୀନ କିମିତିରେ ଦେଖିଲା ଏହା କିମିତିରେ ଦେଖିଲା ଏହା

6 (nenem) diri saking soang-soang Baniar Adat maka saksi:

၁၁၂ (hence) diu saking soang-soang Banjar Adat maka saksi, မြတ်စပ်ကျပ်နှင့်အာဏာ၏လိပ်ဂျာမြတ်စပ်နှင့်

- na. Sang ngrampag sangkaning darsana ngambil berana utawi nyawenin
ချောက်များ၊ စာမျက်နှာများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပုဂ္ဂန်များ၊ ပုဂ္ဂန်များ၊

၁၂၁၁

tanem tuuh, akehnya manut ring utang sang karampag;
၅၁ ပုဂ္ဂနိုင်၏ ချွေးကြော်ဘဏ္ဍာန်ဘဏ္ဍာလုပ်စီးပွားရေး

- ca. Prajuru miteketang mangda berana sané karampag digelis katebus

ପାନ୍ଦିତ୍ୟାବ୍ଦୀକାଳୀମାନଙ୍କରପକ୍ଷାଧିକାରୀ

masengker awuku ring kutus rahinane pacang kaadol;

- ra. Tan nganinin saluiring piranti sane patut inggilang manut agama miawah

ພັດທະນາບໍລິບສົງລາວພາກຕີ

mademang pangupajiwa sang karampag.

ပုဂ္ဂသပါဌာနာရာ

Pawos 117

၁၇၁ ပုဂ္ဂမဲပနဲဆာဝါကိုဖြောတော်လိုက်ပါမျှစူးပွဲ

- (1) Prade sang pacang karampag ngwara (ngalangin) palaksana inucap mawastu
သာယ်ခြင်းအားလုံးကိုဖြောတိုက်ပါမျှစူးပွဲဆာဝါကာယ်။
sampun tan nganutin Awig-awig Desa Adat wenang kanorayang.

၁၇၁ ပမိုမာနဲပါဌာနဲဆူးပြုပြုသာယ်ခြင်းအားလုံးကို

- (2) Pamidanda inucap ring ajeng kawastaning puput risampun sang kekeninin :
၁၁ နှစ်ပိုပေးယောက်ပါမျှစူးပွဲဆာဝါကာယ်။
ha. Nunas geng pangampura ring Krama Désa riantukan nguak pasubaya;
၂၁ ဆုံးပုံးပေးယောက်ပါမျှစူးပွဲဆာဝါကာယ်။
na. Nawur pangargan panguwak pasubhaya duk pacang karampag
ဆုံးပုံးပေးယောက်ပါမျှစူးပွဲဆာဝါကာယ်။
kadulurin prayascitta panyisip kaiwangan ring desa.

ဆက္ကလာယ်ဘုရား

DASAMAS SARGAH

ပပ္ဗာရာနဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါ

WEWANGUNAN DESA ADAT MIWAH WEWANGUNAN

ပါဌာနဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါ။

WAWENGKON PERDESAAN DESA ADAT

ပုဂ္ဂသပါဌာနာရာ

Pawos 118

၁၇၁ ပပ္ဗာရာနဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါ။

- (1) Wewangunan Desa Adat matetujon mangda :

၁၁ ဘုရားဘုရားမဲသာယ်ပါမျှစူးပွဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါ။

- ha. Ngukuhang swadharma sane mawiwit, swadharma tradisional, adat
ပါဌာနဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါ။
istiadat, nilai budaya lan kearifan lokal Krama Bali;

၂၁ နိုင်္တာပဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါတို့ပုံးပွဲဆာဝါ။

- na. Nincapang kasukretan Krama Desa Adat;

ပရပာသိမ်း၏ အုပ်

Pawos 119

- ၁၃၁ ပပေါ်ကာနှင့်ကျေးမီဖျော်လိုပ်ပါပာဆုံးဖြစ်သူ၏ပညာဆုံးရေးပညာ
 (1) Wewangunn Desa Adat ngawit saking pahan pangrencana, panglaksana, lan
ပုံစံပေါ်။
 pengawasan.

၁၄၁ ပပေါ်ကာနှင့်ကျေးမီဖျော်လိုပ်ပါပာဆုံးဖြစ်သူ၏ပညာဆုံးရေး။
 (2) Pangrencana wewangunan Desa Adat sakadi sane sampun kasurat ring ayat (1),
 ထနာဂါး။
 madaging :
 ဟ။ ပပေါ်ကာနှင့်ကျေးမီဖျော်လိုပ်ပါပာဆုံးဖြစ်သူ၏ပညာဆုံးရေး။
 ha. Pangrencana wewangunan Desa Adat ngamolihang galah nyantos 5

ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ

(limang) warsa, lan

- କୀ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
ନା. Pangrencana wewanganan Desa Adat ngamolihang galah nyantos 1
ମିଳିତ୍ତବା
(siki) warsa.

- ୧୩୧ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
(3) Pangrencana wewanganan Desa Adat sakadi sane sampun kasurat ring ayat (2)
କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
kakukuhang mawit saking Paruman Desa Adat.
୧୩୧ ପ୍ରାଜୁରୁ ଦେଶ କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
(4) Prajuru Desa Adat maswadharma nyobyahang pangrencana lan panglaksana
ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
pangrencana wewanganan Desa Adat sakadi sane sampun kasurat ring ayat (2) lan
ବାହ୍ୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
anggaran pendapatan lan belanja Desa Adat majeng ring krama Desa Adat saking
ବିଷୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା
layanan informasi.

- ୧୩୧ ବିଷୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
(5) Indik patias selanturnyane indik pangrencana wewanganan Desa Adat sakadi
ବାହ୍ୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
sane sampun kasurat ring ayat (2) sampun kapatitis saking peraturan Gubernur.

ବାହ୍ୟ କାନ୍ତି ୧୩୯୦

Pawos 120

- ୧୩୧ ପରିମିତ ବିଷୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
(1) Pamargin wewanganan Desa Adat nyelehin saking pangrencana sakadi sane
ବାହ୍ୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
sampun kasurat ring pawos 119.
- ୧୩୧ ବାହ୍ୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
(2) Wewanganan Desa Adat sakadi sane sampun kasurat ring ayat (1) kamargiang
ବାହ୍ୟ କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଯା ନିମ୍ବାତ୍ତବାଗଣୀ
olih prajuru Desa Adat sareng ayahan saking Krama Desa Adat saling asah

ဟနိုဟယရာသိပေါ်ကျေဘွဲ့ကျေပံ့ပြုသာယန္တ။
asih asuh, sagilik saguluk salunglung sabayantaka.

၈၂၁။

EKA DASAMAS SARGAH

ပရှုန္တနာဂါပီဘပဆန်းပို့ဆယာစီပုံ

PANUNTUNAN, PENGAWASAN, PEMBERDAYAAN MIWAH

ပါနိုဒ်မြန်မာစုစာဇာတ်။

INDIK NGLESTARIAN DÉSA ADAT

ပဗ္ဗာ။

Palet 1

ပါနိုဒ်မြန်မာစုစာဇာတ်။

Indik Pembinaan

ပုံပေါ်။

Pawos 121

၁၇၁။ ရာဇာဇာယူယူလျှော်စွဲရာဘဏ်ရေးနာဂါးမာရာရှားရှုံးတာဝန်

- (1) Desa Adat maswadharma nuntun sajeroning soroh-soroh kelembagaan

အောင်ပါးပို့ဆယာစုစာဇာတ်။

adat ring wewidangan Desa Adat.

၁၇၁။ အောက်ပါအမြတ်ဆုံးမြတ်ဆုံးတာဝန်ရေးနာဂါးမာရာရှုံးတာဝန်

- (2) Tata cara panuntunan kelembagaan adat pacang kaiket selanturnyane ring pararem.

ပဗ္ဗာ။

Palet 2

ပါနိုဒ်မြန်မာစုစာဇာတ်။

Indik Pengawasan

ပုံပေါ်။

Pawos 122

၁၇၁။ ရာဇာဇာယူယူပြုဘပဆန်းရာဘဏ်ရေးနာဂါးမာရာရှားရှုံးတာဝန်

- (1) Desa Adat ngamargiang pengawasan sajeroning soroh-soroh kelembagaan

အောင်ပါးပို့ဆယာစုစာဇာတ်။

adat ring sajebag Desa Adat.

၁၇၁ အကောက်တပမန္တုကာလိဒေသရေးနှင့်အပေါ်လာပိန္တုကြံး၏ဘဏ်ကိုပါမည်။

- (2) Tata cara pengawasan kelembagaan adat pacang kaiket selanturnyane ring pararem.

၁၇၈ ဘန်ဒေသနတွင် ပါယာရှိခြင်း များ အကျဉ်းချုပ် များ များ

- (1) Desa Adat maswadharma ngamargiang pemberdayaan sajeroning soroh-soroh
කාංගලාගාක් ශෙහළු ඩේරිඩ් ගැනැගැනු ගැවෙහෙගැ ||
kelembagaan adat ring sajebag Desa Adat.

၁၇၁ ဒေသနဂာပိ၌ မဲယာ၏ အုပ်စုကာကွန် များ ဖော်တော်လေပါ။

- (2) Tata cara pemberdayaan kelembagaan adat pacang kaiket selanturnyane
କିବନ୍ଧୁମୀ
ring pararem.

၁၇၅ ဘဏ္ဍာဇာနည်ပါယတွေ့မျက်ပြုမြောက်မာနိုင်မာရှိမာနာရှိမာနာရှိမာနာရှိမာနာ

- (1) Desa Adat maswadharma ngalestariang sajeroning soroh-soroh kelembagaan
ଓଡ଼ିଆ ପରିବାର ପ୍ରକାଶକ୍ତି ।
adat ring sajebag Desa Adat.

၁၇၁ အာရာဆကာတွေများပြုစွဲလာသေနဲ့သင်တော်ဝါယာတော်ဝါယာပေါ်ခဲ့လာပါ၏။

- (2) Tata cara ngalestariang kelembagaan adat pacang kaiket selanturnyane
ନୀବନ୍ଧୁଳୀ
ring pararem.

ছৰি দাসমা সংগ্ৰহ
DWI DASAMAS SARGAH
ନୁହ୍ୟନୁହ୍ୟାଇବିତିକାହିନ୍ତିପୁରମାନ୍ତରି ।।
NGUWAH NGUWUHIN AWIG-AWIG MIWAH PARAREM
ବାହାବିନ୍ଦିଶଙ୍କର
Pawos 125

ပရိပာဒါနဗုဏ်

Pawos 126

- ၁၃၁ မနကယ်ပို့ကိုပါတီနှင့်သွားလေသည့်အကျဉ်းချုပ်များကဲ့သို့မဟုတ်ဘုရား၊ မနကယ်ပို့ကိုပါတီနှင့်သွားလေသို့မဟုတ်ဘုရား၊ မနကယ်ပို့ကိုပါတီနှင့်သွားလေသို့မဟုတ်ဘုရား၊

(1) Sakaluwiring indik sané sampun wenten sadereng awig-awig puniki kasurat,
ပုံးမှန်ဖြစ်ပါသော်လည်းကောင်း၊ မနကယ်ပို့ကိုပါတီနှင့်သွားလေသို့မဟုတ်ဘုရား၊
mangda kaanutang ring sadaging Awig-awig puniki.

၁၄၁ မနကယ်ပို့ကိုပါတီနှင့်သွားလေသို့မဟုတ်ဘုရား၊ မနကယ်ပို့ကိုပါတီနှင့်သွားလေသို့မဟုတ်ဘုရား၊

(2) Sakaluwiring sané durung kasurat sajeroning awig-awig puniki, menawi kangkat
မာရွှေမှန်ဖြစ်ပါသော်လည်းကောင်း၊ မနကယ်ပို့ကိုပါတီနှင့်သွားလေသို့မဟုတ်ဘုရား၊
kaanggen mitegepin awig-awig puniki, pacang kasurat sajeroning pararem.

**ଶ୍ରୀକାଳାପବ୍ୟାପାର୍ଗା
TRI DASAMAS SARGAH
ଶାଖାପବ୍ୟାପାର୍ଗା
TATA SUKRETAN AWIG
ପାହାପିଲାନ୍ତରଣ
Pawos 127**

ပုဂ္ဂိုလ်၊ ၁၂၈

၁၃၁ သଳାଗ୍ନିହିମାଳାପକ୍ଷକ୍ରିୟାଣାଗାନ୍ଧାବତ୍ୟାକୁ ତେହିଲାକାନ୍ଦିଗାନ୍ଧିତାପିତା
 (1) Sakaluiring sane wenten, saderengnya patut keanutang ring sadaging awig-awig
ବୁଳିଲି ॥
 puniki.

၁၄၁ သଳାଗ୍ନିହିମାଳାପକ୍ଷକ୍ରିୟାଣାଗାନ୍ଧାବତ୍ୟାକୁ ଯାହାକିଲାକିପାଇଁ କିମ୍ବା
 (2) Sakaluiring sane durung kabaos sajeroning awig-awig puniki patut kamargiang
ଯାକୁତାରାଶାମାମାଳାପକ୍ଷକ୍ରିୟାଯାପାଇଁ କାଣ୍ଠାକାପାନାଖୁଲାଙ୍ଗାଖୁଲାଙ୍ଗି ॥
 manut tata cara sane ketah mamargi kadulurin antuk pararem-pararem.

ပမ်ပအိ။
PAMUPUT
ပရဟသာဆိ။ ၁၂၉၁
Pawos 129

၁၈ wong desa inucap;
 ທາບສູ່ລົດໄກຍະບານທາແກຕະໄມ້ຕັ້ງບໍ່ວ່າຖານາຖານຸບວນີ້ງຕັບຜິດ
 na. Ngawentenang galah pangaladésa mangda wong désané polih ngupadi
 ປ່າຍບໍລິບຕີ້ງວ່າບໍ່ບາດົງກໍຍິບຖຸງເງິນຕືກຕິກິພິຖານວິໄລ
 pangupajiwā ngincepang pangaweruh miwah utsaha niri-niri siosan.

၁၃၁ ဆုပါတာပိုက်ပိုက်နိုင်ခဲ့ရန်အတွက် မြန်မာစာတရာ့သာမဏေများ ဖြစ်လေမည်

- (3) Awig-awig puniki kalingga tanganin antuk Bandésa adat maka cihna
ပန္ဂလာမျက်နှာ။
pemutusnyané

၁၃၈ မေတ္တနရှင်မြတ်စွာပို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ၏အကြောင်းအရာများ

- (4) Sajaba linggatangan kadi inucap ring ajeng (3), taler kacumponin olih Prajuru
ଗାନ୍ଧାରୀରେ କାହିଁ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ

Désa Adat lan Kelihan Banjar Adat.

၁၇၁ လေပိတေသနပုဂ္ဂနိုင်ဒေသရှိနှင့် လေပိတေသနပုဂ္ဂနိုင်ဒေသရှိနှင့် လေပိတေသနပုဂ္ဂနိုင်ဒေသရှိနှင့်

- (5) Awig-awig puniki kalingga tanganin olih Bandesa Adat Samsam
ଗୁଣ୍ଡିକୁଳବିରାଜାନ୍ତାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟାନ୍ତବିରାଜା
Jan kapikukuhin olih Guru Wisesa.

၁၆၁ သပိတေပျက်နိုင်ရန်ကျော်ပြည်ကုမ္ပဏီ

(6) Awig-awig puniki kalinggatanganin antuk sang ngawawenang manut
လပ်ဆောင်ရေးဝန်ကြီးခွဲပို့စ်ပို့ကုန်း

kawenangannya soang-soang, murddhaning pamikukuh :
ယခံကိုယ်စေးနှုန်းပို့စ်ပို့ကုန်း

Majelis Désa Adat Provinsi Bali.

၁၇၁ ယုပါပောက်မှုနာဂါရိနှင့်

(7) Luwir para manggala sané nglinggatanganin :

ဘုရားဘဒ္ဒန်များ

Bandesa Adat Samsam,

I Dewa Made Dwija Putra, ST.

ပနာဂါရိ

Panyarikan,

ဘုရားဘဒ္ဒန်များ

I Made Juniada, S.Sos.

ပတော်

Patajuh,

ဘုရားဘဒ္ဒန်များ

I Wayan Sudiana,

ပတော်

Patengen,

ဘုရားဘဒ္ဒန်များ

I Dewa Gede Giri,

လောက်ပို့စ်ပို့ကုန်း

Kelihan Banjar Adat Dangin Pempatan,

လောက်ပို့စ်ပို့ကုန်း

Kelihan Banjar Adat Dauh Pempatan,

ဘုရားဘဒ္ဒန်များ

I Dewa Made Widnyana,

ဘုရားဘဒ္ဒန်များ

I Dewa Gede Wira Adnyana,

13071

મધ્યાદેશ

Sabha Désa,

[Signature]

નીજાદેશકર્વયાનીગાનીખીયદ્વિકાંદળિ॥

I Dewa Nyoman Alit Astina, SE.

પાંગ્રાંપિંહ

Pangrampih,

કેરાદેશ

Kerta Désa,

[Signature]

નીજાદેશયાનુભૂત્યમદ્વાય

I Dewa Made Putra Sanjaya,

જુબલેનીગાંગાજુલાયા

Plt. Bandesa Madya

માજેલિસ નીજાદેશયાનીગાંગાયા

Majelis Désa Adat (MDA)

કરામિત્યાનીગાંગાની

Kabupaten Tabanan

નીચયાનીગાંગાનીખીયબાંદળિન્દ્રા॥

I Wayan Sukadana, SP., M.Si.

માજેલિસ નીજાદેશયાનીગાંગાયા (૧૮ વિજાય)

Majelis Désa Adat (MDA)

કોંપલાનીકોંગાલીની

Kecamatan Kerambitan

ગાંગાનીગાની

Bandesa Alitan,

* નીચયાનીગાંગાની

I Wayan Kantor,

સહાયા

Saha Uning,

માજેલિસ નીજાદેશયાનીગાંગાયા (૧૮ વિજાય) ગુપ્તાનીનીગાની॥

MAJELIS DÉSA ADAT (MDA) PROVINSI BALI

જાત્વાયા:

Nomor : 070 / Aw6-K / MDAP / IX / 2025

તાંગની

Tanggal : 03 September 2025

13021

ဘନ୍ଦେସା ଅଗୁଙ୍ଗ

Bandesa Agung,

ନିଃବନ୍ଧିତ ପ୍ରକାଶକ ପରିଚୟ ପତ୍ର
Ida Pangelingsir Agung Putra Sukahet

ପନ୍ୟାରିକାନ ଅଗୁଙ୍ଗ

Panyarikan Agung,

ନାମରେ ଆହୁତି କରାଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
Dr.Dewa Nyoman Rai Asmara Putra,S.H.,M.H.

ରେଖାଦିଲାଖଣ୍ଡଳୀ

Telah Dicatatkan

ବନ୍ଦେସା ଅଗୁଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ କାନ୍ତି ପ୍ରକାଶକ ପରିଚୟ ପତ୍ର

Pada Dinas Pemajuan Masyarakat Adat Provinsi Bali

ତାରିଖ

: 15 September 2025

Tanggal

: .....

ନାମରେ ଆହୁତି କରାଯାଇଥାଏ :

Registrasi Nomor : A/ ....0080...../0941/036/06/DPMA/2025

ပြတ်ပိုက္ခာရွှေသမန္တပါ။

PETA WEWIDANGAN DESA ADAT SAMSAM

PETA DESA ADAT SAMSAM

Luas total:
806.246,68 m²

Jarak total:
4,04 km (2,51 mi)

ပ୍ରାର୍ତ୍ତକା ପନ୍ୟୁରାତାନ ଅସମୀୟାଙ୍ଗାଳୀ
PRAWARTAKA PANYURATAN AWIG-AWIG
ଜାତୀୟାଳୀଙ୍ଗାଳୀ
DESA ADAT SAMSAM

୧୩୧ ବନ୍ଦକ୍ତିରୂପତାଃ ହାତ୍ତାଳୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

(1) Penanggung Jawab : Bandesa Adat Samsam.

୧୩୧ ପ୍ରାର୍ତ୍ତକା

(2) Prawartaka :

ହା ୱେବ = ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

ha. Ketua : I Dewa Nyoman Alit Astina, SE.

କା ପଲିନ୍ଦ୍ରେବ = ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

na. Wakil Ketua : I Dewa Gede Mahaendrawan,

ବା ଗୁଣ୍ଡୁତେଗିଲି = ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

ca. Sekretaris : I Made Juniada, S.Sos.

୧୩୧ ବନ୍ଦଯୁଗାଳୀ

(3) Parahyangan :

ହା ୱେବ = ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖା

ha. Ketua : I Wayan Sudiana,

କା ପଲିନ୍ଦ୍ରେବ = ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

na. Wakil Ketua : I Nyoman Werdi Cakra Negara, S.Pkp.

ବା ଗୁଣ୍ଡୁତେଗିଲି = ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

ca. Sekretaris : I Made Sukayadnya, S.Pd.

କା ବାନ୍ଦା

ra. Anggota :

କା ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

1. I Wayan Sukada, S.Pd.Sd.

କା ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖା

2. I Made Muliarta,

କା ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

3. I Dewa Made Nurdana Putra,

କା ହିନ୍ଦୁବାଲୀଲେଖାତିମ୍ୟାଙ୍ଗାଳୀ

4. I Nyoman Sedana.

131. ପାହାନ୍ତରି:

(4) Pawongan :

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି
ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

ha. Ketua : I Dewa Made Nurada Utama,

କୁଳାଲ ପାହାନ୍ତରି : ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

na. Wakil Ketua : I Dewa Gede Giri,

କୁଳାଲ ପାହାନ୍ତରି : ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

ca. Sekretaris : I Dewa Made Widnyana.

କୁଳାଲ ପାହାନ୍ତରି : =

ra. Anggota :

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

1. I Made Lantika,

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

2. I Dewa Nyoman Tri Yasa,

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

3. I Dewa Putu Anom Suwabawa.

131. ପାଲେମାହନ୍ତରି:

(5) Palemahan :

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

ha. Ketua : I Dewa Ketut Astana Putra,

କୁଳାଲ ପାହାନ୍ତରି : ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

na. Wakil Ketua : I Dewa Gede Wira Adnyana,

କୁଳାଲ ପାହାନ୍ତରି : ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

ca. Sekretaris : I Made Sudarmadi.

କୁଳାଲ ପାହାନ୍ତରି : =

ra. Anggota :

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

1. I Dewa Gede Sutariawan,

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

2. I Dewa Nyoman Eka Putra,

ଦୀର୍ଘବିଜ୍ଞାନ ପାହାନ୍ତରି

3. I Dewa Made Putra Sanjaya.

ବାଣିଜ୍ୟ ପିଲିତ୍ତର ଗେବି ॥

CATATAN UTAWI PAMITEGEP